

Innehåll

Sammanfattning	7
1 Lagtext	9
1.1 Lag om märkning av energirelaterade produkter.....	9
1.2 Lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign.....	15
2 Bakgrund	25
2.1 Energimärkning av hushållsapparater	25
2.2 Den inre marknaden och fri rörlighet för varor.....	31
2.3 Svensk standardisering.....	33
2.4 Den integrerade produktpolitiken och hållbar konsumtion och produktion	34
2.5 Energirelaterade produkter i ett svenskt energipolitiskt perspektiv.....	36
2.5.1 Dagens energieffektiviseringspolitik.....	36
2.5.2 EU:s energieffektiviseringspolitik.....	37
2.6 Arbete på myndighetsnivå.....	38
2.6.1 Statens energimyndighet	38
2.7 Gällande rätt	42
2.7.1 Lagen om märkning av hushållsapparater	42

2.7.2	Lagen om ekodesign	43
2.7.3	Förordningen om Energy Star (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning)	44
2.7.4	Förordningen om europeisk miljömärkning.....	44
2.7.5	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter	45
2.7.6	Marknadsföringslagen	46
3	Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser	49
4	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (omarbetning)	69
5	Europaparlamentets och rådets förordning 1222/2009/EG av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar	73
5.1	Ny EU-förordning om däckmärkning	73
5.2	Bestämmelser i däckmärkningsförordningen som kräver kompletterande åtgärder i Sverige	76

5.3	Anpassning av däckmärkningen till den tekniska utvecklingen och översyn	76
6	Förslag.....	79
6.1	En ny lag om märkning och standardiserad produktinformation avseende energirelaterade produkter.....	79
6.2	Lagens tillämpningsområde.....	81
6.3	Krav på märkning av energirelaterade produkter.....	84
6.4	Information om energianvändning i reklammaterial för energirelaterade produkter	85
6.5	Krav på energieffektivitetsklass och prestandanivå vid offentlig upphandling	87
6.6	Tillsyn	88
6.7	Tillsynsmyndighetens befogenheter	89
6.8	Avgifter för provning.....	91
6.9	Överklagande	92
6.10	Sanktioner.....	93
6.11	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	95
6.12	Tryckfrihetsrättsliga aspekter	97
6.13	Förslag till ändringar i ekodesignlagen	98
7	Konsekvenser	101
7.1	Konsekvenser för myndigheter.....	101
7.2	Statsfinansiella konsekvenser	103

7.3	Konsekvenser för företag	104
7.4	Övriga konsekvenser.....	106
8	Författningskommentar	107
8.1	Lagen om märkning av energirelaterade produkter	107
8.2	Lagen om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign	127
Bilaga 1	Det reviderade energimärkningsdirektivet	129
Bilaga 2	Däckmärkningsförordningen	143
Bilaga 3	Det reviderade ekodesigndirektivet.....	157

Sammanfattning

I departementspromemorian lämnas förslag till en ny lag om märkning av energirelaterade produkter. Lagen syftar till att genomföra det reviderade energimärkningsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser) som antogs den 19 maj 2010. Lagen föreslås tillämpas för energirelaterade produkter som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU. Direktivets syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna, främst vad avser energieffektivitet men även beträffande användning av andra väsentliga resurser. Lagen föreslås även tillämpas för tillsynen av att föreskrifterna i däckmärkningsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar) följs. Däckmärkningsförordningen syftar till att underlätta slutanvändarnas val av energieffektiva däck genom krav på obligatorisk märkning som ska tillämpas fr.o.m. den 1 november 2012. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater föreslås samtidigt att upphöra att gälla från och med den 21 juli 2011. Lagen ska dock fortsatt tillämpas beträffande produkter som omfattas av föreskrifter vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen.

I departementspromemorian föreslås också att lagen (2008:112) om ekodesign (ekodesignlagen) tillämpningsområde utvidgas till att, utöver energianvändande produkter, även omfatta energirelaterade produkter. Vissa mindre terminologiska förändringar föreslås också i ekodesignlagen. Ändringarna görs för att genomföra det reviderade ekodesign-direktivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (omarbetning).

1 Lagtext

1.1 Lag om märkning av energirelaterade produkter

Härigenom föreskrivs följande.

1-§ Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

Lagen innehåller bestämmelser om att slutanvändare av energirelaterade produkter ska ges information om dessa produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Informationen ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad standardiserad produktinformation.

Lagen gäller inte begagnade energirelaterade produkter.

2 § Med en energirelaterad produkt avses i denna lag en produkt som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

3 § Med en leverantör avses en tillverkare eller en tillverkares representant eller en importör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

Med en representant avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna enligt denna lag.

Med en importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

En produkt släpps ut på unionsmarknaden genom att den görs tillgänglig för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis och oavsett vilken försäljningsteknik som används.

En produkt tas i bruk på unionsmarknaden när den för första gången tas i bruk för avsett ändamål inom unionen.

Om det inte finns någon leverantör åvilar leverantörens skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

4 § Med en återförsäljare avses en detaljist eller annan person som yrkesmässigt ställer ut eller bjuder ut energirelaterade produkter som är avsedda för slutanvändare, oavsett om detta ska ske genom försäljning, uthyrning eller hyrköp.

5 § En leverantör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av produkten.

För inbyggda eller installerade produkter gäller detta bara om det föreskrivs i den delegerade akten för produkten.

Etiketten och informationsbladet ska innehålla den information som krävs enligt den delegerade akten för produkten och vara avfattad på svenska språket.

6 § När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten anbringa etiketten på produkten. Detta ska ske på en plats där etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

7 § När en energirelaterad produkt bjuds ut till försäljning, uthyrning eller hyrköp på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare inte kan se produkten utställd ska återförsäljaren eller den som i övrigt bjuder ut produkten lämna den information som anges på etiketten och i informationsbladet på det sätt som anges i den delegerade akten.

8 § När en energirelaterad produkt säljs till slutanvändare ska säljaren se till att produkten är försedd med en etikett och att informationsbladet finns med i de handlingar som åtföljer produkten.

9 § Den som på annat sätt än det som sägs i 6 och 7 §§ gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

10 § Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energianvändning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

11 § Leverantören ska se till att en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt upprättas i den utsträckning som behövs för att man ska kunna bedöma riktigheten av den information som finns på etiketten och informationsbladet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om den tekniska dokumentationen.

12 § Den tekniska dokumentationen ska av leverantören hållas tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats. Om leverantören är importör enligt 3 § tredje stycket ska dokumentationen hållas tillgänglig i fem år efter det att importören importerade det sista exemplaret av produkten.

Leverantören ska på begäran hålla en elektronisk version av dokumentationen tillgänglig för tillsynsmyndigheten i en medlemsstat i Europeiska unionen och för Europeiska kommissionen. Detta ska ske inom tio arbetsdagar från det att leverantören mottog begäran.

13 § En energirelaterad produkt får inte förses med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller de krav som gäller för produkten. Detta gäller dock bara om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser.

14 § Upphandlande myndigheter ska vid offentlig upphandling av energirelaterade produkter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Detta gäller dock bara vid upphandling av sådana kontrakt som avses i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

Bestämmelserna gäller bara vid upphandling av kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som nämns i 3 kap. 1 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

15 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

16 § Tillsynsmyndigheten ska se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedels-effektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

17 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU samt föreskrifterna i förordning (EG) nr 1222/2009 ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande angående en leverantörs skyldigheter enligt 12 § andra stycket gäller omedelbart.

18 § Ett föreläggande enligt 17 § får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

19 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen.

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör av en energirelaterad produkt att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov.

Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

21 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2012 i fråga om 16 § och i övrigt den 20 juli 2011.

2. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla från den 20 juli 2011.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

1.2 Lag om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Härigenom föreskrivs att 1–14 och 17 §§ lagen (2008:112) om ekodesign ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag syftar till att främja en effektiv energianvändning och en låg miljöpåverkan av *energianvändande* produkter och *energianvändande* delar av sådana produkter genom att miljöaspekter integreras i produktdesignen för att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel (ekodesign).

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag syftar till att främja en effektiv energianvändning och en låg miljöpåverkan av *energirelaterade* produkter och *energirelaterade* delar av sådana produkter genom att miljöaspekter integreras i produktdesignen för att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel (ekodesign).

2 §¹

Med en *energianvändande* produkt och en *energi-användande* del avses en produkt respektive en del som omfattas av en föreskrift enligt 4 § första stycket eller av föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG av den 6 juli 2005 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för *energi-användande* produkter och om *ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG.*

Med en *energirelaterad* produkt och en *energirelaterad* del avses en produkt respektive en del som omfattas av en föreskrift enligt 4 § första stycket eller av föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för *energirelaterade* produkter (*omarbetning*).

3 §²

Med en representant avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska *gemenskapen* och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna och formaliteterna i denna lag eller i genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Med en representant avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska *unionen* och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna och formaliteterna i denna lag eller i genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

¹ Senaste lydelse 2010:285.

² Senaste lydelse 2010:285.

Med en importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska gemenskapen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på *gemenskapens marknad*.

Med en importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på *unionsmarknaden*.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka typer av produkter och delar som ska omfattas av lagens bestämmelser. Sådana föreskrifter får bara avse produkter och delar som varit föremål för genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Föreskrifter enligt första stycket får inte avse produkter eller delar som är avsedda att stadigvarande ingå i byggnadsverk och som omfattas av bestämmelserna i lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. och de föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

4 §³

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka typer av produkter och delar som ska omfattas av lagens bestämmelser. Sådana föreskrifter får bara avse produkter och delar som varit föremål för genomförandeåtgärder enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

³ Senaste lydelse 2010:285.

5 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att miljöaspekter ska integreras i produktdesignen beträffande *energianvändande* produkter och *energianvändande* delar i syfte att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att miljöaspekter ska integreras i produktdesignen beträffande *energirelaterade* produkter och *energirelaterade* delar i syfte att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel.

6 §⁴

En *energianvändande* produkt eller en *energianvändande* del får släppas ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

En *energirelaterad* produkt eller en *energirelaterad* del får släppas ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Innan en *energianvändande* produkt eller en *energianvändande* del släpps ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* ska tillverkaren eller dennes representant se till att det görs en bedömning av om produkten eller delen överensstämmer med de krav som ställs i före-

Innan en *energirelaterad* produkt eller en *energirelaterad* del släpps ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* ska tillverkaren eller dennes representant se till att det görs en bedömning av om produkten eller delen överensstämmer med de krav som ställs i föreskrifter som

⁴ Senaste lydelse 2010:285.

skrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG (bedömning av överensstämmelse).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur denna bedömning av överensstämmelse ska gå till.

meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG (bedömning av överensstämmelse).

7 §⁵

Innan en *energianvändande* produkt eller en *energi-användande* del släpps ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* ska

a) en *försäkran* utfärdas av produktens eller delens tillverkare eller dennes representant om att produkten eller delen överensstämmer med de krav som anges i de föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG (*försäkran* om överensstämmelse), och

b) produkten eller delen förses med CE-märkning.

Tillverkaren eller dennes representant svarar för att produkten eller delen uppfyller kraven enligt första stycket.

Innan en *energirelaterad* produkt eller en *energirelaterad* del släpps ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* ska

a) en *EU-försäkran* utfärdas av produktens eller delens tillverkare eller dennes representant om att produkten eller delen överensstämmer med de krav som anges i de föreskrifter som meddelats med stöd av 5 § eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG (*EU-försäkran* om överensstämmelse), och

⁵ Senaste lydelse 2010:285.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om de upplysningar som ska lämnas i en *försäkrans* om överensstämmelse.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om de upplysningar som ska lämnas i en *EU-försäkrans* om överensstämmelse.

En *energianvändande* produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av *energianvändande* produkter och delar.

För CE-märkning gäller vidare bestämmelserna i lagen (1992:1534) om CE-märkning.

8 §⁶

En *energirelaterad* produkt eller del får CE-märkas endast om den uppfyller de krav som ställs i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller i föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om CE-märkning av *energirelaterade* produkter och delar.

9 §

En *försäkrans* om överensstämmelse och den dokumentation som legat till grund för bedömningen av överensstämmelse ska finnas tillgänglig hos tillverkaren eller dennes representant tills tio år har förflutit sedan den sista

En *EU-försäkrans* om överensstämmelse och den dokumentation som legat till grund för bedömningen av överensstämmelse ska finnas tillgänglig hos tillverkaren eller dennes representant tills tio år har förflutit sedan den sista

⁶ Senaste lydelse 2010:285.

energianvändande produkten *energirelaterade* produkten tillverkades.

På begäran av en tillsynsmyndighet ska tillverkaren eller dennes representant ställa dokumentationen enligt första stycket till myndighetens förfogande inom tio dagar från det att begäran har mottagits av tillverkaren eller dennes representant. Denna skyldighet gäller gentemot alla tillsynsmyndigheter i Europeiska unionens medlemsstater.

10 §

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en tillverkare av en *energianvändande* produkt eller del eller dennes representant ska, på det sätt som denne anser lämpligt, se till att konsumenter får

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en tillverkare av en *energirelaterad* produkt eller del eller dennes representant ska, på det sätt som denne anser lämpligt, se till att konsumenter får

a) den information som är nödvändig för att kunna använda produkten eller delen energieffektivt och med låg miljöpåverkan, och

b) information om dels alla miljöaspekter som är knutna till produkten eller delen under dess livscykel, dels fördelarna med ekodesign, om så krävs i den relevanta genomförandeåtgärden.

11 §⁷

Om tillverkaren inte är etablerad inom Europeiska *gemenskapen* och inte har någon representant inom *gemenskapen* svarar en *energianvändande* produkts eller *energianvändande* dels

Om tillverkaren inte är etablerad inom Europeiska *unionen* och inte har någon representant inom *unionen* svarar en *energirelaterad* produkts eller *energirelaterad* dels importör för de skyldigheter som enligt

⁷ Senaste lydelse 2010:285.

importör för de skyldigheter som enligt denna lag eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG åvilar tillverkaren eller dennes representant.

Om det i ett fall som anges i första stycket saknas importör åvilar dessa skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut en *energianvändande* produkt eller del på *gemenskapens marknad* eller tar den i bruk inom *gemenskapen*.

denna lag eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG åvilar tillverkaren eller dennes representant.

Om det i ett fall som anges i första stycket saknas importör åvilar dessa skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut en *energirelaterad* produkt eller del på *unionsmarknaden* eller tar den i bruk inom *unionen*.

Energianvändande produkter eller delar får demonstreras på handelsmässor, utställningar, demonstrationer och liknande även om kraven i 5–8 och 10 §§, i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5, 6, 8 och 10 §§ och i verkställighetsföreskrifter enligt 7 § inte har uppfyllts. Detta gäller dock bara under förutsättning att det synligt anges att produkten eller delen inte kommer att släppas ut på *gemenskapens marknad* eller tas i bruk inom *gemenskapen* förrän kraven har uppfyllts.

12 §

Energirelaterade produkter eller delar får demonstreras på handelsmässor, utställningar, demonstrationer och liknande även om kraven i 5–8 och 10 §§, i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5, 6, 8 och 10 §§ och i verkställighetsföreskrifter enligt 7 § inte har uppfyllts. Detta gäller dock bara under förutsättning att det synligt anges att produkten eller delen inte kommer att släppas ut på *unionsmarknaden* eller tas i bruk inom *unionen* förrän kraven har uppfyllts.

13 §⁸

Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska se till att denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG följs. Detta gäller dock bara i den utsträckning som det inte finns relevanta bestämmelser om tillsyn i någon annan författning.

Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska se till att denna lag, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG följs. Detta gäller dock bara i den utsträckning som det inte finns relevanta bestämmelser om tillsyn i någon annan författning.

14 §⁹

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

17 §¹⁰

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en tillverkare av

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en tillverkare av

⁸ Senaste lydelse 2010:285.

⁹ Senaste lydelse 2010:285.

¹⁰ Senaste lydelse 2010:285.

energianvändande produkter och delar eller dennes representant att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov. Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten eller delen visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2005/32/EG.

energirelaterade produkter och delar eller dennes representant att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov. Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten eller delen visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt föreskrifter i en genomförandeåtgärd enligt artikel 15 i direktiv 2009/125/EG.

Denna lag träder i kraft den dd-mm- 2011.

2 Bakgrund

2.1 Energimärkning av hushållsapparater

EU-gemensam energimärkning av hushållsapparater

Det första försöket att få till stånd en energimärkning av hushållsapparater för de dåvarande EG-länderna började redan i slutet av 1970-talet. 1979 beslutades de två första EG-rättsakterna om en märkning av hushållsapparaters energianvändning¹. Till skillnad från dagens energimärkning var den frivillig och kom i praktiken endast att omfatta ugnar. Intresset för den frivilliga märkningen var relativt lågt och den kunde därmed inte i någon större omfattning påverka utbudet av energisnåla modeller på marknaden. I stället började det dyka upp olika nationella energimärkningar i till exempel Frankrike, Holland och Danmark.

Grunden för dagens obligatoriska energimärkning lades i början av 1990-talet i och med ett gemensamt system inom EG. Det gav helt nya förutsättningar för att driva på utvecklingen av marknaden mot energieffektivare produkter. En stor andel av de tillverkande företagen säljer produkter inom hela Europa och gemensamma regler kan underlätta för företagen och samtidigt ge förutsättningar för att förändra utbudet och efterfrågan på marknaden.

¹ Rådets direktiv 79/530/EEG av den 14 maj 1979 om märkning som anger hushållsapparaters energiförbrukning och rådets direktiv av den 14 maj 1979 om tillämpning på elektriska ugnar av direktiv 79/530/EEG om märkning som anger hushållsapparaters energiförbrukning.

Dagens utformning och omfattning av den obligatoriska energimärkningen baseras på ett ramdirektiv från den 22 september 1992 (92/75/EEG). I ramdirektivet beskrivs två syften med energimärkningen. Det första är att öka konsumenternas medvetenhet om betydelsen av att spara energi. Det andra är att se till att de åtgärder som behövs för att öka konsumenternas medvetenhet inte blir ett hinder för den fria rörligheten för varor inom EU. Ramdirektivet är genomfört i svensk rätt genom lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater samt förordningen (1994:1774) om märkning av hushållsapparater.

Obligatoriska krav för respektive produktgrupp finns reglerat i olika genomförandedirektiv som beskriver reglerna mer i detalj och vilken information som ska lämnas. De detaljerade bestämmelserna för respektive produktgrupp finns i Energimyndighetens föreskrifter (STEMFS 2005:4-2005:13). Den obligatoriska energimärkningen finns idag för ett antal olika produktgrupper. Det enskilt största området där den obligatoriska energimärkningen förekommer är vitvaror. Detta är produkter med lång livslängd och som konsumenten köper sällan. Dessa produkter har oftast ett pris som kan motivera konsumenten att ta reda på olika fakta om produkten innan köp. Energimärkningen innefattar i dag även en helt annan kategori av produkter nämligen lampor. För dessa produkter gäller andra förutsättningar för konsumenternas köpsituation.

Systemet har sedan starten visat sig vara ett effektivt styrmedel för att förändra marknadsutbudet, vilket visat sig inte minst gällande det förändrade utbudet av vitvaror så som kylar och frysar. Detta har även visat sig i andra delar av världen, där liknande system tagits fram direkt inspirerade av EU:s energimärkningssystem.

Utformning av energimärkningen

Dagens energimärkningssystem baseras på att information kring väsentliga produkttegenskaper för respektive produktmodell ska finnas tillgänglig för konsumenterna. Denna information ska finnas tillgänglig för konsumenterna i samband med köpsituationen, men också när konsumenten söker information inför en köpsituation. Konsumenten ska kunna få ett bra underlag för att kunna göra sina köpval. Systemet för energimärkning bygger på att konsumenten lätt ska få tillgång till denna information. Denna information tillhandahålls med hjälp av en märkningsetikett som överskådligt visar den enskilda produktens egenskaper. Det innebär i praktiken att alla enskilda produkter som omfattas av märkningssystemet ska vara märkta i samband med att de visas i butik. Information om produktens egenskaper ska även vara tillgänglig vid andra försäljningskanaler som Internet.

Etikettens utformning innebär information om energieffektivitet är baserad på en skala från A till G och med pilar från grönt till rött. Beteckningen A representerar den mest energieffektiva klassen och G den minst energieffektiva klassen. För kylar och frysar finns även energiklasserna A+ och A++, där A++ använder minst energi. Den gröna färgen på pilmarkeringen anges för de mest energieffektiva produkterna och rött de minst energieffektiva. Även andra viktiga egenskaper som hur bra maskinerna tvättar, centrifugerar eller diskar visas på en skala från A till G, där A visar på bäst prestanda.

För tvättmaskiner som är effektivare än A har tillverkarna på eget initiativ infört klasserna A+ och A++. Detta är dock inte reglerat i lag och är därför enbart en frivillig märkning. Tillverkarna använder denna frivilliga märkning A+ och A++ bara i marknadsföringen och inte på den obligatoriska energimärkningsetiketten. Det pågår dock arbete inom kommissionen som sannolikt kommer att utmynda i en reviderad märkning för tvättmaskiner framöver.

Produktgrupper som omfattas av dagens energimärkning

Nuvarande obligatoriska energimärkningen omfattar produktområdena – vitvaror, ljuskällor såsom glöd- och lågenergilampor och luftkonditionering. Dagens omfattning av den obligatoriska energimärkningen gäller för följande produktgrupper:

- Kylar och frysar
- Ugnar och ugnsdelen på spisar
- Diskmaskiner
- Tvättmaskiner
- Torktumlare
- Kombinerade tvättmaskiner och torktumlare
- Lampor
- Luftkonditioneringsaggregat

Märkningen på lampor skiljer sig från märkningen på vitvaror på så sätt att den finns tryckt direkt på förpackningen och inte behöver vara i färg. Luftkonditioneringsapparater har i Sverige hittills inte varit en lika stor konsumentprodukt för enskilda hushåll som i andra länder inom Europa. Med den allt ökade användningen av luft-luftvärmepumpar i Sverige har det uppstått en situation där märkningens information kommunicerar energi-effektivitet för kyla medan flertalet av hushållen köper produkten för värmeförmågan.

Aktörernas ansvar

Ansvaret för energimärkningen delas primärt av tre aktörer; medlemsländerna inom EU, tillverkarna och återförsäljarna. Sverige ska som medlemsland i EU införliva reglerna om energimärkning med den nationella lagstiftningen och ansvara för att följa upp efterlevnaden på marknaden. Medlemsländerna ansvarar också för utbildnings- och informationsinsatser.

Tillverkarna ska kostnadsfritt förse butikerna med märkmaterial och se till att det finns ett informationsblad i alla broschyrer eller andra dokument som följer med apparaten. Det är också tillverkarna som ansvarar för att den information som lämnas om modellen på energimärkningen är korrekt. De ska tillhandahålla teknisk dokumentation så att tillsynsmyndigheten kan kontrollera riktigheten i den deklarerade informationen. Dokumentationen ska finnas tillgänglig till och med fem år efter det att det sista exemplaret av en modell tillverkats.

Handlarna och återförsäljarna ansvarar för att alla apparater och produkter som finns utställda till försäljning eller uthyrning är energimärkta. Krav finns även när det gäller märkning vid distansförsäljning som till exempel på Internet. I butik skall märkningen placeras väl synlig på produktens fram- eller ovasida och även rätt informationsremsa och grundetikett ska placeras på produkten.

Tillsyn

Enligt lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater 4§, får den myndighet som regeringen utser meddela föreskrifter om vilka metoder som skall användas för att bestämma energi och annan resursförbrukning samt bullernivåer, vilka tekniska beskrivningar som skall upprättas samt vilka metoder som skall användas vid kontroll av den lämnade informationen om energi- och annan resursförbrukning samt bullernivåer. Enligt lagens 5§ ska den myndighet som regeringen bestämmer se till att de föreskrifter följs som har meddelats med stöd av lagen.

Efterlevnaden av reglerna har kontrollerats årligen av Konsumentverket mellan åren 1995–2005. Sedan den 1 januari 2006 är Energimyndigheten tillsynsmyndighet i Sverige och ansvarar för att följa upp att reglerna efterlevs. Tillsynsansvaret övergick samtidigt som Testlab-verksamheten överfördes från Konsumentverket till Energimyndigheten.

Överföringen av ansvaret motiverades bl.a. med den kommande förändring av verksamhetens inriktning som genomförandet ekodesigndirektivet (2005/32/EG) innebar mot fler icke-konsumentinriktade produkter och behovet av en ökad samordning av fastställandet av energieffektivitetskrav på produkter. Under de fyra år som Energimyndigheten varit tillsynsmyndighet har i snitt 50 butiker per år kontrollerats över hela Sverige.

Sanktionsmöjligheten som Energimyndigheten förfogar över är vitesföreläggande till butiker som har bristande energimärkning. Ett beslut om vitesföreläggande fattas på avdelningschefs nivå för belopp under en miljon kronor. I övriga fall fattas beslutet av generaldirektören. Visar en återkontroll i butiken att bristerna kvarstår trots föreläggande vid vite att rätta till bristerna kan Energimyndigheten lämna ärendet till förvaltningsrätten för utdömande av vite.

Tillsyn av energimärkningen omfattas både av tillsyn i butik, det vill säga att produkterna är märkta, och tillsyn över att de uppgifter tillverkarna deklarerat på energimärkningsetiketten är korrekta. Tillsyn på Internet genomförs i fackbutiker, varuhus, stormarknader och flera av de riktstäckande butikskedjornas egna webbplatser och genomförs av Energimyndighetens egen personal.

Tillsynen av varor på markanden kallas marknadskontroll. Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/95 åläggs medlemsstaterna att utpeka myndigheter som ansvarar för marknadskontrollen inom enskilda sektorer samt att organisera och genomföra marknadskontroll i enlighet med krav som återfinns i förordningen (se avsnitt 3.7.5)

Kontrollen av att informationen på märkningsetiketten är korrekt för respektive enskild produkt sker med hjälp av tillsynsprovning.

För att kunna kontrollera att tillverkare har märkt korrekt krävs provning av enskilda exemplar av produkterna. Tillsynsprovningarna genomförs av Energimyndighetens Testlab som är en enhet inom avdelningen Främjande. Testlab förfogar över egna provningsrum för tester av produkter. I de fall då Testlab inte har resurser för att prova specifika produktgrupper används andra laboratorier både inom och utom landet. Energimyndigheten fattar beslut om vilka produktgrupper som ska omfattas av tillsynsprovning i tillsynsplanen som tas fram för ett år i taget. Beslutet om vilka enskilda modeller som ska testas inom en produktgrupp och ansvaret för provningen sker på olika avdelningar inom Energimyndigheten. Beslutet om vilka modeller som ska vara föremål för tillsyn fattas utifrån ett underlag i form av en lista på tillgängliga modeller på marknaden. Tillsynsprovningarna genomförs enligt antagna internationella standarder.

Efter avslutad provning fattas beslut om ärendet ska drivas vidare beroende på om produkten överensstämmer med märkningen eller inte. Om produkten avviker från angiven märkning kan det bli fråga om vitesföreläggande. Beloppet bedöms utifrån situationen och ska vara avskräckande, vilket innebär att belopp på upp mot en miljon kronor kan vara aktuella. Rättar sig inte leverantören efter föreläggandet kan ärendet komma att drivas vidare i förvaltningsrätten för utdömande av vite.

2.2 Den inre marknaden och fri rörlighet för varor

Det primära syftet med tillskapandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) genom Romfördraget, som ingicks 1957, var att upprätta en gemensam marknad för medlemsstaterna. Detta arbete intensifierades från mitten av 1980-talet då också begreppet ”den inre marknaden” introducerades. En av förutsättningarna för en fungerande inre marknad är att det råder fri rörlighet för varor.

Att se till att medlemsstaternas krav inte skiljer sig åt, genom harmonisering av kraven, är ett av de viktigaste sätten att garantera fri rörlighet. Detta har också skett genom att man har antagit en rad direktiv om sådana krav. Dessa krav har huvudsakligen gällt olika typer av tekniska krav på en rad produkter. Bland de tekniska kraven återfinns krav på märkning av produkter.

Arbetet med harmonisering av krav på varor inom EU har varit framgångsrikt och det enhetliga regelverket, kombinerat med EU:s stora handel med omvärlden, har lett till att EU:s regler blivit normerande för en stor del av världsmarknaden. Sedan mitten av 1980-talet använder sig EU systematiskt av standarder i produktlagstiftningen. I produktsäkerhetslagstiftningen hänvisar man till standarder som exempel på tillfredsställande säkerhet men då är standarderna fortfarande frivilliga. I andra fall hänvisar man till standarder med obligatorisk verkan, t.ex. för provmetoder.

Europeiska kommissionen kan enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter, efter hörande av medlemsstaterna, ge de europeiska standardiseringsorganen i uppdrag (mandat) att utarbeta en europeisk standard på ett visst område. När standarden föreligger kan kommissionen publicera en hänvisning till denna i Europeiska unionens officiella tidning (EUT). Standarden ges därigenom en rättslig verkan. De provmetoder som ska tillämpas för energimärkning har i flera fall utarbetats inom standardiseringen.

För den kontroll som ska utföras innan vara släpps ut på marknaden av att en vara överensstämmer med ställda krav, eller som i detta direktiv har korrekt märkning, gäller som huvudregel att den ska utföras av tillverkaren eller importören. Tillverkaren eller importören ska intyga att kraven uppfylls och får därigenom ett uttryckligt ansvar för att kraven uppfylls. För varor som är förknippade med allvarigare risker för t.ex. liv och hälsa kräver EU att tillverkarens intyg stöds av en kontroll hos ett oberoende organ.

I Europaparlamentets och Rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluförande av produkter och upphävande av beslut 93/465/EEG anges ett antal kontrollförfaranden, ”moduler”, som kan återopas i EU-lagstiftningen. Dessa spänner från tillverkarens egen försäkran om överensstämmelse, till kontroll av varje enskilt exemplar som tillverkas. Beslut 768/2008/EG innehåller också bestämmelser om tillverkarens och återförsäljarens ansvar. Huvuddragen av dessa bestämmelser återfinns i direktiv 2010/30/EU.

Myndigheternas roll har, förutom regelgivningen, inriktats på tillsyn av att produkterna på marknaden uppfyller ställda krav. Denna tillsyn utövas genom marknadskontroll där myndigheterna genom stickprov provar produkterna på marknaden. I Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav på ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 åläggs medlemsstaterna bl.a. att för varje sektor utpeka myndigheter som har ansvar för marknadskontrollen samt att organisera och genomföra kontrollen. Vidare finns ålägganden att informera kommissionen och övriga medlemsstater när ingripande görs mot produkt som inte uppfyller kraven.

2.3 Svensk standardisering

Standarder är dokument som utarbetas inom privata organ för frivillig användning. Lagstiftaren kan hänvisa till standarder och därigenom ge dem en rättslig verkan.

Internationellt finns krav på standardiseringsorgan och standarder. De ska bl.a. utarbetas i opartiska organ under former som är öppna för alla som vill delta och det finns tydliga regler för framtagning och fastställande av standarder, bl.a. om remissförfaranden och omröstning. Internationellt finns tre erkända standardiseringsorgan, ISO samt IEC på det elektrotekniska området och ITU på telekomområdet.

Dessa motsvaras i Europa av CEN, CENELEC och ETSI och i Sverige av SIS – Swedish Standards Institute, SEK-Svensk Elstandard och ITS, Informationstekniska Standardiseringen. De tre svenska organisationerna, som representerar Sverige de europeiska och internationella organen, styrs av sina medlemmar (företag, organisationer och myndigheter). För att inte divergerande nationella standarder inom EU ska förorsaka handelshinder gäller att europeisk standard som fastställs av något av europeiska organen ska införlivas som nationell standard i hela Europa. Något motsvarande åtagande finns inte i de internationella organen.

Allt mer av arbetet sker i de europeiska och internationella organen: av det årliga tillskottet av ny svensk standard är endast någon enstaka procent helt nationell svensk standard som utarbetats i Sverige. De svenska standardiseringsorganens uppgift har alltmer blivit att tillvarata svenska intressen i det europeiska och internationella arbetet.

2.4 Den integrerade produktpolitiken och hållbar konsumtion och produktion

Kommissionen antog den 18 juni 2003 ett meddelande om en integrerad produktpolitik (IPP, KOM (2003) 302) med fokus på livscykelperspektiv, aktörssamverkan, arbete med marknaden, att använda en mix av olika verktyg samt ständig förbättring. Sverige hade dessförinnan tagit fram en regerings skrivelse om en *Miljöorienterad produktpolitik* med syftet att förebygga och minska produkters negativa påverkan på människors hälsa eller på miljön under produkternas hela livscykel (skr. 1999/2000:114).

Den 16 juli 2008 presenterade kommissionen ett meddelande om en handlingsplan för hållbar konsumtion och produktion och hållbar näringspolitik. Handlingsplanen utgör en del av kommissionens strategi för att stödja en sammanhållen ansats i EU för hållbar utveckling.

Strategin är ett komplement till redan existerande insatser på produkters miljöprestanda och energianvändning och då framförallt energi- och klimatpaketet som presenterades i januari 2008. Handlingsplanen presenterar en rad initiativ från kommissionen som avser att förbättra produkters energi- och miljöprestanda och öka efterfrågan för dessa typer av produkter. Utmaningen är, enligt kommissionen, att skapa en positiv utveckling genom att förbättra varors miljöprestanda över hela livscykeln, stimulera efterfrågan på bättre produkter och teknologier samt hjälpa konsumenter att göra bättre miljöval genom enhetlig märkning.

I enlighet med handlingsplanen har en rad åtgärder genomförts, bl.a. ändringar i ramdirektiven för ekodesign, revidering av miljömärkningen (EU-blomman), ändring i direktivet om energimärkning för att täcka in ett större antal produkter under lagstiftningen, revidering av förordningen om offentlig upphandling samt en ny förordning om ett system för verifiering av miljöteknik. Dessutom har ett samarbete med återförsäljare påbörjats. Åtgärder för att främja resurseffektivitet, eko-innovationer ska också genomföras. Handlingsplanen planeras revideras 2012.

Internationellt ska inom ramen för CSD (Commission on Sustainable Development) ett tioårigt ramverk av program för hållbar konsumtion och produktion tas fram (den s.k. Marrakechprocessen) och antas av länderna under 2011. Vid CSD 18, som är ett översynsår i CSD:s arbetscykel, diskuterades frågan för första gången. Ramverket och Marrakechprocessen med sina olika element såsom bl.a. regionala möten och strategier, NGO- och näringslivsforum samt 7 internationella arbetsgrupper fick ett starkt stöd från många, även utvecklingsländer, som ser hållbar konsumtion och produktion som ett sätt att stärka sitt näringsliv, minska fattigdomen och samtidigt bidra till en god miljö och hälsa.

2.5 Energirelaterade produkter i ett svenskt energipolitiskt perspektiv

2.5.1 Dagens energieffektiviseringspolitik

Ett effektivt utnyttjande av resurser, inklusive energi, utgör grunden för ekonomisk tillväxt och en hållbar utveckling. Regeringens målsättning är att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och ökad användning av energi och råvaror. Energieffektivisering bidrar i de flesta fall till minskad belastning på klimat och miljö och en tryggare energiförsörjning. Olika energikällor och energibärare har i det sammanhanget olika betydelse. Besparing av en kilowattimme el från kolkondenskraft måste värderas högre än besparing av en kilowattimme fjärrvärme från industriell spillvärme eller från en solfångare. Hushåll och företag kan spara pengar på lägre energikostnader och därmed använda sina resurser på annat som ger dem välfärd och tillväxt. För företag i framkant har energieffektiva produkter och tjänster växande global efterfrågan. En framgångsrik politik för energieffektivisering leder till att miljontals beslutsfattare dagligen, integrerat med andra beslut, även beaktar energieffektivisering. Av den anledningen är åtgärderna inom området energieffektivisering brett upplagda och syftar till att nå så många individer som möjligt och påverka deras handlande i många olika situationer.

Energieffektivisering bör bedömas utifrån ett systemperspektiv. Detta innebär att den nytta som uppnås i form av mindre resursförbrukning och mindre miljöpåverkande utsläpp och på sikt också lägre kostnader ska ses som det egentliga syftet med energieffektivisering. Effektivisering i sig ska inte uppfattas som det egentliga målet.

I enlighet med riksdagens beslut om propositionen *En sammanhållen klimat- och energipolitik* (prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25, rskr. 2008/09:301) har energipolitiska mål beslutats. Ett mål är 20 procent effektivare energianvändning till år 2020.

Målet uttrycks som ett sektorsövergripande mål om minskad energiintensitet om 20 procent mellan 2008 och 2020. Vidare gäller målet att energibesparingen med avseende på slutanvänd energi till år 2016 är minst 9 procent av det årliga energianvändningsgenomsnittet 2001–2005. Ett mellanliggande mål är att energibesparingen år 2010 är minst 6,5 procent av det årliga energianvändningsgenomsnittet 2001–2005. Propositionen innebär också att ett femårigt energieffektiviseringsprogram under åren 2010–2014 genomförs dels för att genomföra energitjänstedirektivet och de mål och förpliktelser som följer av direktivet, dels för att nå målet om 20 procents effektivare energianvändning till 2020. Programmet tillförs 300 miljoner kronor årligen under fem år.

2.5.2 EU:s energieffektiviseringspolitik

Europeiska kommissionen presenterade i juni 2005 en grönbok om effektivare energiutnyttjande (KOM(2005)265 slutlig) som en grund för ett samlat europeiskt initiativ om energieffektivisering. Vid energiministermötet i december 2005 antogs rådsslutsatser där man ställde sig bakom grönbokens inriktning. Kommissionen presenterade i oktober 2006 en handlingsplan för ökad energieffektivitet inom EU utifrån den råds- och remissbehandling som skett av grönboken om energieffektivisering. Handlingsplanen innehåller omkring 75 olika åtgärder för effektivare energianvändning avseende åren 2007–2012. Vid energirådsmötet den 23 november 2006 antogs rådsslutsatser, där man välkomnar och stödjer den övergripande inriktningen i kommissionens handlingsplan. Rådet antog också ambitionen att öka energieffektiviteten inom unionen för att uppnå besparingsmålet på 20 procent av EU:s energikonsumtion jämfört med beräkningarna för år 2020.

2.6 Arbete på myndighetsnivå

2.6.1 Statens energimyndighet

Statens energimyndighet är förvaltningsmyndighet för frågor om användning och tillförsel av energi. Myndigheten ska verka för att på kort och lång sikt trygga tillgången på el och annan energi på med omvärlden konkurrenskraftiga villkor. Myndigheten ska vidare inom sitt verksamhetsområde verka för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv energiförsörjning, båda med en låg negativ inverkan på hälsa, miljö och klimat. Myndigheten ska bidra till omställningen till ett ekologiskt uthålligt energisystem. Stränga krav ska ställas på säkerhet och omsorg om hälsa och miljö vid omvandling och utveckling av all energiteknik. Energimyndigheten ska främja energieffektivisering och en smartare energianvändning inom transport-, industri-, och byggnadssektorerna. Detta görs bland annat genom riktad information, teknikupphandling, uppföljning och utvärdering av goda exempel, tester av produkter och system och arbete med produktkrav samt genom arbete med energimärkning av produkter. Detta arbete sker i kommunal samverkan och i samarbete med befintliga nationella nätverk som branschorganisationer samt olika lokala och regionala aktörer.

Energimyndigheten arbetar med ett antal olika styrmedel för att effektivisera energianvändningen. Energimyndigheten deltar i arbetet med framtagande av nya produktgruppsförordningar inom energimärkning och ekodesign. Ekodesign tar genom lagkrav (i vissa fall genom avtal med industrin) på EU-nivå bort de sämsta produkterna på marknaden medan energimärkningen ska stimulera konsumenterna att välja de bästa produkterna. Detta innebär bl.a. att Energimyndigheten på uppdrag av regeringen representerar Sverige i kommissionens kommitté för energimärkning och ekodesign.

Nationellt ansvarar Energimyndigheten för förankring med berörda företag bl.a. genom branschmöten för specifika produktgrupper, framtagande av konsekvensutredningar avseende påverkan för svenskt näringsliv, informationsspridning och samarbete med andra berörda myndigheter. Energimyndigheten ansvarar även för informationen i samband med implementeringen och deltar vid EU:s revideringar av produktkrav. Vidare är Energimyndigheten tillsynsmyndighet för dagens energimärkning samt för de hittills antagna produktgruppsförordningarna inom ekodesign.

Energimyndigheten ansvarar sedan den 1 januari 2006 för tillsyn över dagens energimärkta produkter och har föreskrifträtt i fråga om energimärkning av hushållsapparater, ljuskällor och luftkonditioneringssystem (däribland ingår det vissa värmepumpar). Det innebär en tillsyn över den information om energi- och annan resursförbrukning samt om buller, som lämnas av näringsidkare i samband med marknadsföring av sådana produkter. Tillsyn utövas genom kontroll av den information som finns angående märkta produkter samt provning av produkten för att avgöra om tillverkarnas märkning av produkterna är korrekt. Det finns också krav om vilken information som skall lämnas i produktbroschyrer och via Internet.

För arbetet med energimärkning och ekodesign har Energi-myndigheten initierat en ledningsgrupp och en arbetsgrupp. Ledningsgruppen består av representanter på chefsnivå för Energimyndigheten, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket och Boverket. Rollen är att förankra arbetet internt på respektive myndighet och att övervaka så att resurser kan avsättas för arbete samt att lägga upp den övergripande strategin för arbetet. Arbetsgruppen består av representanter på handläggarnivå för Elsäkerhetsverket, Energimyndigheten, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket, Tillväxtverket och Boverket samt som adjungerad medlem Miljöstyrringsrådet.

Dessutom har Energimyndigheten ett stort internationellt samarbete inom ramen för arbetet med energimärkning och ekodesign. Exempel på detta är en EU-gemensam arbetsgrupp för tillsynsfrågor. Arbetet sker inom ramen för en s.k. ADCO-arbetsgrupp (Administrative cooperation for market surveillance). Ett annat samarbetsforum är en arbetsgrupp kring energimärkning och ekodesign inom ramen för EnR-samarbetet. EnR är ett informellt nätverk för erfarenhetsutbyte och 'best practice' mellan olika energimyndigheter i EU. EnR har ett större antal arbetsgrupper kopplat till verksamheten. Energimyndigheten är även aktivt inom det svenska och internationella standardiseringsarbetet för att revidera och utveckla provningsmetoder.

Sedan år 2001 finns ett avtal mellan EU och USA om ett gemensamt program för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning, det så kallade Energy Star-programmet. Bestämmelserna om sådan märkning som förnyades 2008 finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning. Energimyndigheten har ansvar för att bevaka att gällande energieffektivitetskrav enligt Energy Star följs. I arbetet med energimärkning och ekodesign sker det en koordinering till Energy Star.

Energimyndigheten har organiserat arbetet så att enheten Testlab inom avdelningen Främjande har ansvaret för arbetet med energimärkningen och ekodesign i alla dess delar. Ett undantag finns och det gäller beslut om vilka modeller av tillverkarnas produkter som ska tas in för tillsyn. Sådana beslut fattas av avdelningen Stöd. Konstruktionen säkerställer att beslut om vilka företag och produktmodeller som ska omfattas av tillsyn inte kan relateras till annan energieffektiviseringsverksamhet inom myndigheten.

Testlabs uppdrag är att arbeta med energieffektivisering av produkter och system. Det sker genom lagstiftningsarbete inom energimärkning och ekodesign samt utifrån styrmedlet information.

Förutom verktygen och arbetssätten som omnämns ovan så arbetar Testlab med provning av produkter. Provning av produkter sker utifrån flera syften och där resultaten används dels för att utgöra underlag för enhetens arbete med energieffektivisering av produkter och system och dels vid informationsspridning om produkter och dess egenskaper.

Testresultaten används som underlagsmaterial i samband med utformningen av nya produktkrav inom energimärkningen och för ekodesign-krav. Det sker genom att Testlab initierar test av produkter som är eller kommer vara föremål för reglering enligt dessa två direktiv – energimärkning och ekodesign. Testresultaten används sedan som underlagsmaterial för att bedömning av lämpliga nivåer på produktkrav, indelning av märkningsklasserna, bedömning av vilka egenskaper som är angelägna att reglera, utvärdering av föreslagna beräkningsmodeller och bedömning av anvisade standarder. Testlab använder även historiska testresultat för att kunna analysera utvecklingen av produkter över tid.

Provning av produkter sker även i samband vid tillsyn om tillverkarna har märkt sina produkter korrekt.

Testresultat på produkter utgör också ett sätt att informera om energieffektivisering och betydelsen och möjligheten att kunna göra egna aktiva produktval, oavsett om aktören är en konsument eller ett företag. Målgrupper för produktrelaterad information är bl.a. enskilda konsumenter, fastighetsägare och tillverkande företag, men informationen används även av energi- och klimatrådgivarna. Produktvalen är tillsammans med användningsmönstret avgörande för framtida energianvändning. Tillsammans utgör energimärkning, ekodesign-krav och produkttester ett samlat och integrerat sätt att arbeta med energieffektivisering av produkter och system.

2.7 Gällande rätt

2.7.1 Lagen om märkning av hushållsapparater

I slutet av 1992 antogs lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater (energimärkningslagen) av riksdagen (prop. 1992/93:34, bet. 1992/93:LU13). Genom lagen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att vissa hushållsapparater skall märkas med information om energiförbrukning och om luftburet buller. Genom lagen genomfördes tre direktiv; rådets direktiv 79/530/EEG om märkning som anger hushållsapparaters energiförbrukning (energimärkningsdirektivet), direktiv 79/531/EEG om tillämpning på elektriska ugnar av direktiv 79/530/EEG om märkning som anger hushållsapparaters energiförbrukning och direktiv 86/594/EEG om luftburet buller från hushållsapparater (bullerdirektivet). 1994 beslutade riksdagen om ett antal ändringar i energimärkningslagen som en följd av att det tidigare energimärkningsdirektivet hösten 1992 ersatts av ett nytt direktiv i samma ämne, nämligen rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och annan produktinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser. Det nya direktivet innebar en del ändringar och en rad skärpningar i fråga om kraven på information. Medan det gamla direktivet endast omfattade information om hushållsapparaters energiförbrukning omfattar det nya direktivet också information om andra resurser, t.ex. vatten och kemikalier. Vidare infördes genom det nya direktivet ett obligatoriskt krav på information i de avseenden och på det sätt som anges i särskilda genomförandedirektiv för olika slag av apparater.

2.7.2 Lagen om ekodesign

Det s.k. ekodesign-direktivet¹¹ antogs 2005 i syfte att skapa ett ramverk för att fastställa minimikrav på energieffektivitet och andra miljöaspekter för olika produktgrupper. Direktivet har genomförts i lagen (2008:112) om ekodesign och syftar till att främja en effektiv energianvändning och en låg miljöpåverkan av energianvändande produkter genom att miljöaspekter integreras i produktdesignen för att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel (ekodesign). Inom ramen för ekodesigndirektivet har en mängd s.k. genomförandeåtgärder antagits som innebär att det fastställs minimikrav på energieffektivitet för att få släppa ut sådana produkter på marknaden. Förhandlingsarbetet med genomförandeåtgärder enligt ekodesigndirektivet har under de senaste åren ofta hanterats parallellt med framtagande av energimärkningskrav. I kommittologin har också frågorna hanterats i samma kommitté – Kommittén för energimärkning och ekodesign. Hösten 2009 antogs en omarbetning av det s.k. ekodesign-direktivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober juli 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter som innebar en vidgning i förhållande till direktiv 2005/32/EG till att omfatta även energirelaterade produkter). Direktivet antogs enligt artikel 95 i EG-fördraget, vilket innebär att dess primära syfte är att harmonisera relevanta bestämmelser på det aktuella området för att upprätta den inre marknaden och få denna att fungera. Ett viktigt syfte med direktivet är självfallet också att öka energieffektiviteten och minska miljöpåverkan vid produktion och användning av produkter som använder energi.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG av den 6 juli 2005 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter och om ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG.

2.7.3 Förordningen om Energy Star (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning)

Sedan 2001 finns ett avtal mellan EU och USA om ett program för frivillig energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning. Bestämmelser utifrån ett reviderat avtal som slöts 2006 finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning. Det reviderade avtalet är ett ramavtal om ett fortsatt samarbete för att främja energieffektivisering av kontorsapparater. Avtalet innehåller också nya och mer krävande kriterier för energieffektivitet, som gäller både när apparaterna är i standby-läge och då de används. Kriterierna ska löpande anpassas till ny teknik och till produktutvecklingen. Energy Star omfattar datorer, skärmar, skrivare, kopiatorer, skannrar och faxar. Energimyndigheten har i uppgift att bevaka att förordningen följs i Sverige. Energimyndigheten har även i uppdrag att vara expertmyndighet avseende Energy Star-programmet. I detta ingår att Energimyndigheten skall utse svensk företrädare till Europeiska gemenskapens styrelse för Energy Star (ECESB). Energimyndigheten ska även svara för att information om Energy Star-programmet finns tillgänglig för konsumenter och berörda organ. För närvarande pågår förberedelser för att på nytt förnya avtalet om Energy Star mellan EU och USA vilket planeras att ske under 2011.

2.7.4 Förordningen om europeisk miljömärkning

Ett system för frivillig miljömärkning inom EU, den s.k. Blomman (EU Ecolabel), med syfte att främja produkter med reducerad påverkan på miljön under hela sin livscykel beslutades 1992. Idag finns det kriterier för EU Ecolabel inom 28 produktkategorier.

Dessa omfattar bl.a. rengöringsprodukter, tvål och schampo, diskmedel, värmepumpar, TV-apparater, datorer, glödlampor, tvättmedel, skor, textilier, campingplatser, pappersprodukter, bäddmadrasser, trämöbler, golv, jordförbättringsmedel, färger och lacker och smörjmedel. Vissa av de produkter som i dag omfattas av märkning med EU Ecolabel omfattas också av krav på obligatorisk energimärkning.

En revidering av den frivilliga europeiska miljömärkningen beslutades 2009. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljö-märke trädde i kraft i februari 2010. Den nya förordningen syftar till att stärka Blommans genomslag, bland annat genom att sänka företagens kostnader för att Blomman-märka sina produkter. Den nya förordningen för Blomman innebär i korthet följande:

- Blomman anpassas till EU:s handlingsplan för hållbar konsumtion och produktion.
- En utredning genomförs för att studera lämpligheten av en utvidgning av Blomman så att den kan omfatta livsmedel.
- Harmonisering med andra märkningar underlättas.
- Processen för utveckling av kriterier förenklas.
- Årsavgiften sänks och görs frivillig.

2.7.5 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter innehåller allmänna bestämmelser om marknadskontroll som rör saluföring av produkter. Marknadskontroll definieras som en myndighets åtgärd för att säkerställa att en vara som gjorts tillgänglig på marknaden uppfyller gällande krav.

Förordningen är en europeisk ram för användning av ackreditering och anger tvingande krav på medlemsstaternas marknads kontroll. Förordningen kompletterar sektorsdirektivets krav på marknads kontroll. För att uppfylla syftet med energimärkningsdirektivet anges i detta direktiv mer detaljerade bestämmelser för att uppfylla syftet med märkningsbestämmelserna. Dessa bestämmelser överensstämmer med förordning (EG) nr 765/2008.

För svenskt vidkommande pågår arbete med att anpassa svensk lagstiftning utifrån denna förordning. I betänkandet *EU, Sverige och den inre marknaden – En översyn av horisontella bestämmelser inom varu- och tjänsteområdet (SOU 2009:71)* har det gjorts översyn av horisontella bestämmelser inom varu- och tjänsteområdet och i betänkandet föreslås en rad åtgärder som kan förbättra företagets villkor och skapa förutsättningar för att bättre ta tillvara den inre marknads fördelar i Sverige. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet. Swedac (Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll) är den myndighet som har samordningsansvar vad gäller frågor om marknads kontroll, vilket bl.a. sker genom Marknads kontrollrådet. I Marknads kontrollrådet är de sektorsmyndigheter som ansvarar för marknads kontroll utifrån olika sektorsregleringar representerade.

2.7.6 Marknadsföringslagen

Marknadsföringslagen (2008:486) syftar till att främja konsumenternas och näringslivets intressen i samband med marknadsföring av produkter och att motverka marknadsföring som är otillbörlig mot konsumenter och näringsidkare. Marknadsföringslagen gäller bl.a. för marknadsföring av varor som framöver kan omfattas av delegerade akter enligt energimärkningsdirektivet. Den som bryter mot reglerna i marknadsföringslagen kan förbjudas att fortsätta med sin marknadsföring eller åläggas att lämna information vid marknadsföringen.

Den som bryter mot marknadsföringslagen kan i vissa fall även bli skyldig att betala en särskild avgift på lägst fem tusen kronor och högst fem miljoner kronor som tillfaller staten. Konsumentverket utövar tillsyn enligt marknadsföringslagen.

3 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (energimärkningsdirektivet) antogs den 19 maj 2010.

Ingressen

Inledningsvis nämns att rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser har ändrats väsentligt. Med anledning av dessa ändringar bör direktivet av tydlighets-skäl ändras. (1)

Det direktivet är bara tillämpligt på hushållsapparater. Tillämpningsområdet bör nu utvidgas till att omfatta energirelaterade produkter som direkt eller indirekt kraftigt påverkar energianvändningen under användningen. (2)

Slutanvändarna bör få tillgång till korrekt, relevant och jämförbar information om den energi som varje energirelaterad produkt använder. Därmed bör detta påverka deras val av produkter till förmån för mer energieffektiva produkter. (5)

Eftersom information om energianvändningen spelar en avgörande roll när det gäller att påverka marknadskrafterna är det nödvändigt att införa en enhetlig etikett för alla produkter av samma slag och att förse slutanvändare med kompletterande standardiserad information om produkternas energieffektivitet. Dessutom bör slutanvändare som inte kan se produkten utställd, och därmed inte heller etiketten, få denna standardiserade information. (8)

Artikel 1

Artikeln, som består av tre punkter, har rubriken ”Tillämpningsområde”.

Punkten 1

Här anges att det genom direktivet inrättas en ram för harmoniseringen av vissa nationella åtgärder.

De åtgärder som avses är information till slutanvändaren om energirelaterade produkter. Syftet med denna information är att ge slutanvändaren möjlighet att välja mer effektiva produkter när det gäller inköp av energirelaterade produkter.

Den typ av information som särskilt avses är märkning och standardiserad produktinformation. Informationen ska främst avse en produkts användning av energi men även, när så är relevant, produktens användning av andra väsentliga resurser. Även kompletterande uppgifter kan ges i informationen.

Energirelaterad produkt eller produkt definieras i artikel 2 a som ”en vara som påverkar energianvändningen när den används och som släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk i unionen, inklusive delar avsedda att ingå i energirelaterade produkter som omfattas av detta direktiv, vilka släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk som enskilda delar för slutanvändare och vilkas miljöprestanda kan bedömas separat”.

Andra väsentliga resurser definieras i artikel 2 c som ”vatten, kemikalier eller varje annat ämne som en produkt använder vid normal användning”.

Kompletterande information definieras i artikel 2 d som ”övriga upplysningar om en produkts prestanda och egenskaper som gäller, eller bidrar till att bedöma, dess användning av energi eller andra väsentliga resurser, baserade på mätbara uppgifter”.

Punkten 2

I denna punkt anges på vilka produkter direktivet ska tillämpas, nämligen energirelaterade produkter som under användning har en betydande direkt eller indirekt påverkan på användningen av energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser.

Direkt påverkan definieras i artikel 2 e som ”påverkan av produkter som under användning faktiskt använder energi”.

Indirekt påverkan definieras i artikel 2 f som ”påverkan av produkter som inte använder energi men som under användning bidrar till energisparande”.

Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Närmare bestämmelser om den information till slutanvändaren, särskilt genom märkning och standardiserad produktinformation, som nämns i punkten 1, ges i artiklarna 4–7.

Punkten 3

I denna punkt undantas tre typer av produkter från direktivets tillämpning, nämligen begagnade produkter, transportmedel för personer eller varor samt märkplåtar eller motsvarande som fästs på produkter av säkerhetsskäl.

Bestämmelsen genomförs genom 1 § tredje stycket i lagen.

Artikel 2

Artikeln, som har rubriken ”Definitioner”, innehåller just definitioner.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 3

Artikeln, som består av fyra punkter, har rubriken ”Medlemsstaternas ansvar”.

Punkten 1

Inledningsvis anges att medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa fyra angivna mål enligt följande.

a) Alla leverantörer och återförsäljare som är etablerade inom medlemsstatens territorium ska fullgöra de skyldigheter som anges i artiklarna 5 och 6.

Leverantör definieras i artikel 2 h som "tillverkaren eller dennes auktoriserade representant inom unionen eller den importör som släpper ut produkten eller tar denna i bruk på unionsmarknaden. Om det inte finns någon sådan ska varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkter som omfattas av detta direktiv, eller tar dem i bruk, anses vara leverantör".

Återförsäljare definieras i artikel 2 g som "detaljist eller annan person som säljer, hyr ut, erbjuder för hyrköp eller ställer ut produkter som är avsedda för slutanvändare".

Utsläppande på marknaden definieras i artikel 2 i som "tillgängliggörande av en produkt för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen, i vinstsyfte eller gratis och oavsett försäljningsteknik".

Ibrukttagande definieras i artikel 2 j som "den första användningen av en produkt för avsett ändamål inom unionen".

Bestämmelsen kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

b) Det ska vara förbjudet att på produkter som omfattas av direktivet anbringa etiketter, märken, symboler eller påskrifter som gäller användning av energi eller, där det är relevant, andra väsentliga resurser om de inte uppfyller kraven i detta direktiv eller de relevanta delegerade akterna.

Detta gäller dock bara om anbringandet kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna under användning.

Bestämmelsen genomförs genom 13 § i lagen.

c) I samband med att systemet med etiketter och informationsblad avseende energianvändning eller energisparande införs ska upplysnings- och reklamkampanjer genomföras. Kampanjerna ska syfta till att främja energieffektivitet och att uppmuntra slutanvändare till en mer ansvarsfull energianvändning.

d) Lämpliga åtgärder ska vidtas för att uppmuntra berörda myndigheter att samarbeta sinsemellan och förse varandra och kommissionen med information för att bidra till tillämpningen av direktivet. Samarbetet och informationsutbytet ska i största möjliga mån ske elektroniskt och kostnadseffektivt och det ska garantera säkerhet och sekretess och, då det är nödvändigt, skydd för känslig information.

Punkten 2

Om en produkt inte stämmer överens med kraven för etiketten eller informationsbladet är leverantören skyldig att säkerställa att produkten överensstämmer med kraven genom att medlemsstaten fastställer villkor för detta.

Bestämmelsen syftar både på det förhållandet att produkten inte motsvarar de uppgifter som anges på etiketten och i informationsbladet och på det förhållandet att etiketten och informationsbladet inte är utformat enligt föreskrifterna i den delegerade akten för produkten i fråga.

Uttrycket att medlemsstaten ska fastställa villkoren för rättelse innebär, för svenskt vidkommande, att behörig myndighet ska förelägga leverantören att vidta de åtgärder som krävs för att kraven ska vara uppfyllda.

Vidare föreskrivs att om en produkt brister i överensstämmelse ska medlemsstaten vidta förebyggande åtgärder samt åtgärder som syftar till att säkerställa överensstämmelse inom en bestämd tidsram. Därvid ska den skada som vållats beaktas.

Innebörden av detta stycke är detsamma som innebörden av föregående stycke.

Om bristande överensstämmelse fortsätter ska medlemsstaten antingen fatta beslut om att begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande av produkten eller se till att produkten dras tillbaka från marknaden.

Om produkten dras tillbaka från marknaden eller om utsläppande på marknaden förbjuds ska kommissionen och övriga medlemsstater omedelbart informeras.

Punkten genomförs genom 15 § i lagen.

Punkterna 3 och 4

I dessa punkter regleras viss rapporteringsskyldighet för medlemsstaterna gentemot kommissionen och kommissionens skyldighet att tillhandahålla Europaparlamentet och rådet en sammanfattning av dessa rapporter.

Artikel 4

Artikeln har rubriken "Informationskrav".

Enligt artikeln ska medlemsstaterna säkerställa att viss information tillställs slutanvändarna av hushållsapparater enligt följande.

a) Information ska tillhandahållas slutanvändare av hushållsapparater. Informationen ska lämnas genom ett informationsblad och en etikett.

Informationen ska avse apparatens användning av elektrisk energi, av andra former av energi och, där så är relevant, av andra väsentliga resurser. Dessutom ska ytterligare upplysningar lämnas enligt delegerade rättsakter. Informationen ska lämnas när produkten ställs ut för eller bjuds ut till försäljning, hyra eller kreditköp. Informationsskyldigheten gäller oavsett om utställandet eller utbudandet sker direkt eller indirekt genom någon form av distansförsäljning, inbegripet via Internet.

I den delegerade rättsakt som gäller en produkt kommer all den information som ska lämnas på etiketten och informationsbladet att anges.

Bestämmelsen kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Närmare bestämmelser om de skyldigheter som regleras i avsnitt a finns i artiklarna 5–7.

b) Den information som nämns i punkten a ska, när det gäller inbyggda eller installerade produkter, bara lämnas när detta krävs i en delegerad akt.

Med inbyggda produkter avses främst delar som är fast installerade i en energirelaterad produkt. Med installerade produkter avses produkter som kräver mer omfattande installationsåtgärder än exempelvis vanliga hushållsprodukter, såsom tvätt- och diskmaskiner. Som exempel på installerade produkter kan nämnas varmvattenberedare.

Bestämmelsen genomförs genom 5 § andra stycket i lagen.

c) All reklam som avser en särskild typ av energirelaterade produkter ska innehålla en hänvisning till produktens energi-effektivitetsklass. Detta gäller dock bara om produkten omfattas av en delegerad akt och om energirelaterad information eller prisinformation har lämnats avseende den särskilda typen.

Med uttrycket ”en särskild typ av produkt” avses en variant eller modell av en produkt som omfattas av en delegerad akt.

Produktens energieffektivitetsklass anges i den delegerade akten för produkten. Det finns sju klasser, rubricerade från A till G.

Bestämmelsen genomförs genom 9 § i lagen.

d) Allt tekniskt reklammaterial som beskriver de specifika tekniska parametrarna för en energirelaterad produkt, såsom tekniska manualer och broschyrer, ska ge slutanvändaren den information som behövs om energianvändningen eller innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. Detta gäller oavsett om informationen lämnas i pappersform eller på Internet.

Bestämmelsen genomförs genom 10 § i lagen.

Artikel 5

Artikeln har rubriken ”Leverantörernas ansvar”.

Enligt artikeln ska medlemsstaterna säkerställa följande.

a) En leverantör som släpper ut på marknaden eller tar i bruk en produkt som omfattas av en delegerad akt ska tillhandahålla en etikett och ett informationsblad.

Bestämmelsen genomförs genom 5 § i lagen.

b) En leverantör ska upprätta en teknisk dokumentation av produkten. Dokumentationen ska vara utformad så att man kan bedöma riktigheten av den information som finns på etiketten och i informationsbladet.

Den tekniska dokumentationen ska innehålla en allmän beskrivning av produkten, resultaten av konstruktionsberäkningar, dock endast om det är relevant, tillgängliga provningsrapporter, inbegripet sådana som har utarbetats av anmälda organ som är behöriga enligt annan unionslagstiftning samt, när värdena används för liknande modeller, de hänvisningar som gör det möjligt att identifiera dessa modeller.

Då denna tekniska dokumentation upprättas får sådan dokumentation användas som är upprättad enligt de krav som läggs fast i relevant unionslagstiftning.

Bestämmelsen genomförs genom 11 § i lagen.

c) Leverantörerna ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista produkten tillverkades.

På begäran ska den tekniska dokumentationen hållas tillgänglig i en elektronisk version inom tio arbetsdagar. De myndigheter som svarar för marknadsövervakning i den aktuella medlemsstaten samt kommissionen har rätt att direkt framställa en sådan begäran. Om en myndighet i en annan medlemsstat vill ta del av dokumentationen måste en sådan begäran gå via myndigheten i den aktuella medlemsstaten eller via kommissionen.

Bestämmelserna genomförs genom 12 § i lagen.

d) Leverantören ska kostnadsfritt tillhandahålla etiketter och informationsblad.

Bestämmelsen genomförs genom 5 § i lagen.

e-h) Här ges närmare bestämmelser om etiketter och informationsblad.

Bestämmelserna kommer att genomföras i förordningar och myndighetsföreskrifter.

Artikel 6

Artikel 6 har rubriken ”Återförsäljarnas ansvar”.

Enligt artikel 6 ska medlemsstaterna säkerställa följande.

a) En återförsäljare ska anbringa etiketter på produkter som säljs till slutanvändare. Detta ska ske synligt och läsligt samt på ett korrekt sätt. Återförsäljaren ska dessutom se till att informationsbladet finns med i produktbroschyren och i andra handlingar som följer med produkten när den säljs.

b) När en produkt, som omfattas av en delegerad akt, ställs ut ska återförsäljaren fästa etiketten på produkten. Detta ska ske på den väl synliga plats som anges i den delegerade akten. Etiketten ska vara avfattad på det relevanta språket.

Artikel 6 genomförs genom 8 respektive 6 § i lagen.

Artikel 7

Artikel 7 har rubriken ”Distansförsäljning och andra försäljningsformer”.

I artikel 7 regleras frågor om information om produkten när försäljning, hyra eller kreditköp sker på annat sätt än genom direktförsäljning. Med detta avses försäljningsformer där man inte kan vänta sig att en eventuell slutanvändare ser produkten utställd. Som exempel anges försäljning genom postorder, via katalog, via Internet och telefonförsäljning. I dessa fall ska den delegerade akten innehålla bestämmelser som säkerställer att eventuella slutanvändare före köpet får den information som lämnas på etiketten och i informationsbladet för produkten. I den delegerade akten ska, när så är lämpligt, specificeras på vilket sätt etiketten eller informationsbladet, eller den information som lämnas där, ska göras tillgänglig för en eventuell slutanvändare.

Artikel 7 genomförs genom 7 § i lagen.

Artikel 8

Artikeln, som har två punkter, har rubriken ”Fri rörlighet”.

Punkten 1

Medlemsstaterna får inte förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppande på marknaden eller ibruktagande av en produkt som omfattas av och är förenligt med direktivet och den tillämpliga delegerade akten.

Bestämmelsen kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Punkten 2

En medlemsstat ska anse att etiketter och informationsblad uppfyller kraven i direktivet och i den delegerade akten om inte medlemsstaten har bevis om motsatsen.

Om det finns anledning att misstänka att informationen på etikett och informationsblad inte är korrekt ska medlemsstaten kräva att leverantören tillhandahåller bevis för att informationen på etiketten och informationsbladet är korrekt. Bevis ska tillhandahållas i form av sådana handlingar som avses i artikel 5.

Bestämmelsen i andra stycket genomförs genom 12 § i lagen.

Artikel 9

Artikeln, som består av fyra punkter, har rubriken ”Offentliga upphandlingar och incitament”.

Punkten 1

Om en produkt omfattas av en delegerad akt ska upphandlande myndigheter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Prestandanivåer anges i den delegerade akten och avser andra prestanda än energieffektivitet, exempelvis buller och tvätt-prestanda vad gäller tvättmaskiner.

Bestämmelsen gäller för upphandlande myndigheter som ingår offentliga byggtreprenadkontrakt, varukontrakt eller tjänstekontrakt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och som inte är undantagna med stöd av artiklarna 12–18 i det direktivet.

En medlemsstat får också kräva att de upphandlande myndigheterna endast upphandlar produkter som uppfyller kriterierna.

En medlemsstat får också besluta att dessa kriterier endast ska tillämpas om detta är kostnadseffektivt, ekonomiskt genomförbart och tekniskt lämpligt samt om tillräcklig konkurrens råder.

Punkten 2

Punkten 1 gäller bara för kontrakt, vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 i direktiv 2004/18/EG.

Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 genomförs genom 14 § i lagen.

Punkten 3

Om en medlemsstat tillhandahåller ett incitament för en produkt som omfattas av en delegerad akt ska medlemsstaten sträva efter de högsta prestandanivåer och den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten.

Med uttrycket ”incitament” avses olika former av stöd, bidrag, etc.

Som incitament anses inte beskattning och skattefrågor.

Punkten 4

Om en medlemsstat tillhandahåller incitament för en produkt ska prestandanivåerna uttryckas i form av klasser som dessa är definierade i den delegerade akten.

Bestämmelsen gäller både vid incitament för slutanvändare av produkter med hög energieffektivitet och vid incitament för industrier som marknadsför och producerar sådana produkter.

Bestämmelsen gäller inte då medlemsstaten föreskriver högre prestandanivåer än det tröskelvärde som anges i den delegerade akten. En medlemsstat får föreskriva högre prestandanivåer än tröskelvärdet för den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten.

Med tröskelvärde avses den lägsta prestandanivån i den delegerade akten.

Artikel 10

Artikeln, som består av fyra punkter, har rubriken ”Delegerade akter”.

Artikeln riktar sig till kommissionen.

Punkten 1

Om en produkt uppfyller vissa kriterier ska kommissionen fastställa närmare föreskrifter om etiketten och informationsbladet för denna produkt. Detta ska ske genom en delegerad akt.

Föreskrifterna ska reglera den information om användning av energi och andra väsentliga resurser under användning som ska anges på etiketten och informationsbladet. Informationen har till syfte att göra det möjligt dels för slutanvändare att fatta beslut om inköp på bättre grunder, dels för marknadsövervakningsmyndigheter att kontrollera huruvida produkter överensstämmer med den information som anges på etiketten och informationsbladet.

Om den delegerade akten innehåller bestämmelser om användning av både energi och väsentliga resurser ska etikettens utformning och innehåll framhäva energianvändningen.

Punkten 2

I denna punkt anges de kriterier som en produkt ska uppfylla för att en delegerad ska beslutas om produkten.

Två kriterier anges. Produkten ska ge betydande möjligheter att spara energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser. Det ska finnas stora skillnader i fråga om prestandanivåer för produkter med likvärdig funktionalitet.

Innan beslut om en delegerad akt fattas ska kommissionen beakta unionslagstiftning och självreglering. Därigenom kan kommissionen undersöka om det är möjligt att uppnå de politiska målen snabbare eller till lägre kostnad genom exempelvis frivilliga avtal än genom obligatoriska krav.

Punkten 3

I denna punkt anges ett antal omständigheter som kommissionen ska beakta då den utarbetar ett utkast till en delegerad akt.

Punkten 4

I punkten anges ett antal uppgifter som en delegerad akt ska innehålla.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 11

Artikeln, som består av tre punkter, har rubriken ”Utövande av delegering”.

Punkten 1

I punkten ges kommissionen befogenhet för en period om fem år att anta delegerade akter enligt artikel 10. Befogenheten förlängs automatiskt med fem år åt gången om den inte återkallas enligt artikel 12.

Punkten 2

I punkten åläggs kommissionen att delge Europaparlamentet och rådet en delegerad akt så snart den har antagits.

Punkten 3

Enligt denna punkt ges kommissionen den befogenhet som avses i punkten 1 med förbehåll för de villkor som nämns i artiklarna 11 och 12.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 12

Artikeln, som består av tre punkter, har rubriken ”Återkallande av delegering”.

I artikeln anges att befogenheten enligt artikel 10 får återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Dessutom anges de närmare villkoren för en återkallelse.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 13

Artikeln, som består av tre punkter, har rubriken ”Invändning mot delegerade akter”.

Enligt artikeln får Europaparlamentet eller rådet invända mot en delegerad akt inom tre månader från delgivningsdagen. Dessutom anges de närmare villkoren för en invändning.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförandeåtgärder.

Artikel 14

I artikeln, som har rubriken ”Utvärdering”, åläggs kommissionen viss rapporteringsskyldighet.

Artikeln kräver, på grund av sin karaktär, inga genomförande-åtgärder.

Artikel 15

Artikeln har rubriken ”Sanktioner”.

I denna artikel åläggs medlemsstaterna att fastställa regler om de sanktioner som ska gälla vid överträdelse av nationella bestämmelser som har antagits enligt direktivet och dess delegerade akter. Som överträdelse nämns särskilt otillåten användning av en etikett.

Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen och hålla kommissionen underrättad om eventuella ändringar av bestämmelserna.

Artikeln genomförs genom 17 § i lagen. Frågan behandlas närmare i avsnitt 7.10 om sanktioner.

Artikel 16

Artikeln, som består av två punkter, har rubriken ”Införlivande”.

Punkten 1

Medlemsstaterna ska senast den 20 juni 2011 ha genomfört direktivet i sin lagstiftning och även tillämpa lagstiftningens bestämmelser från detta datum.

En hänvisning till direktivet ska finnas i de nationella bestämmelserna eller också ska en sådan hänvisning göras i samband med utfärdandet av bestämmelserna.

Dessutom ska det finnas en uppgift att hänvisningar i de nationella bestämmelserna till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till direktivet.

Punkten 2

Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala nationella bestämmelser varigenom direktivet genomförs.

Artikel 17

Enligt artikeln, som har rubriken ”Upphävande”, ska direktiv 92/75/EEG upphöra att gälla från och med den 21 juli 2011.

Dessutom anges att hänvisningar till nämnda direktiv ska anses som hänvisningar till det nya direktivet.

Artikel 18

I artikeln, som har rubriken ”Ikraftträdande”, anges att direktivet träder i kraft dagen efter det att det har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Dessutom anges att artikel 5 d, g och h ska tillämpas från och med den 31 juli 2011.

Artikel 19

Artikeln, som har rubriken ”Adressater”, anger att direktivet riktar sig till medlemsstaterna.

4 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (omarbetning)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter och om ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG (ekodesigndirektivet) antogs den 6 juli 2005.

Direktivets syfte är att främja en effektiv energianvändning och en låg miljöpåverkan av energianvändande produkter. Detta syfte ska uppnås genom att miljöaspekter integreras i produkt-designen på ett sådant sätt att produktens miljöprestanda under hela dess livscykel. Detta kallas i dagligt tal ekodesign.

Direktivet är uppbyggt som ett s.k. ramdirektiv, vilket innebär att direktivet endast anger vissa grundläggande bestämmelser som måste iakttas av den som släpper ut en energianvändande produkt på gemenskapsmarknaden. Direktivet nämner heller inte några specifika produkter som ska omfattas av direktivets bestämmelser.

Enligt en viss bestämmelse i direktivet ska Europeiska kommissionen anta s.k. genomförandeåtgärder beträffande en specifik produkt om denna uppfyller vissa angivna kriterier.

En genomförandeåtgärd har formen av en förordning, där det anges en mängd krav som produkten ska uppfylla för att få släppas ut på gemenskapsmarknaden. Först i och med detta omfattas den specifika produkten av ekodesignsystemets bestämmelser.

Förordningen är direkt tillämplig i Sverige.

Direktivet har genomförts i Sverige genom lagen (2008:112) om ekodesign (Prop. 2007/08:36, bet. 2007/08:NU6, rskr. 2007/08:140), som trädde i kraft den 1 maj 2008.

Lagen har ändrats genom lagen (2010:285) om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign (Prop. 2009/10:93, bet. 2009/10:NU15, rskr. 2009/10:218). Ändringarna träder i kraft den 1 juli 2010.

Lagen är uppbyggd på samma sätt som direktivet, dvs. den är en ramlag, som bara anger de grundläggande bestämmelser som måste iakttas av den som släpper ut en energianvändande produkt på gemenskapsmarknaden. De mer specifika kraven fastställs, som nyss nämnts, i kommissionens genomförandeåtgärder.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (omarbetning) (det reviderade ekodesigndirektivet) antogs den 21 oktober 2009. Detta direktiv är endast en revidering av det ursprungliga ekodesigndirektivet. Den enda substantiella ändringen är att direktivet, utöver energianvändande produkter, även omfattar energirelaterade produkter.

Skillnaden mellan dessa två begrepp framgår av definitionen av energianvändande produkt i artikel 2.1 i det ursprungliga

direktivet och definitionen av energirelaterad produkt i artikel 2.1 i det reviderade ekodesigndirektivet.

En energianvändande produkt definieras som en produkt som är beroende av energitillförsel (elektricitet, fossila bränslen och förnybara energikällor) för att kunna fungera som avsett eller en produkt för framställning, överföring och mätning av sådan energi.

En energirelaterad produkt definieras som en produkt som påverkar energiförbrukningen när den används.

Den nya definitionen innefattar alla produkter som omfattas av definitionen i det ursprungliga direktivet. Skillnaden mellan de två definitionerna är att den första endast omfattar produkter som kräver tillförsel av energi för att fungera medan den nya definitionen även inkluderar produkter som inte kräver tillförsel av energi för att fungera men som indirekt påverkar energiförbrukningen när den används. Som exempel brukar nämnas fönster som ju påverkar energiförbrukningen för uppvärmningen av ett hus beroende på hur effektivt de isolerar byggnaden.

Enligt det reviderade ekodesigndirektivet upphör det ursprungliga direktivet att gälla.

Det reviderade ekodesigndirektivet ska vara genomfört senast den 20 november 2010.

5 Europaparlamentets och rådets förordning 1222/2009/EG av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar

5.1 Ny EU-förordning om däckmärkning

Kommissionens presenterade den 13 november 2008 ett förslag till ett direktiv om märkning av däck. Förslaget presenterades parallellt med förslaget till omarbetning av energimärkningsdirektivet från 1992. Det separata förslaget om däckmärkning motiverades av att fordon och fordonsrelaterad utrustning ej föreslogs omfattas av förslaget till omarbetat energimärkningsdirektiv.

Utifrån bland annat Europaparlamentets ändringsförslag under våren 2009 presenterade kommissionen ett reviderat förslag i juni 2009, som bland annat innebär att rättsakten föreslogs bli i form av en förordning. Europaparlamentet och ministerrådet nådde en överenskommelse om kommissionens förslag till ny EU-förordning om märkning av däck den 1 oktober 2009.

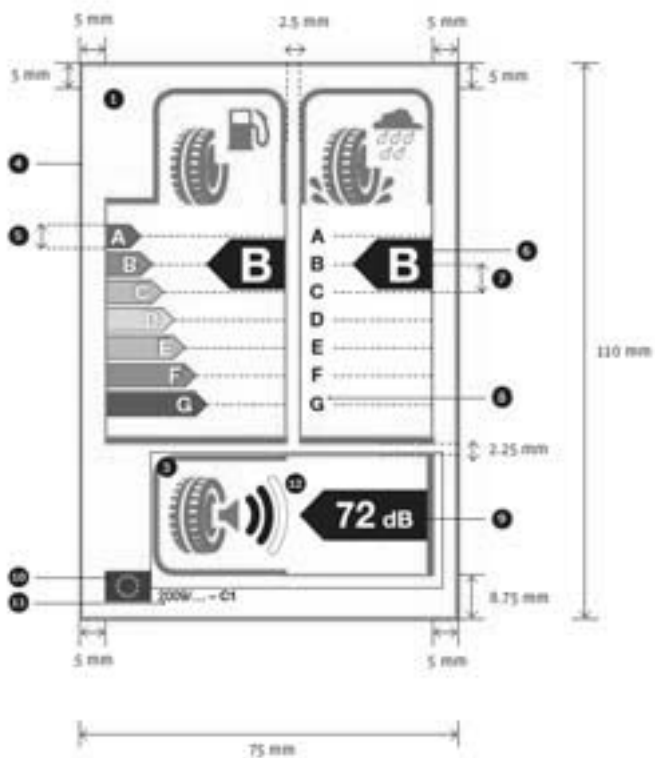
Förordningen EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar publicerades i EUT den 22 december 2009¹².

Förordningen innebär ett obligatoriskt krav på att drivmedelseffektivitet, väggreppsformåga vid vått vägunderlag samt buller ska anges på en etikett vid försäljning av däck för personbilar och lastbilar (så kallade C1-C3-däck). Däcken svarar i dag för omkring 20–30 procent av fordonens totala drivmedelsförbrukning, vilket innebär att en minskad energiintensitet i hög grad kan bidra till minskade utsläpp från transportsektorn. De mest energieffektiva däcken kan minska drivmedelsförbrukningen med upp till tio procent. Genom märkningen underlättas konsumentens val av energieffektiva däck. Enligt beräkningar som gjorts tros märkningen kunna innebära totala drivmedelsbesparingar på ungefär fem procent på lite sikt.

Däckmärkningen kompletterar den nyligen antagna lagstiftningen om typgodkännande av däck som omfattar minimikrav för att få släppa ut däck på marknaden. Minimikraven avseende rullmotstånd, väggrepp på vått underlag och externt däck- och vägbanebuller börjar gälla i oktober 2012. Ytterligare förbättringar utöver dessa nivåer kommer att drivas fram med hjälp av märkningssystemet. Märkningssystemet motsvarar det som i dag gäller för hushållsapparater, det vill säga som bygger på A-G-märkning. Förordningen träder i kraft den 1 november 2012. Kravet på märkning ska gälla för däck som är tillverkade från och med den 1 juli 2012.

¹² Celex 32009R1222, EUT L 342, 22.12.2009, s. 46–58.

Figur 1 Utformning av etiketten för däckmärkning

5.2 Bestämmelser i däckmärkningsförordningen som kräver kompletterande åtgärder i Sverige

Däckmärkningsförordningen innehåller huvudsakligen tekniska bestämmelser om däckmärkningens utformning. Artiklarna 8–12 i förordningen riktar sig emellertid till medlemsstaterna och ställer bl.a. krav på att kontrollförfaranden av att märkningskraven efterlevs finns i medlemsstaterna. I artikel 12 framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att en marknadsövervakande myndighet ska kontrollera överensstämmelsen med artiklarna 4, 5 och 6 i förordningen. En nationell tillsynsmyndighet i respektive medlemsstat behöver således utses för dessa uppgifter. Tillsynsuppgifterna motsvarar dem som gäller enligt det reviderade energimärkningsdirektivet. Tillsynen omfattar dels försäljningsställen, det vill säga att produkterna är märkta, dels tillsyn över att de uppgifter tillverkarna deklarerat på energimärkningsetiketten är korrekta.

5.3 Anpassning av däckmärkningen till den tekniska utvecklingen och översyn

I artikel 11 framgår att det planeras ske ändringar och anpassningar av däckmärkningen till den tekniska utvecklingen.

De kompletterande åtgärder som räknas upp är följande:

– införande av informationskrav som avser kategorisering avseende väggrepp på vått underlag för C2- och C3-däck, under förutsättning att lämpliga harmoniserade testmetoder finns tillgängliga,

– anpassning, i tillämpliga fall, av väggreppsklassen till de tekniska egenskaperna hos däck som i huvudsak är utformade för att ge bättre prestanda på is- och/eller snöunderlag än ett normalt däck i fråga om förmågan att starta, behålla eller hejda fordonsrörelse.

– anpassning av bilagorna I–IV till den tekniska utvecklingen.

Sådana kompletteringar ska enligt artikel 11 antas i enlighet med det föreskrivande kommittéförfarande med kontroll som föreskrivs i artikel 13. Kommissionen har låtit inrätta en sådan kommitté som påbörjar sitt arbete under hösten 2010. Energimyndigheten i samråd med Transportstyrelsen kommer att representera Sverige i detta kommittéarbete.

Enligt artikel 14 ska kommissionen vidare bedöma om det behövs en översyn av däckmärkningsförordningen med beaktande av bl.a. när det gäller slutanvändarnas medvetenhet, om märkningssystemet bör utökas till att omfatta regummerade däck, om nya däckparametrar, som körsträcka, bör införas, och den information om däckparametrar som fordonsleverantörerna och fordonsdistributörerna tillhandahåller slutanvändare. Kommissionen ska lägga fram resultatet av bedömningen för Europaparlamentet och rådet senast den 1 mars 2016 och, i lämpliga fall, lägga fram förslag för Europaparlamentet och rådet.

6 Förslag

6.1 En ny lag om märkning och standardiserad produktinformation avseende energirelaterade produkter

Förslag: En ny lag om märkning och standardiserad produktinformation avseende energirelaterade produkter införs. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla från och med den 21 juli 2011. Den upphävda lagen ska alltjämt tillämpas beträffande produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen.

Skälen för förslaget: De ändringar som har beslutats i det reviderade energimärkningsdirektivet innebär omfattande förändringar i förhållande till det tidigare energimärkningsdirektivet som antogs 1992. Ändringarna påverkar också i stor utsträckning det hittillsvarande genomförandet av det tidigare energimärkningsdirektivet i svensk rätt i lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater (energimärkningslagen). Ändringarna innebär bl.a. att direktivets omfång vidgas från hushållsapparater till att omfatta energirelaterade produkter, dvs. även produkter som inte själva är beroende av energitillförsel, men som har en inverkan på energianvändningen. Direktivet vidgas även från att tidigare ha varit riktat mot konsumentprodukter till att omfatta också industri- och kommersiella produkter.

Vidare har ändringar och tillägg av definitioner gjorts i direktivet, informations- och märkningskraven har reviderats samt nya bestämmelser om reklam för energirelaterade produkter och tillsyn införts. I direktivet har också ett antal anpassningar gjorts utifrån ikraftträdandet av Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Framtida produktmärkningar kommer att beslutas i form av s.k. delegerade akter genom EU-förordningar i stället för som tidigare genom särskilda produktdirektiv som genomförts i svensk rätt genom myndighetsföreskrifter. Detta innebär ett behov av lagtekniska anpassningar utifrån en ny lagstiftningsmetod på EU-nivån. Även i övrigt finns ett behov av en viss språklig modernisering av lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater. Vissa av de bestämmelser som i dag återfinns i förordningen (1994:1774) om märkning av hushållsapparater bör i stället tas upp i lagen. Vissa närmare föreskrifter planeras dock fortsatt anges i förordning. Sammantaget medför detta så omfattande ändringar i förhållande till nuvarande energimärkninglag att en ny lag om energimärkning av energirelaterade produkter är motiverad.

Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater föreslås upphöra att gälla från och med den 21 juli 2011. Den upphävda lagen föreslås dock allttjämt tillämpas beträffande produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen. I det reviderade energimärkningsdirektivets artikel 17 framgår att direktiv 92/75/EEG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 21 juli 2011, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller de tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning av direktivet som anges närmare i direktiv 2010/30/EU, del B i bilaga I. Hänvisningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till direktiv 2010/30/EU. Det finns därmed ett behov av att gällande energimärkninglag fortsatt ska tillämpas för de produktdirektiv som antagits inom ramen för direktiv 92/75/EEG.

Inom ramen för den befintliga energimärkningslagen har tio produktdirektiv antagits för åtta olika produktgrupper som beskrivits närmare i avsnitt 3.1. Dessa produktdirektiv kommer fortsatt att gälla tills dess att de kommer bli att föremål för en översyn av kommissionen. Produktdirektiven har i Sverige genomförts genom myndighetsföreskrifter hos Energimyndigheten. Kommissionen kommer vid en översyn av produktmärkningsreglerna för befintliga märkningar föreslå revideringar i form av EU-förordningar som då blir direkt gällande rätt i Sverige. Därmed kommer det framöver inte som hittills finnas behov av att utfärda myndighetsföreskrifter för att genomföra de nya produktmärkningar som kommer att beslutas av kommissionen genom delegerade akter.

6.2 Lagens tillämpningsområde

Förslag: Lagen ska tillämpas för energirelaterade produkter som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU. Lagen ska även tillämpas för tillsynen av att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

Skälen för förslaget: Det reviderade energimärkningsdirektivet är ett ramdirektiv vilket innebär att det i direktivet anges vissa grundläggande krav på energimärkning av produkter och vissa åtgärder som skall vidtas innan en produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk. Några specifika produkter nämns inte i direktivet, utan de specifika märkningskraven kommer att anges i delegerade akter som kommer beslutas av kommissionen i form av förordningar som blir direkt tillämpliga inom EU.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (energimärkningsdirektivet) antogs den 19 maj 2010.

Direktivets syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna, främst vad avser energieffektivitet men även beträffande användning av andra väsentliga resurser. Syftet ska uppnås genom att energirelaterade produkter förses med information om de uppgifter som påverkar produktens användning av energi och andra väsentliga resurser. Informationen ska lämnas på två sätt, nämligen på en etikett som fästs på själva produkten och i ett informationsblad som bifogas produkten.

Av vissa bestämmelser i direktivet framgår att om en viss produkt eller grupp av produkter uppfyller vissa förutsättningar ska Europeiska kommissionen anta en delegerad akt på visst angivet sätt. I en sådan akt ska först anges vilken eller vilka produkter som omfattas av den delegerade akten. Därefter ska en rad krav på energimärkning av produkten ställas upp. Dessa krav kommer att vara mer omfattande och mer preciserade än de allmänt hållna kraven i direktivet. Bestämmelserna i den delegerade akten kommer bland annat innehålla de tekniska parametrar som ska vara uppfyllda för klassificeringen av en produkt i en viss energieffektivitetsklass inom en skala från A till G. För befintliga produktmärkningar kan också ytterligare klasser läggas till om den tekniska utvecklingen kräver det; A+, A++ och A+++.

Begreppet delegerad akt introducerades genom det s.k. Lissabonfördraget, vilket undertecknades den 13 december 2007 av företrädare för de 27 medlemsstaterna. Genom fördraget genomförs omfattande förändringar i bl.a. fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Romfördraget), som bl.a. innebär att fördragets namn ändras till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Föreskrifter om unionens rättsakter finns i EUF-fördragets sjätte del, kapitel 2, avsnitt 1. Enligt artikel 288 ska institutionerna, när de utövar unionens befogenheter, anta förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden, vilka med en gemensam benämning kallas rättsakter. Tre av dessa rättsakter, nämligen förordningar, direktiv och beslut, är bindande för dem till vilken rättsakten riktar sig. Dessa rättsakter antas, enligt artikel 289, inom ramen för ett lagstiftningsförfarande och benämns lagstiftningsakter. Dessa akter antas som huvudregel av Europaparlamentet och rådet på förslag av kommissionen. Enligt artikel 290 kan det genom en lagstiftningsakt till kommissionen delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten.

Den föreslagna lagen är i huvudsak uppbyggd på samma sätt som direktivet, dvs. den är en ramlag. Lagen anger alltså de allmänna kraven på energimärkning av energirelaterade produkter och de åtgärder som ska vidtas innan en sådan produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk, men ingen specifik produkt nämns uttryckligen i lagen. Utformningen av den föreslagna lagen har också stora likheter med utformningen av ekodesignlagen (2008:112). I och med de ändringar som föreslås i ekodesignlagen i avsnitt 6.12 kommer också båda dessa lagstiftningar omfatta energirelaterade produkter.

Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska kommissionen samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt inom en period på två månader från delgivningsdagen. På Europaparlamentets eller rådets initiativ får denna period förlängas med två månader. Om varken Europaparlamentet eller rådet vid utgången av denna period har invänt mot den delegerade akten ska den offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning och träda i kraft den dag som anges i den.

Den delegerade akten får offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning och träda i kraft före utgången av denna period om både Europaparlamentet och rådet har underrettat kommissionen om att de har beslutat att inte göra invändningar. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot en delegerad akt ska den inte träda i kraft. Den institution som invänder mot den delegerade akten ska ange skälen för detta.

När kommissionen antar en delegerad akt beträffande en specifik produkt innebär det att produkten förs in under energimärkningssystemet och lagens bestämmelser blir tillämpliga på produkten. De delegerade akterna kommer att få formen av förordningar, vars bestämmelser är direkt tillämpliga i Sverige och alltså inte vare sig får eller ska genomföras i svensk lagstiftning. Undantag från detta gäller bara om det i en förordning uttryckligen anges att medlemsstaterna ska anta föreskrifter inom ett visst område.

6.3 Krav på märkning av energirelaterade produkter

Förslag: En leverantör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden som omfattas av en delegerad akt enligt energimärkningsdirektivet ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av produkten.

När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten anbringa etiketten på produkten. Detta ska ske på en plats där etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

En energirelaterad produkt får inte förses med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som beskriver produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser men som inte uppfyller de krav som gäller för produkten. Detta gäller dock bara om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens egenskaper.

Skälen för förslaget: Artikel 4 i det reviderade energimärkningsdirektivet innehåller liksom tidigare krav på att produkter ska förses med etiketter och att informationsblad ska tillhandahållas. De huvudsakliga förändringarna jämfört med det tidigare energimärkningsdirektivet är att kraven nu vidgas till att omfatta energirelaterade produkter i stället för endast hushållsapparater och att informationen vidgas till att rikta sig till slutanvändare i stället för konsumenter. Bestämmelserna föreslås tas in i den nya energimärkningslagen i stället för att som tidigare huvudsakligen tagits upp i förordningsbestämmelser. Vissa begreppsmässiga ändringar görs även för att anpassa lagstiftningen utifrån den terminologi som EUF-fördraget medför. Det nya energimärkningsdirektivet ger också möjlighet att ställa informationskrav i delegerade akter för inbyggda eller installerade produkter. Sådana produkter kan t.ex. vara varmvattenberedare där kommissionen bedriver ett förberedelsearbete för att ta fram en delegerad akt om krav på energimärkning.

6.4 Information om energianvändning i reklammaterial för energirelaterade produkter

Förslag: Den som gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energianvändning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

Skälen för förslaget: I det reviderade energimärkningsdirektivets artikel 4 har det införts ett nytt krav som innebär att all reklam för en särskild typ av energirelaterade produkter som omfattas av en delegerad akt enligt direktivet, när energirelaterad information eller prisinformation lämnas, ska innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. Allt tekniskt reklammaterial om energirelaterade produkter som beskriver de specifika tekniska parametrarna för en produkt i pappersform eller på Internet, ska enligt artikel 4 också ge slutanvändare den information som behövs om energianvändningen eller innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. Energimärkningsdirektivets nya bestämmelser innebär ett behov av nya svenska regler för att uppfylla direktivets krav. I § 9 i den nya energimärkningslagen föreslås sådana bestämmelser. Detta innebär att exempelvis annonsering i dagspress, på Internet, via television, affischer eller i annat reklammaterial för en specifik energirelaterad produkt som omfattas av en delegerad akt ska innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. I avsnitt 8 Författningskommentar redogörs närmare för när informationskravet i reklam är tillämpligt.

6.5 Krav på energieffektivitetsklass och prestandanivå vid offentlig upphandling

Förslag: För energirelaterade produkter som omfattas av en delegerad akt ska upphandlande myndigheter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen.

Skälen för förslaget: Artikel 9 i energimärkningsdirektivet innehåller en bestämmelse om att om en produkt som omfattas av en delegerad akt ska upphandlande myndigheter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen. Detta gäller för myndigheter som ingår offentliga byggentreprenadkontrakt, varukontrakt eller tjänstekontrakt som avses i direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster¹³ och som inte är undantagna med stöd av artiklarna 12–18 i det direktivet. Bestämmelserna ska tillämpas på kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 i direktiv 2004/18/EG). Energimyndigheten bör få i uppdrag att följa upp tillämpningen av denna bestämmelse.

Energimyndigheten bör svara för att informera de upphandlande myndigheter som berörs av kravet på att sträva efter att upphandla energieffektiva produkter när det införs nya delegerade akter. Sedan tidigare bedriver Energimyndigheten ett arbete med att främja energieffektivitetskrav vid offentlig upphandling. Energimyndigheten är också ansvarig för att informera och vägleda de myndigheter som omfattas av förordningen (2009:893) om energieffektiva åtgärder för

¹³ I Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster.

myndigheter. Energimyndigheten är även ansvarig myndighet för att fördela medel enligt förordningen (2009:1533) om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting. Energimyndigheten bör inom ramen för detta stöd verka för att stimulera kommuner och landsting att ställa krav på energieffektivitetsklass och prestandanivå vid offentlig upphandling. Bland de alternativa åtgärder som myndigheter enligt denna förordning ska genomföra finns att köpa in utrustning med effektiv energianvändning. Det nya krav som följer av energimärkningsdirektivet vad gäller offentlig upphandling ligger således i linje med vad som gäller enligt denna förordning.

6.6 Tillsyn

Förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) ska se till att energimärkningslagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till energimärkningslagen samt föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU följs. Tillsynsmyndigheten ska även se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

Skälen för förslaget: Energimärkningsdirektivet uppställer krav på att medlemsstaterna skall utse myndigheter med ansvar för marknadskontroll och att dessa har och använder sig av nödvändiga befogenheter för att kunna vidta lämpliga åtgärder i enlighet med de skyldigheter som följer av direktivet.

Sedan 2006 är Energimyndigheten utsedd att vara tillsynsmyndighet enligt energimärkningslagen för de åtta produktgrupper som omfattas av krav på obligatorisk energimärkning.

De produktgrupper där kommissionen för närvarande förbereder nya delegerade akter är sådana där Energimyndigheten även fortsättningsvis är lämpad att vara tillsynsmyndighet.

I och med att en särskild förordning om däckmärkning beslutats behöver vissa bestämmelser om befogenheter för tillsynsmyndigheten införas för att en effektiv tillsyn ska kunna bedrivas. Då däckmärkningsförordningen har stora likheter med hur utformningen av kommande delegerade akter enligt det nya energimärkningsdirektivet väntas utformas är det ändamålsenligt med motsvarande befogenheter som föreslås i den nya energimärkningslagen. Energimyndigheten sedan tidigare har erfarenhet av tillsyn och provning av olika slag av produkter enligt den befintliga energimärkningslagen. Det finns också skäl att hålla samman tillsynsarbetet för olika slag av energimärkningar till en myndighet för att uppnå samordnings- och effektivitetsvinster. Energimyndigheten bör därför vara lämpad att vara ansvarig tillsynsmyndighet för att följa upp tillämpningen av däckmärkningsförordningen. Energimyndigheten bör dock vid behov samråda med Transportstyrelsen som är tillsynsmyndighet bl.a. när det gäller vägfordon.

Bestämmelser om marknadskontroll finns i förordningen (2005:893) om marknadskontroll av varor, vars övergripande syfte är att ge riktlinjer och förutsättningar för en samordning av marknadskontrollen i Sverige.

6.7 Tillsynsmyndighetens befogenheter

Förslag: En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen samt föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Ett föreläggande får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

För att fullgöra sina uppgifter enligt energimärkningslagen har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder. Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen.

Skälen för förslaget: I artikel 3 i energimärkningsdirektivet framgår att om en medlemsstat konstaterar att en produkt inte överensstämmer med alla relevanta krav som fastställs i detta direktiv och dess delegerade akter ska leverantören vara skyldig att säkerställa att produkten är i överensstämmelse med dessa krav genom att medlemsstaterna fastställer effektiva och proportionerliga villkor för detta. Om det finns tillräckliga bevis för att en produkt brister i överensstämmelse, ska den berörda medlemsstaten vidta erforderliga förebyggande åtgärder samt åtgärder som syftar till att säkerställa överensstämmelse inom en bestämd tidsram, med beaktande av den skada som vållats.

Artikel 3 innebär att det behövs svenska regler som ger den tillsynsmyndighet som utses befogenheter att utöva en effektiv tillsyn av att lagen och att föreskrifterna i de delegerade akter som antas utifrån energimärkningsdirektivet följs. I den nuvarande energimärkningslagen finns bestämmelser om att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för tillsynen. Motsvarande bestämmelser föreslås i den nya energimärkningslagen med tillägget att tillsynen även omfattar föreskrifterna i de delegerade akter som kommissionen beslutar. För att precisera tillsynsmyndighetens befogenheter införs också en bestämmelse om att tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Bestämmelserna motsvarar de befogenheter tillsynsmyndigheten har enligt ekodesignlagen (2008:112) och möjliggör att tillsynen när det är lämpligt kan bedrivas samordnat när produkter omfattas av både ekodesign- och energimärkningskrav. Tillsynen kan även framöver främst väntas bedrivas i butiker och på Internet av att produkterna är korrekt märkta och över att de uppgifter tillverkarna deklarerat på energimärkningsetiketten är korrekta.

6.8 Avgifter för provning

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör av en energirelaterad produkt att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov. Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Skälen för förslaget: För att finansiera delar av tillsynsmyndighetens tillsynskostnader bör en avgift få tas ut för provning av att energirelaterade produkter som omfattas av delegerade akter respektive däckmärkningsförordningen uppfyller de uppställda kraven. Den nuvarande energimärkningslagen innehåller också motsvarande bestämmelser om skyldighet för näringsidkare att betala kostnader för provtagning och undersökning av prov för att kontrollera överensstämmelse med de krav som ställs på produkten. Förslaget har dock en ny utformning och begreppet näringsidkare har ersatts med leverantör.

Bemyndigandet föreslås liksom i nuvarande regelverk endast gälla de fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt den föreslagna lagen eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller föreskrifterna i den delegerade akten.

6.9 Överklagande

Förslag: Tillsynsmyndighetens beslut enligt lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skälen för förslaget: Tillsynsmyndighetens beslut i enskilda fall enligt den befintliga energimärkningslagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. De beslut som tillsynsmyndigheten kommer att meddela med stöd av den nu föreslagna lagen gäller enskilda ställning i förhållande till det allmänna. Det är därför naturligt att tillsynsmyndighetens beslut, liksom nu är fallet, ska få överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I enlighet med den allmänt gällande huvudregeln bör även i dessa fall prövningstillstånd krävas vid överklagande till kammarrätten.

6.10 Sanktioner

Förslag: Vitesföreläggande med eventuellt utdömande av vitet ska utgöra sanktion vid brott mot lagens bestämmelser.

Skälen för förslaget: Enligt artikel 15 i direktivet ska medlemsstaterna fastställa regler om de sanktioner som ska tillämpas vid överträdelse av de nationella bestämmelser som har antagits enligt direktivet och dess delegerade akter, inklusive otillåten användning av etiketten. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

De sanktioner som intas i lagen blir tillämpliga vid överträdelse som begås av svenska leverantörer, importörer eller återförsäljare.

De sanktioner som först kommer i åtanke är straff, dvs. böter eller fängelse, eller någon form av sanktionsavgift.

Den överträdelse som särskilt nämns i artikeln är, som nyss nämnts, otillåten användning av etiketten. Det får också anses vara den allvarligaste överträdelsen av direktivets bestämmelser. Vad det i praktiken handlar om är att en energirelaterad produkt är försedd med en etikett, som anger att produkten uppfyller kraven enligt den delegerade akten avseende produkten trots att så inte är fallet. Forsknings- utvecklings- och tillverkningskostnaderna för en sådan produkt torde vara lägre än för motsvarande produkter som verkligen uppfyller de krav som anges på etiketten. Den som begår en sådan överträdelse får därför en konkurrensfördel gentemot andra leverantörer. Dessutom vilseleder en sådan leverantör slutanvändarna avseende en för dem viktig omständighet.

En sådan överträdelse begås alltså av en leverantör, dvs. det företag som har tillverkat produkten. Om det rör sig om ett svenskt företag kan man utan problem ådöma företaget en sanktionsavgift eller en ansvarig person på företaget ett straff.

Situationen blir en annan om en energirelaterad produkt är tillverkad i ett land utanför EU.

I det fallet är det en importör som släpper ut produkten på unionsmarknaden. Det är då också importören som är skyldig att se till att produkten är åtföljd av en etikett med de uppgifter som krävs enligt den delegerade akten avseende produkten.

Om den importerade produkten inte uppfyller de krav som anges på etiketten kan inte tillverkaren, som alltså är etablerad i tredjeland, göras ansvarig, utan ansvaret åvilar importören, eftersom det är han som släpper ut produkten på unionsmarknaden.

En importör har dock i praktiken inga möjligheter att utan tids- och kostnadskrävande provning kontrollera att produkten uppfyller kraven enligt etiketten. Det är dessutom en fråga för tillsynsmyndigheten.

Av den anledningen torde det aldrig vara möjligt att ådöma en importör ett straff, eftersom det kräver uppsåt eller oaktsamhet av importören, vilket inte torde föreligga i ett sådant fall. Situationen blir densamma om man inför en sanktionsavgift enligt mönster från exempelvis konkurrenslagen.

Att införa en sanktionsavgift enligt mönster från exempelvis bestämmelserna om skattetillägg, där det inte krävs uppsåt eller oaktsamhet, framstår inte heller som en lämplig lösning i det aktuella fallet eftersom det handlar om ett fel som har begåtts av tillverkaren och där importören i praktiken inte har haft någon möjlighet att kontrollera den felaktiga uppgiften.

Det bör alltså inte komma i fråga att använda vare sig straff eller sanktionsavgift mot en importör i nu nämnd situation.

Dessa former av sanktioner bör inte heller komma i fråga vid överträdelser som begås av en svensk leverantör. Överträdelser bör nämligen hanteras på samma sätt oavsett om produkten är tillverkad i eller importerad till Sverige.

I stället bör vitesföreläggande, eller snarare utdömande av vitet, i detta fall kunna användas som en lämplig sanktion för den typ av överträdelser som är aktuella.

När en överträdelse konstateras, oavsett vilken typ av överträdelse det rör sig om, har tillsynsmyndigheten möjlighet att utfärda ett föreläggande, förenat med vite. Syftet med föreläggandet är naturligtvis att rättelse ska ske. Om så inte sker kan tillsynsmyndigheten ansöka hos domstol om att vitet ska dömas ut.

För en importör får detta följande konsekvenser.

Om tillsynsmyndigheten uppdagar att en importerad produkt inte uppfyller de krav som anges på etiketten blir importören förelagd vid vite att se till att produkten i fortsättningen uppfyller kraven. Importören kan då välja att omedelbart upphöra med importen och ändamålet med föreläggandet har därmed förfallit. Om importören däremot väljer att fortsätta med importen blir han tvungen att hos tillverkaren säkerställa att produkten uppfyller kraven. I den situationen kan det bli nödvändigt för importören att låta testa produkten här i landet.

Om importören inte vidtar dessa åtgärder utan fortsätter att importera produkten och denna fortfarande visar sig vara behäftad med fel kan tillsynsmyndigheten ansöka om utdömande av vitet.

Samma sanktion bör lämpligen användas även vid andra former av överträdelser av lagens bestämmelser.

De former av överträdelser som kan bli aktuella är brott mot bestämmelserna i 5–7 och 9–13 §§.

6.11 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagen träder i kraft den 20 juli 2011. De delar av lagen som gäller tillsynen av att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar följs träder dock i kraft den 1 november 2012.

Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla från och med den 21 juli 2011. Den upphävda lagen ska alltså tillämpas beträffande produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Skälen för förslaget: Enligt artikel 16 i direktiv 2010/30/EU ska medlemsstaterna senast den 20 juni 2011 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. Dessa bestämmelser ska tillämpas från och med den 20 juli 2011. Den svenska lagen bör därför träda i kraft senast den 20 juli 2011.

I det reviderade energimärkningsdirektivets artikel 17 framgår att direktiv 92/75/EEG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 21 juli 2011, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller de tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning och tillämpning av direktivet som anges närmare i direktiv 2010/30/EU, del B i bilaga I. Hänvisningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till direktiv 2010/30/EU. Som också framgår ovan i avsnitt 3.7.1 finns därmed ett behov av att gällande energimärkningslag fortsatt ska tillämpas för de produktdirektiv som antagits inom ramen för direktiv 92/75/EEG. Det finns i dag åtta produktgrupper som omfattas av krav på märkning enligt det tidigare energimärkningsdirektivet och som genomförts i svensk rätt. De befintliga nationella föreskrifter som utfärdats bör därmed fortsatt tillämpas tills dess att de ersätts av en delegerad akt inom ramen för det reviderade energimärkningsdirektivet.

6.12 Tryckfrihetsrättsliga aspekter

I 5 § i den föreslagna lagen föreskrivs att en leverantör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden kostnadsfritt ska tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av produkten.

Vidare föreskrivs att etiketten och informationsbladet ska innehålla den information som krävs enligt den delegerade akten för produkten och vara avfattad på svenska språket. En delegerad akt antas av Europeiska kommissionen.

I vart fall informationsbladet torde vara att anse som en tryckt skrift enligt definitionen i 1 kap. 5 § tryckfrihetsförordningen (TF), varför TF får anses vara tillämplig på informationsbladet.

Enligt 1 kap. 2 § TF får någon censur av en tryckt skrift inte förekomma. Med det avses att någon granskning av en skrift innan den trycks inte får förekomma och att något förbud mot att trycka en skrift inte får förekomma.

Bestämmelsen i 5 § strider inte direkt mot ordalydelsen i nämnda bestämmelse i TF. Bestämmelsen innebär dock att föreskrifter meddelas om att en viss typ av tryckt skrift ska ha ett visst angivet innehåll.

Detta brukar normalt inte anses som förenligt med 1 kap. 2 § TF. Vid bedömning av denna fråga brukar man emellertid beakta syftet med tryckfriheten. Syftet framgår närmast av 1 kap. 1 § andra stycket TF. Där anges att tryckfriheten bl.a. syftar till att säkerställa ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. För att uppnå dessa syften tillförsäkras varje svensk medborgare att i tryckt skrift bl.a. yttra sina tankar och åsikter och att meddela uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst.

Sådana föreskrifter som meddelas i 5 § i den föreslagna lagen brukar därför anses tillåtna om de gäller skrifter som inte innehåller texter av uttryckligen åsiktpåverkande eller opinionsbildande karaktär.

De texter som nu är aktuella är de texter som är intagna i de delegerade akter som kommer att antas av EU-kommissionen för olika energirelaterade produkter. Dessa texter kommer uteslutande att innehålla en beskrivning av produktens tekniska egenskaper, framför allt vad gäller dess energieffektivitet och dess miljöpåverkan.

Föreskrifterna i 5 § i den föreslagna lagen om innehållet i informationsbladet får därmed anses vara förenliga med TF:s bestämmelser.

I 9 och 10 §§ i den föreslagna lagen ges bestämmelser om innehållet i vissa typer av reklam för energirelaterade produkter.

Kommersiell reklam faller i huvudsak utanför det område som skyddas av TF. Det kan visserligen diskuteras huruvida det tekniska reklammaterial som regleras i 10 § verkligen utgörs av reklammaterial. Oavsett hur det förhåller därmed utgörs det innehåll som föreskrivs i såväl 9 som 10 § uteslutande av en beskrivning av produktens tekniska egenskaper, framför allt vad gäller dess energieffektivitet och dess miljöpåverkan.

Även föreskrifterna i 9 och 10 §§ i den föreslagna lagen om innehållet i den beskrivna typen av reklam får därmed anses vara förenliga med TF:s bestämmelser.

6.13 Förslag till ändringar i ekodesignlagen

Förslag: Ekodesignlagens tillämpningsområde utvidgas till att, utöver energianvändande produkter, även omfatta energirelaterade produkter. Vissa terminologiska förändringar genomförs också utifrån EUF-fördragets ikraftträdande. Benämningen *Europeiska gemenskapen* ersätts av *Europeiska unionen*, begreppet *gemenskapens marknad* ersätts av *unionsmarknaden* och begreppet *försäkrans* ersätts av *EU-försäkrans*.

Som en följd av att ekodesigndirektivet reviderats ersätts även hänvisningar till ekodesigndirektivet i lagtexten till det reviderade ekodesigndirektivet. Lagändringarna träder i kraft den 1 april 2011.

Skälen för förslaget: Lagen (2008:112) om ekodesign (ekodesignlagen) innehåller bestämmelser som syftar till att främja en effektiv energianvändning och en låg miljöpåverkan av energianvändande produkter genom att miljöaspekter integreras i produktdesignen för att förbättra produktens eller delens miljöprestanda under hela dess livscykel (ekodesign). I syfte att möjliggöra att fler produktgrupper som har en väsentlig påverkan på energianvändningen ska kunna omfattas av ekodesignkrav föreslog kommissionen i juli 2008 en revidering av ekodesign-direktivet¹⁴. Det reviderade ekodesigndirektivet antogs av rådet och Europaparlamentet den 21 oktober 2009¹⁵. Genom revideringen omfattar direktivet även energirelaterade produkter, det vill säga även produkter som inte själva är beroende av energitillförsel, men som har en inverkan på energianvändningen. Därigenom möjliggörs för kommissionen att ta fram förslag till genomförandeåtgärder för fler produktgrupper än tidigare.

De föreslagna ändringarna i ekodesignlagen innehåller de lagändringar som krävs för att genomföra det reviderade ekodesign-direktivet i svensk rätt. Enligt artikel 23 i direktiv 2009/125/EG ska de reviderade bestämmelserna införlivas i medlemsstaterna senast den 20 november 2010. Mot bakgrund av att lagstiftningsarbetet planeras samordnas med den nya energimärkningslag som föreslås i avsnitt 6.1–6.11 kan dock ikraftträdandet inte ske förrän under början av 2011.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG av den 6 juli 2005 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter och om ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter.

Då inga genomförandeåtgärder för energirelaterade produkter i dag förutses träda ikraft under denna tid får ett något senare ikraftträdandedatum inte någon praktisk betydelse. Lagändringarna föreslås mot denna bakgrund träda i kraft den 1 april 2011.

7 Konsekvenser

7.1 Konsekvenser för myndigheter

Reviderade energimärkningsdirektivet

Energimyndigheten är i dag tillsynsmyndighet enligt lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater. De direkta konsekvenserna för Energimyndigheten av den nya föreslagna lagen är begränsade eftersom inga nya produktkrav följer av den. Däremot kommer Energimyndigheten få ökade arbetsuppgifter som en följd av att nya delegerade akter tas fram. Arbetet består bl.a. i att delta i det förberedelsearbete som sker vid kommissionen inför att delegerade akter tas fram och tillhörande standardiseringsarbete. Vidare tillkommer arbete med tillsyn och marknadskontroll av att nya produkter som omfattas av delegerade akter uppfyller de föreskrivna kraven för märkning. Tillsyn av energimärkningen omfattar både tillsyn vid försäljningsställen, det vill säga att produkterna är märkta, och tillsyn över att de uppgifter tillverkarna deklarerat på energimärkningsetiketten är korrekta. Kontrollen av att informationen på märkningsetiketten är korrekt för respektive enskild produkt sker med hjälp av tillsynsprovning. En nytillkommande tillsynsuppgift är att se efter att all reklam som avser en särskild typ av energirelaterade produkter innehåller en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Energimyndigheten föreslås få ansvar för tillsyn av de tillkommande energirelaterade produkter som i dag förutses komma omfattas av delegerade akter.

Energimyndigheten har sedan tidigare inom ramen för den befintliga energimärkningslagstiftningen byggt upp en god kompetens kring utvecklingen av och tillsynen av energimärkning. Det finns också betydande effektivitets- och samordningsfördelar med myndighetens arbete kopplat till tillsynen enligt ekodesignlagen. Om det framöver visar sig att produktgruppen i fråga omfattas av en annan sektorsmyndighets primära tillsynsområde kan det dock i framtiden aktualiseras att även andra myndigheter kan få ansvar för att utöva tillsyn av att vissa delegerade akter följs. Energimyndigheten ska dock på motsvarande sätt som i dag sker i arbetet med ekodesignkrav vara samordnande myndighet när det gäller produktgrupper där andra myndigheter kan vara berörda, t.ex. Konsumentverket och Boverket.

Energimyndigheten ska även svara för att informera de upphandlande myndigheter som berörs av kravet på att sträva efter att upphandla energieffektiva produkter när det införs nya delegerade akter. Denna uppgift bör kunna samordnas med det arbete som Energimyndigheten sedan tidigare bedriver med att främja energieffektivitetskrav vid offentlig upphandling. För upphandlande myndigheter innebär den nya bestämmelsen inget absolut krav att upphandla de energieffektivaste produkterna. Kravet syftar till att upphandlande myndigheterna ska uppmärksammas på möjligheterna att välja de mest energieffektiva produkterna vid inköp och därmed bidra till att minska myndighetens driftkostnader för köpt energi.

Vart fjärde år ska medlemsstaterna lämna en rapport till kommissionen med en närmare redogörelse för de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att säkerställa efterlevnad och graden av efterlevnad på deras territorier. Energimyndigheten bör svara för att ta fram underlag till regeringen för dessa rapporter.

Däckmärkningsförordningen

Energimyndigheten avses få ansvar för att utöva tillsyn av att föreskrifterna i däckmärkningsförordningen följs. Därigenom kan samordningsfördelar med tillsynsarbetet för övrig energimärkning uppnås. Energimyndigheten ska samråda med Transportstyrelsen i kommittéarbetet som sker i den föreskrivande kommitté som kommissionen inrättat för att ta fram kompletterande åtgärder för anpassningar av däckmärkningen till den tekniska utvecklingen.

Reviderade ekodesigndirektivet

Den vidgade omfattningen av ekodesigndirektivet till att omfatta även energirelaterade produkter kan väntas innebära att Energimyndigheten framöver kan komma att få tillsynsansvar för fler produktgrupper som omfattas av genomförandeåtgärder enligt ekodesigndirektivet. Energimyndigheten ska liksom i dag fortsatt vara samordnande myndighet för arbetet som relaterar till nya genomförandeåtgärder enligt ekodesigndirektivet.

7.2 Statsfinansiella konsekvenser

Den nya lagen om energimärkning för energirelaterade produkter väntas innebära ökade arbetsuppgifter för Energimyndigheten i och med att fler produktgrupper framöver väntas omfattas av energimärkning. En tillkommande arbetsuppgift för Energimyndigheten är även att se till att föreskrifterna i däckmärkningsförordningen följs. Även utvidgningen av ekodesignlagens tillämpningsområde till att omfatta även energirelaterade produkter kan väntas innebära ökade arbetsuppgifter för Energimyndigheten.

Regeringens bedömning är dock att de tillkommande arbetsuppgifter som följer av förslaget bör finansieras genom omprioriteringar inom befintliga ekonomiska ramar. Vidare avses Energimyndigheten få möjlighet att meddela föreskrifter om skyldighet för leverantörer eller deras representanter att betala de kostnader som uppkommer vid tillsynsmyndighetens provtagning och undersökning av prov. Detta gäller dock endast de fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt energimärkningslagen eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller föreskrifterna i den delegerade akten. Denna myndighetsverksamhet kommer att anslagsfinansieras.

Tillkommande arbetsuppgifter kan eventuellt även uppstå för andra berörda myndigheter när fler genomförandeåtgärder tas fram av kommissionen. Regeringens bedömning är att dessa arbetsuppgifter bör finansieras inom befintliga ekonomiska ramar. Frågan om tillkommande resursbehov kommer att behöva följas upp framöver.

7.3 Konsekvenser för företag

Reviderade energimärkningsdirektivet

Energimärkningsdirektivet är ett ramdirektiv och den föreslagna lagen om energimärkning en ramlag. Detta innebär att det först är när kommissionen antar delegerade akter för olika produktgrupper som leverantörer behöver se till att sådana produkter är korrekt märkta. Genom de delegerade akterna uppnås en harmoniserad märkning inom EU vad gäller energieffektivitet och andra väsentliga parametrar som underlättar slutanvändarnas val av energieffektiva produkter vid köptillfället. Kraven på märkning av produkter ställer i sig inga krav på en produkts egenskaper. Märkningskraven innebär däremot det att produkter klassificeras utifrån de parametrar som anges i den delegerade akten.

Syftet med märkningskraven är primärt att förmå företagen att ta fram så energieffektiva produkter som möjligt för att på sikt förändra marknadsutbudet mot allt mer energieffektiva produkter. Om slutanvändare får tillgång till korrekt, relevant och jämförbar information om den energi som varje enskild energirelaterad produkt använder, kommer detta kunna påverka deras val till förmån för produkter som kräver mindre energi och andra väsentliga resurser under användning och därigenom motivera tillverkarna att minska användningen av energi och andra väsentliga resurser hos de produkter som de tillverkar. Avsikten med energimärkningsdirektivet är att öka energieffektiviteten och att minska annan resursåtgång vid användning av produkterna, utan att försämra användbarhet, ekonomi och säkerhet för produkterna. Med enhetliga krav följer en större tillgänglighet till den inre marknaden. Riskerna för särskilda krav på märkning i olika länder minskar. Detta bör kunna få positiva effekter för svenska företags konkurrensförmåga på den inre marknaden. Framtagandet av kraven på energimärkning kommer också samordnas inom kommissionen med framtagandet av ekodesignkrav som ställer minimikrav vad gäller bl.a. energieffektivitet för att få släppa ut sådana produkter på marknaden. Den tillkommande administrativa bördan för företagen vid framtagandet av nya energimärkningskrav kan därmed begränsas.

När det gäller effekterna på små- och medelstora företag bör Energimyndigheten särskilt uppmärksamma eventuella behov av stötta dem med vägledning och kunskapsstöd inför att nya krav på energimärkning införs. Energimyndigheten bör också liksom sker i dag bedriva ett aktivt utåtriktat arbete gentemot berörda företag inför att nya produktgrupper ska omfattas av krav på energimärkning.

Antalet företag som kan komma att beröras av nya krav på märkning är svårt att bedöma på förhand då det är avhängigt av vilka produktgrupper som framöver kommer att omfattas av delegerade akter. De nya produktgrupper som för närvarande är aktuella att omfattas av delegerade akter är enligt kommissionen bl.a. TV-apparater.

Revideringar pågår även av befintliga märkningar för olika slag av hushållsapparater, bl.a. för tvättmaskiner och diskmaskiner.

7.4 Övriga konsekvenser

Den föreslagna lagen om energimärkning och ändringarna i ekodesignlagen bedöms inte medföra några konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, det brottsförebyggande arbetet, sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, jämställdheten mellan kvinnor och män eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. När det gäller tillämpningen av nuvarande lagstiftning har måltillströmningen till domstolarna varit låg. Det är däremot svårt att på förhand bedöma hur den framtida måltillströmningen kan komma att förändras.

8 Författningskommentar

8.1 Lagen om märkning av energirelaterade produkter

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (energimärkningsdirektivet) antogs den 19 maj 2010.

Direktivets syfte är att göra det möjligt för slutanvändare av energirelaterade produkter att välja de mest effektiva produkterna, främst vad avser energieffektivitet men även beträffande användning av andra väsentliga resurser.

Syftet ska uppnås genom att energirelaterade produkter förses med information om de uppgifter som påverkar produktens användning av energi och andra väsentliga resurser. Informationen ska lämnas på två sätt, nämligen på en etikett som fästs på själva produkten och i ett informationsblad som bifogas produkten.

Direktivet är ett s.k. ramdirektiv, vilket innebär att det i direktivet bara anges vissa grundläggande krav på energimärkning av produkter och vissa åtgärder som skall vidtas innan en produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk. Några specifika produkter nämns inte i direktivet.

Av vissa bestämmelser i direktivet framgår att om en viss produkt eller grupp av produkter uppfyller vissa förutsättningar ska Europeiska kommissionen anta en delegerad akt på visst angivet sätt. I en sådan akt ska först anges vilken eller vilka produkter som omfattas av den delegerade akten.

Därefter ska en rad krav på energimärkning av produkten ställas upp. Dessa krav kommer att vara mer omfattande och mer preciserade än de allmänt hållna kraven i direktivet.

Begreppet delegerad akt introducerades genom det s.k. Lissabonfördraget, vilket undertecknades den 13 december 2007 av företrädare för de 27 medlemsstaterna. Genom fördraget genomförs omfattande förändringar i bl.a. fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Romfördraget), som bl.a. innebär att fördragets namn ändras till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Föreskrifter om unionens rättsakter finns i EUF-fördragets sjätte del, kapitel 2, avsnitt 1. Enligt artikel 288 ska institutionerna, när de utövar unionens befogenheter, anta förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden, vilka med en gemensam benämning kallas rättsakter. Tre av dessa rättsakter, nämligen förordningar, direktiv och beslut, är bindande för dem till vilken rättsakten riktar sig. Dessa rättsakter antas, enligt artikel 289, inom ramen för ett lagstiftningsförfarande och benämns lagstiftningsakter. Dessa akter antas som huvudregel av Europaparlamentet och rådet på förslag av kommissionen.

Enligt artikel 290 kan det genom en lagstiftningsakt till kommissionen delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten.

Den föreslagna lagen är i huvudsak uppbyggd på samma sätt som direktivet, dvs. den är en ramlag. Lagen anger alltså de allmänna kraven på energimärkning av energirelaterade produkter och de åtgärder som ska vidtas innan en sådan produkt släpps ut på marknaden eller tas i bruk, men ingen specifik produkt nämns uttryckligen i lagen.

När kommissionen antar en delegerad akt beträffande en specifik produkt innebär det att produkten förs in under energimärkningssystemet och lagens bestämmelser blir tillämpliga på produkten.

De delegerade akterna kommer att få formen av förordningar, vars bestämmelser är direkt tillämpliga i Sverige och alltså inte vare sig får eller ska genomföras i svensk lagstiftning. Undantag från detta gäller bara om det i en förordning uttryckligen anges att medlemsstaterna ska anta föreskrifter inom ett visst område.

1 § Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser.

Lagen innehåller bestämmelser om att slutanvändare av energirelaterade produkter ska ges information om dessa produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Informationen ska ges i form av märkning av produkten och av bifogad standardiserad produktinformation.

Lagen gäller inte begagnade energirelaterade produkter.

I *första stycket* anges att genom lagen genomförs det s.k. energimärkningsdirektivet i svensk lagstiftning.

I *andra stycket* anges lagens huvudsakliga innehåll, och samtidigt dess syfte. Lagen syftar till att ge slutanvändare av energirelaterade produkter information om sådana produkters användning av energi och av andra väsentliga resurser. Dessutom anges hur denna information ska ges, nämligen i form av märkning av produkten och i form av en bifogad produktinformation. Den typen av information benämns i dagligt tal energimärkning.

Syftet med energimärkningen är att göra det möjligt för slutanvändare att köpa de produkter som är mest effektiva i nämnda hänseenden.

I *tredje stycket* anges att lagens bestämmelser inte omfattar begagnade produkter. I artikel 1.3 i direktivet anges att direktivet inte ska tillämpas på begagnade produkter, transportmedel för

personer eller varor och märkplåtar eller motsvarande som fästs på produkter av säkerhetsskäl.

En produkt som enligt lagens definition är en energirelaterad produkt omfattas alltså inte av lagens bestämmelser när den säljs som begagnad.

De övriga två typerna behöver inte nämnas då de aldrig kommer att bli föremål för en delegerad akt och därmed aldrig kommer att omfattas av lagens bestämmelser.

Genom bestämmelsen genomförs artikel 1.3 i direktivet.

2 § Med en energirelaterad produkt avses i denna lag en produkt som omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Som har nämnts i inledningen till författningskommentaren är lagen en s.k. ramlag. Den anger alltså bara vissa grundläggande bestämmelser om energimärkning av produkter. Viktigare att uppmärksamma är att lagen inte nämner någon specifik produkt. Skälet till detta är följande.

I inledningen till författningskommentaren nämns att enligt artikel 10 i direktivet ska Europeiska kommissionen, under vissa förutsättningar, anta en delegerad akt beträffande en specifik produkt. Detta medför att produkten förs in under systemet med energimärkning och omfattas därmed av föreskrifterna i den delegerade akten och föreskrifterna i denna lag. Produkter som inte omfattas av någon delegerad akt omfattas alltså inte av lagens bestämmelser.

Direktivet omfattar enligt artikel 1.2 bara produkter som har en betydande direkt eller indirekt inverkan på användningen av energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser. Endast sådana produkter kan alltså bli föremål för en delegerad akt.

Begreppet ”direkt påverkan” definieras i artikel 2 e som ”påverkan av produkter som under användning faktiskt använder energi”, medan begreppet ”indirekt påverkan” definieras i artikel 2 f som ”påverkan av produkter som inte använder energi men som under användning bidrar till energisparande”.

Produkter som omfattas av en delegerad akt och alltså omfattas av lagens bestämmelser benämns i lagen ”energirelaterade produkter”. Det är samma term som används i direktivet.

3 § Med en leverantör avses en tillverkare eller en tillverkares representant eller en importör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

Med en representant avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som av en tillverkare fått skriftlig fullmakt att handla på dennes vägnar i fråga om samtliga eller vissa av förpliktelserna enligt denna lag.

Med en importör avses en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på unionsmarknaden eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

En produkt släpps ut på unionsmarknaden genom att den görs tillgänglig för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis och oavsett vilken försäljningsteknik som används.

En produkt tas i bruk på unionsmarknaden när den för första gången tas i bruk för avsett ändamål inom unionen.

Om det inte finns någon leverantör åvilar leverantörens skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden.

Definitionen i *första stycket* bygger på motsvarande definition i direktivets artikel 2 h.

Definitionerna i *andra* och *tredje styckena* är utformade efter motsvarande definitioner i lagen (2008:112) om ekodesign.

Definitionen i *fjärde stycket* bygger på motsvarande definition i direktivets artikel 2 i. I definitionen sägs att en produkt släpps ut på marknaden. Med detta avses inte en enskild produkt utan produkten i kollektiv bemärkelse. Detta skiljer sig från definitionen i nästa stycke.

Ett utsläppande på marknaden av en produkt omfattas av definitionen oavsett om det sker i vinstsyfte eller gratis. Ingen torde släppa ut en produkt i kollektiv bemärkelse i syfte att ge bort den gratis. Däremot är det inte ovanligt med gratiserbjudanden av enskilda produkter i vissa situationer, exempelvis när en ny produkt introduceras på marknaden eller en produkt utbjuds gratis i kombination med en annan produkt. Enligt definitionen omfattas även sådana gratisprodukter av definitionen och därmed av lagens bestämmelser.

Det är i praktiken en leverantör, enligt definitionen i första stycket, som släpper ut en produkt på marknaden. Antingen är leverantören en tillverkare som för vidare produkten från tillverkningsledet i avsikt att den ska distribueras eller användas inom unionen eller är leverantören en importör som för in produkten på unionsmarknaden i samma avsikt.

En produkt anses inte vara utsläppt på marknaden eller tagen i bruk där när den t.ex. förs vidare till en annan tillverkare för ytterligare insatser, såsom montering, förpackning, bearbetning eller märkning. Produkter som uteslutande exporteras till tredje land anses inte heller bli utsläppta på unionsmarknaden.

Definitionen i *femte stycket* bygger på motsvarande definition i direktivets artikel 2 j.

Denna definition syftar, i motsats till föregående definition, på en enskild produkt. Många energirelaterade produkter består av många delar som inte monteras ihop förrän produkten installeras på plats. Som exempel kan nämnas varmvattenberedare. En sådan produkt släpps visserligen ut på marknaden enligt definitionen men att exempelvis energimärka de olika delarna med en etikett är inte möjligt.

Vissa skyldigheter enligt lagen inträder därför inte förrän den enskilda produkten är ihopmonterad på plats och därmed tas i bruk för första gången.

Om det inte finns någon leverantör åvilar leverantörens skyldigheter varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkten eller som gör det möjligt att ta den i bruk på unionsmarknaden, vilket föreskrivs i *sjätte stycket*.

4 § Med en återförsäljare avses en detaljist eller annan person som yrkesmässigt ställer ut eller bjuder ut energi-relaterade produkter som är avsedda för slutanvändare, oavsett om detta ska ske genom försäljning, uthyrning eller hyrköp.

Paragrafens definition utgår från motsvarande definition i artikel 2 g i direktivet.

En detaljist är typiskt sett en fysisk eller juridisk person som bedriver sin verksamhet i en detaljhandel. Med annan person avses en person som bedriver motsvarande verksamhet men inte i en detaljhandel. Det rör sig i allmänhet om försäljningsverksamhet som bedrivs under en kortare tidsperiod på exempelvis marknader eller som gatuförsäljning.

Endast yrkesmässiga försäljare omfattas av begreppet. En fysisk person som helt privat bjuder ut eller säljer produkter omfattas alltså inte av lagens bestämmelser. Sådan privat försäljning torde nästan uteslutande omfatta begagnade produkter som enligt 1 § tredje stycket inte omfattas av lagens bestämmelser.

Begreppet ”ställa ut en produkt” syftar på det förhållandet att en eventuell slutanvändare kan iaktta produkten i verkligheten, exempelvis i en butik. Begreppet ”bjuda ut en produkt” syftar på det motsatta förhållandet, dvs. att en eventuell slutanvändare *inte* kan iaktta produkten i verkligheten. Det rör sig då om s.k. distansförsäljning, exempelvis genom postorderkataloger eller via Internet.

Det bör uppmärksammas att begreppet ”slutanvändare” inte bara innefattar konsumenter utan alla som kan tänkas inhandla en energirelaterad produkt.

5 § En leverantör som släpper ut en energirelaterad produkt på unionsmarknaden ska kostnadsfritt tillhandahålla en etikett och ett informationsblad till alla exemplar av produkten.

För inbyggda eller installerade produkter gäller detta bara om det föreskrivs i den delegerade akten för produkten.

Etiketten och informationsbladet ska innehålla den information som krävs enligt den delegerade akten för produkten och vara avfattad på svenska språket.

I *första stycket* anges det grundläggande kravet på en leverantör när han släpper ut en produkt på unionsmarknaden, nämligen att han tillhandahåller en etikett och ett informationsblad avseende produkten. Skyldigheten gäller för varje enskild produkt.

Om leverantören är tillverkare av produkten är det naturligtvis tillverkaren som framställer etiketter och informationsblad och sedan tillhandahåller dessa. Om leverantören däremot är importör av produkten kan han välja mellan att själv tillverka etiketter och informationsblad eller låta tillverkaren, som i detta fall är etablerad i ett tredjeland, tillverka etiketter och informationsblad. Oavsett vilket sätt importören väljer måste han från tillverkaren försäkra sig om korrekt information beträffande de uppgifter som ska anges på etiketten och informationsbladet och korrekt utformning av etiketten och informationsbladet.

I 3 § fjärde stycket anges när en produkt ska anses utsläppt på marknaden.

Genom bestämmelsen i första stycket genomförs artikel 5 a i direktivet.

Etiketter och informationsblad ska tillhandahållas kostnadsfritt. Genom bestämmelsen genomförs artikel 5 d i direktivet.

I *andra stycket* anges ett undantag från skyldigheten enligt första stycket.

Det gäller inbyggda eller installerade produkter. För dessa produkter gäller skyldigheten bara när så uttryckligen anges i den delegerade akten för den aktuella produkten.

Med inbyggda produkter avses främst delar som är fast installerade i en energirelaterad produkt. Med installerade produkter avses produkter som kräver mer omfattande installationsåtgärder än exempelvis vanliga hushållsprodukter, såsom tvätt- och diskmaskiner. Som exempel på installerade produkter kan nämnas varmvattenberedare.

Denna typ av produkter behandlas också i författningskommentaren till 3 § femte stycket.

Genom bestämmelsen i andra stycket genomförs artikel 4 b i direktivet.

I *tredje stycket* anges att etiketten och informationsbladet ska ange den information som krävs enligt den delegerade akten och vara avfattad på svenska språket.

6 § När en energirelaterad produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare ska återförsäljaren eller den som i övrigt ställer ut produkten anbringa etiketten på produkten. Detta ska ske på en plats där etiketten lätt kan läsas och i övrigt på det sätt som anges i den delegerade akten. Dessutom ska informationsbladet finnas tillgängligt i anslutning till produkten.

Paragrafen reglerar det fall att en produkt ställs ut för försäljning, uthyrning eller hyrköp till slutanvändare, dvs. när produkten är utställd på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare kan iaktta produkten i verkligheten.

Den som ställer ut produkten är då skyldig att på produkten anbringa den etikett som leverantören enligt 5 § är skyldig att tillhandahålla. Det vanliga torde vara att en återförsäljare ställer ut produkten i sin butik. Men även andra fall torde förekomma, exempelvis att en produkt ställs ut på en marknad eller liknande eller att leverantören själv ställer ut produkten.

Det är dock alltid den som ställer ut produkten som har skyldigheterna enligt paragrafen.

Anbringandet av etiketten ska ske på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare lätt kan ta del av etikettens information. I övrigt måste den delegerade aktens föreskrifter om anbringande av etiketten följas.

Slutligen måste informationsbladet angående produkten finnas tillgängligt för en eventuell slutanvändare i anslutning till produkten.

Genom paragrafen genomförs artikel 6 b i direktivet.

7 § När en energirelaterad produkt bjuds ut till försäljning, uthyrning eller hyrköp på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare inte kan se produkten utställd ska återförsäljaren eller den som i övrigt bjuder ut produkten lämna den information som anges på etiketten och i informationsbladet på det sätt som anges i den delegerade akten.

Denna paragraf reglerar det fall att en produkt bjuds ut på ett sådant sätt att en eventuell slutanvändare *inte* kan iaktta produkten i verkligheten. Det gäller t. ex. när produkter säljs via postorder, då produkten bara finns avbildad i en postorderkatalog, då den säljs via Internet då produkten i allmänhet finns avbildad på en hemsida eller i direktreklam i brevlådan då produkten finns avbildad i reklambladet.

Den delegerade akten för produkten i fråga kommer då att innehålla föreskrifter om hur den information som anges på etiketten och informationsbladet ska göras tillgänglig för en eventuell slutanvändare. Dessa föreskrifter måste då följas av den som ställer ut produkten för försäljning.

Genom paragrafen genomförs artikel 7 i direktivet.

8 § När en energirelaterad produkt säljs till slutanvändare ska säljaren se till att produkten är försedd med en etikett och att informationsbladet finns med i de handlingar som åtföljer produkten.

I paragrafen föreskrivs att säljaren vid själva försäljningen ska se till att den försålda produkten är försedd med etikett och att informationsbladet finns bifogat.

Genom paragrafen genomförs artikel 6 a i direktivet.

9 § Den som på annat sätt än det som sägs i 6 och 7 §§ gör reklam för en särskild modell av en energirelaterad produkt och i reklamen lämnar energirelaterad information eller information om priset ska i reklamen också lämna en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Den aktuella paragrafen gäller bara vid reklam för en viss modell av en energirelaterad produkt.

Om exempelvis en leverantör, t. ex. en tillverkare av tvättmaskiner, eller en återförsäljare, t. ex. en detaljhandelskedja som saluför tvättmaskiner, gör reklam för sina tvättmaskiner utan att nämna en viss modell är paragrafen inte tillämplig. Detsamma gäller om reklamen avser tvättmaskiner av ett visst märke utan att någon viss modell nämns.

Paragrafen blir inte heller tillämplig om reklamen avser en viss modell men ingen information lämnas om energieffektivitet eller pris. I sistnämnda fall krävs alltså att information lämnas om antingen energieffektivitet eller pris eller båda för att paragrafen ska bli tillämplig.

Kraven i paragrafen är inte lika långtgående som kraven då en energirelaterad produkt ställs ut eller bjuds ut till försäljning.

Frågan blir då hur man skiljer reklam enligt denna paragraf (reklam) från utställande och utbudande av produkten.

Vad gäller utställande av en viss modell torde det inte stöta på några problem att skilja det från reklam. Utställande äger rum i en butik med modellen fysiskt närvarande och där syftet är att slutanvändare ska köpa de modeller som finns i butiken.

Däremot kan det bli svårare att skilja utbudande av modellen från reklam.

Utgångspunkt vid bedömning av denna fråga bör vara inställningen att syftet med reklam är att göra slutanvändarna uppmärksamma på en modell medan utbudande av en modell visserligen har samma syfte men därutöver syftar till att lämna information om var och hur man kan inhandla modellen.

Detta synsätt får följande konsekvenser.

Om man förevisar en modell i bild och lämnar information om energieffektivitet och pris men ingenting annat är det reklam.

Typexempel på sådan reklam är TV-reklam och bioreklam. Den aktuella reklamen visas då under så kort tidrymd att det inte är meningsfullt att lämna mer omfattande och ingående information eftersom eventuella slutanvändare inte hinner vare sig anteckna eller memorera sådan information.

Andra typexempel är reklam på stora annonstavlor på allmän plats eller på annonstavlor i bussar och tunnelbanevagnar.

Inte heller i dessa fall torde det vara meningsfullt att lämna mer omfattande och ingående information, eftersom mycket få slutanvändare torde anteckna eller lägga på minnet sådan information.

I nu nämnda fall vill man alltså bara göra slutanvändarna uppmärksamma på en modell.

I dessa fall blir den aktuella paragrafen tillämplig.

Om man däremot, utöver hittills nämnd information, även informerar om var och hur man kan inhandla modellen blir det fråga om utbudande av modellen. Denna information måste dock vara någorlunda preciserad för att ska bli fråga om utbudande av modellen. Det räcker alltså inte med att en koncern som både tillverkar och säljer en modell i reklamen informerar om att modellen säljs i koncernens egna butiker eller att en detaljhandelskedja informerar om att modellen säljs i dess butiker.

Det krävs i stället att information lämnas om specifikt angivna butiker eller att det åtminstone finns information om var man utan för stort besvär kan få denna information.

Typexempel på sådant utbudande är hemsidor på Internet, postorderkataloger och reklamlappar i brevlådan. Den slutanvändare som söker upp information på dessa ställen gör det knappast för att bli uppmärksam på en viss modell utan syftet torde för det mesta vara att informera sig om en modell som han avser att köpa eller i vart fall funderar på att köpa.

I dessa fall blir den aktuella paragrafen inte tillämplig utan i stället de allmänna bestämmelserna om utbudande av produkter till försäljning.

Denna fråga är dock så svårbedömd att den slutligen torde avgöras genom tillsynsmyndighetens praxisbildning.

Genom paragrafen genomförs artikel 4 c i direktivet.

10 § Den som tillhandahåller tekniskt reklammaterial avseende en energirelaterad produkt och som beskriver de specifika tekniska parametrarna för produkten ska i reklamaterialet lämna den information om produktens energi-användning som en slutanvändare kan antas behöva eller lämna information om produktens energieffektivitetsklass.

Paragrafen reglerar mer omfattande reklammaterial än det som regleras i föregående paragraf. Det rör sig här om tekniska manualer och användarbroschyrer för en produkt. Sådana produkter måste innehålla uppgifter om produktens energi-användning. Några mer preciserade föreskrifter om denna information ges inte annat än att de ska motsvara det som en slutanvändare, som tar del av sådana manualer, broschyrer, etc., kan förvänta sig. Informationen kan också inskränka sig till en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass. Detta får alltså anses som minimum för informationen.

Genom paragrafen genomförs artikel 4 d i direktivet.

11 § Leverantören ska se till att en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt upprättas i den utsträckning som behövs för att man ska kunna bedöma riktigheten av den information som finns på etiketten och informationsbladet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om den tekniska dokumentationen.

Enligt *första stycket* ska leverantören se till att det upprättas en teknisk dokumentation avseende en energirelaterad produkt. Dokumentationen ska vara så utformad att den gör det möjligt att bedöma riktigheten av den information som ges på etiketten och informationsbladet.

Om leverantören är tillverkare av produkten är det naturligtvis leverantören själv som upprättar denna dokumentation. Om leverantören däremot är importör torde det inte vara möjligt för importören att upprätta denna dokumentation. Importören får då träffa avtal med tillverkaren av den aktuella produkten, som ju då är etablerad i ett tredjeland, att upprätta dokumentationen. Importören måste också se till att dokumentationen är upprättad enligt de EU-regler som gäller för dokumentationen.

I *andra stycket* ges en upplysning att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan komma att meddela närmare föreskrifter om den tekniska dokumentationen. Föreskrifter kommer först och främst att meddelas i enlighet med föreskrifterna i artikel 5 b. Dessa föreskrifter kan också behöva utvecklas närmare. Det kan inte heller uteslutas att ytterligare föreskrifter kan behöva meddelas.

Genom denna paragraf genomförs artikel 5 b i direktivet.

12 § Den tekniska dokumentationen ska av leverantören hållas tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

Om leverantören är importör enligt 3 § tredje stycket ska dokumentationen hållas tillgänglig i fem år efter det att importören importerade det sista exemplaret av produkten.

Leverantören ska på begäran hålla en elektronisk version av dokumentationen tillgänglig för tillsynsmyndigheten i en medlemsstat i Europeiska unionen eller för Europeiska kommissionen. Detta ska ske inom tio arbetsdagar från det att leverantören mottog begäran.

I *första stycket* föreskrivs att den enligt 11 § upprättade dokumentationen ska hållas tillgänglig för kontroll i fem år efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

När leverantören är importör av produkten medför bestämmelsen att importören måste anskaffa dokumentationen från tillverkaren av produkten, som i det fallet är etablerad i ett tredjeland, och sedan bevara dokumentationen. I detta fall behöver importören hålla dokumentationen tillgänglig i fem år efter det att han importerade den sista produkten.

I *andra stycket* regleras skyldigheten att hålla dokumentationen tillgänglig för vissa myndigheter.

Skyldigheten gäller gentemot tillsynsmyndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och gentemot Europeiska kommissionen. Tidsfristen är tio dagar från det att begäran mottogs.

Enligt den svenska versionen av direktivet gäller skyldigheten bara gentemot tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där leverantören är etablerad eller gentemot Europeiska kommissionen. Dessutom framgår av ordalydelsen att tillsynsmyndigheterna i samtliga medlemsstater kan framställa en begäran om att få en elektronisk version av dokumentationen. Bestämmelsen är alltså något oklar.

Av flera andra versioner av direktivet, däribland de engelska, tyska, franska och danska versionerna, framgår uttryckligen att skyldigheten gäller gentemot tillsynsmyndigheterna i samtliga medlemsstater och gentemot kommissionen.

Lagtexten har utformats enligt nyss nämnda versioner.

Genom paragrafen genomförs artikel 5 c i direktivet.

13 § En energirelaterad produkt får inte försees med etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller de krav som gäller för produkten. Detta gäller dock bara om åtgärden kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens användning av energi eller andra väsentliga resurser.

Föreskriften gäller bara beträffande energirelaterade produkter, dvs. sådana produkter som omfattas av en delegerad akt och därmed av den aktuella lagen.

Det som är förbjudet är att förse produkten med någon form av märkning som ger intryck av att vara en etikett enligt föreskrifterna i den delegerade akten och den aktuella lagen och som innehåller uppgifter om att produkten uppfyller kraven i den delegerade akten trots att så inte är fallet.

Förbudet gäller bara om anbringandet av märkning kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna om produktens egenskaper. Om det alltså är uppenbart att en sådan märkning inte sker i enlighet med kraven i den delegerade akten och den aktuella lagen omfattas åtgärden inte av förbudet.

En felaktig märkning som däremot innehåller korrekta uppgifter, dvs. uppgifter att produkten uppfyller kraven i den delegerade akten och den aktuella lagen och så även är fallet, omfattas inte heller av förbudet.

Förbudet omfattar inte heller åtgärder som ger sken av att produkten i fråga har varit föremål för en delegerad akt trots att så inte är fallet.

Förbudet gäller bara etiketter och inte informationsblad.

Genom paragrafen genomförs artikel 3.1 b i direktivet.

14 § Upphandlande myndigheter ska vid offentlig upphandling av energirelaterade produkter sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energi-effektivitetsklassen.

Detta gäller dock bara vid upphandling av sådana kontrakt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster och som inte är undantagna med stöd av artiklarna 12–18 i det direktivet.

Bestämmelserna gäller bara vid upphandling av kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 i direktiv 2004/18/EG.

Genom paragrafen genomförs artikel 9.1–2 i direktivet.

15 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

Paragrafen anger den reglering som tillsynen omfattar.

16 § Tillsynsmyndigheten ska se till att föreskrifterna i Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar följs.

Den enligt 15 § utsedda tillsynsmyndigheten ska även ha tillsyn över bestämmelserna i förordning EG nr 1222/2009.

17 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen samt föreskrifterna i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU ska följas. Ett föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Genom paragrafen ges tillsynsmyndigheten möjlighet att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt föreskrifterna i en delegerad akt ska följas. Sådana förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Genom paragrafen genomförs artiklarna 3.2 och 15 i direktivet.

Frågan om genomförande av artikel 15 behandlas närmare i avsnitt 7.10 om sanktioner.

18 § Ett föreläggande enligt 17 § får avse att en leverantör ska tillhandahålla de upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för tillsynen. Ett sådant föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande enligt denna paragraf gäller omedelbart, dvs. utan hinder av att det har överklagats. Om ett sådant beslut överklagas har domstolen möjlighet att meddela inhibition enligt 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291).

19 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till den verksamhet som tillsynen avser, dock inte bostäder.

Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen.

Genom paragrafen har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen. Av integritetsskäl omfattar rätten till tillträde inte bostäder.

Om tillträde vägras, kan myndigheten ta hjälp av polismyndigheten.

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör av en energirelaterad produkt att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov. Sådana föreskrifter får dock bara avse fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller enligt föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Genom paragrafen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för leverantörer eller deras representanter att betala de kostnader som uppkommer vid tillsynsmyndighetens provtagning och undersökning av prov.

Bemyndigandet är dock inskränkt till att endast avse de fall då produkten visat sig inte uppfylla de krav som gäller enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen eller föreskrifterna i den delegerade akten.

21 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Ett föreläggande angående en leverantörs skyldigheter enligt 12 § andra stycket får dock inte överklagas.

Paragrafen reglerar rätten att överklaga tillsynsmyndighetens beslut.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får, enligt *första stycket*, överklagas. Det gäller myndighetens beslut om föreläggande och förbud enligt 17 §, och beslut om föreläggande att tillhandahålla vissa upplysningar, handlingar etc. enligt 18 §.

Enligt *andra stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Enligt *tredje stycket* gäller ett undantag från rätten att överklaga myndighetens beslut. Det gäller skyldigheten enligt 12 § andra stycket för leverantören att inom tio arbetsdagar hålla den tekniska dokumentationen beträffande en energirelaterad produkt tillgänglig för en tillsynsmyndighet i någon av medlemsstaterna i Europeiska unionen eller för Europeiska kommissionen. Den skyldigheten är absolut och ska, som nämnts, fullgöras inom tio arbetsdagar. Någon rätt att överklaga en sådan begäran föreligger därför inte.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2012 i fråga om 16 § och i övrigt den 20 juli 2011.

2. Lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater ska upphöra att gälla från den 20 juli 2011.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om produkter som omfattas av föreskrifter, vilka har meddelats med stöd av den upphävda lagen. Detta gäller dock inte om en sådan produkt omfattas av föreskrifter i en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Enligt *punkten 1* träder lagen i kraft den 20 juli 2011. Enligt artikel 16.1 första stycket ska direktivet vara genomfört den 20 juni 2011 men de bestämmelser varigenom direktivet genomförs ska, enligt artikel 16.1 andra stycket, inte börja tillämpas förrän den 20 juli 2011.

Ett undantag från bestämmelsen gäller dock. 15 §, som reglerar tillsynen över förordning EG nr 1222/2009, träder inte i kraft förrän den 1 november 2012, då förordningens bestämmelser, enligt artikel 16 andra stycket, ska börja tillämpas.

Enligt *punkten 2* upphävs lagen (1992:1232) om märkning av hushållsapparater från och med den 21 juli 2011, vilket är samma dag som direktiv 92/75/EEG, enligt artikel 17 i energimärkningsdirektivet, ska upphöra att gälla.

Med stöd av direktiv 92/75/EEG har kommissionen utfärdat nio direktiv, vilka har genomförts i Sverige genom förordningar och myndighetsföreskrifter, vilka i sin tur ha meddelats med stöd av bemyndiganden i den upphävda lagen.

Därför ska den upphävda lagen alltså tillämpas på de produkter som omfattas av nämnda föreskrifter. Detta gäller dock inte om någon av dessa produkter blir föremål för en delegerad akt enligt artikel 10 i direktiv 2010/30/EU.

Det nu sagda gäller även produkter som omfattas av föreskrifter vilka har meddelats för att genomföra rådets direktiv 86/594/EEG av den 1 december 1986 om luftburet buller från hushållsapparater. Även dessa föreskrifter har utfärdats med stöd av ett bemyndigande i den upphävda lagen.

Föreskrifter om det nämnda finns i *punkten 3*.

8.2 Lagen om ändring i lagen (2008:112) om ekodesign

Den enda sakliga ändring som det reviderade ekodesigndirektivet medför är att direktivets tillämpningsområde utvidgas till att, utöver energianvändande produkter, även omfatta energi-relaterade produkter.

Begreppet energirelaterade produkter definieras i artikel 2.1 i det reviderade ekodesigndirektivet. Av definitionen framgår att begreppet omfattar såväl energianvändande som energirelaterade produkter.

I samtliga paragrafer där begreppet energianvändande produkt nämns har detta därför ersatts av begreppet energirelaterad produkt.

I lagen görs i flera paragrafer hänvisningar till det ursprungliga ekodesigndirektivet. Dessa hänvisningar har nu ersatts av hänvisningar till det reviderade ekodesigndirektivet.

Begreppet försäkran har i det reviderade ekodesigndirektivet ersatts av begreppet EU-försäkran. Motsvarande ändring har gjorts i lagen.

Lissabonfördraget innebär vissa terminologiska förändringar som också har genomförts i lagen enligt följande.

Europeiska gemenskapen har ersatts av Europeiska unionen och gemenskapens marknad har ersatts av unionsmarknaden.

Det reviderade energimärkningsdirektivet

18.6.2010

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 153/1

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2010/30/EU

av den 19 maj 2010

om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser

(omarbetning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt, särskilt artikel 194.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-téns yttrande⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser⁽³⁾ har ändras väsentligt⁽⁴⁾. Med anledning av nya ändringar bör det av tydlighetsskäl omarbetas.

⁽¹⁾ EUT C 228, 22.9.2009, s. 90.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 5 maj 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT), rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 14 april 2010 (ännu ej offentliggjord i EUT) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 18 maj 2010 (ännu ej offentliggjord i EUT).

⁽³⁾ EGT L 297, 13.10.1992, s. 16.

⁽⁴⁾ Se bilaga I del A.

(2) Tillämpningsområdet för direktiv 92/75/EEG är begränsat till hushållsapparater. Kommissionens meddelande av den 16 juli 2008 om handlingsplanen för hållbar konsumtion och produktion samt en hållbar industripolitik har visat att en utvidgning av tillämpningsområdet för direktiv 92/75/EEG till att omfatta energirelaterade produkter som direkt eller indirekt kraftigt påverkar energianvändningen under användning skulle kunna förstärka potentiella synergieffekter mellan existerande lagstiftningsåtgärder – i synnerhet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upp-rättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter⁽⁵⁾. Det här direktivet bör inte påverka tillämpningen av direktiv 2009/125/EG. Tillsam-mans med det direktivet och andra unionsinstrument utgör det här direktivet en del av en bredare rättslig ram och leder i samband med en helhetsstrategi till ytterligare energibesparingar och miljövinster.

(3) I ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte den 8 och 9 mars 2007 betonades behovet av att öka energieffektiviteten i unionen för att uppnå be-sparingsmålet på 20 % av unionens energianvändning senast 2020, fastställa mål för utvecklingen av förnybara energikällor i hela EU och minskning av utsläppen av växthusgaser samt efterlystes ett genomgripande och snabbt genomförande av de nyckelområden som fastställs i kommissionens meddelande av den 19 oktober 2006 med titeln "Handlingsplan för energieffektivitet: att för-verkliga möjligheterna". I handlingsplanen betonas de enorma möjligheterna till energibesparingar inom pro-duktsektorn.

(4) Effektivare energirelaterade produkter genom väl under-byggda val från konsumenternas sida blir till nytta för EU:s ekonomi överlag.

⁽⁵⁾ EUT L 285, 31.10.2009, s. 10.

- (5) Om slutanvändare får tillgång till korrekt, relevant och jämförbar information om den energi som varje enskild energirelaterad produkt använder, bör detta påverka deras val till förmån för produkter som kräver mindre energi och andra väsentliga resurser under användning, eller som indirekt leder till lägre användning, och därigenom motivera tillverkarna att minska användningen av energi och andra väsentliga resurser hos de produkter som de tillverkar. Indirekt bör detta även främja en effektiv användning av produkterna för att bidra till EU:s energibesparingsmål på 20 %. I brist på sådan information kommer marknadskrafterna inte själva att kunna främja en rationell användning av energi och andra väsentliga resurser för dessa produkter.
- (6) Det bör erinras om att det finns unionslagstiftning och nationell lagstiftning som ger konsumenterna vissa rättigheter när det gäller inköpta produkter, inklusive kompensation eller utbyte av produkten.
- (7) Kommissionen bör tillhandahålla en prioritetsförteckning över energirelaterade produkter som kan omfattas av en delegerad akt enligt detta direktiv. Denna förteckning kan införas i den arbetsplan som avses i direktiv 2009/125/EG.
- (8) Information spelar en avgörande roll när det gäller att påverka marknadskrafterna, och det är därför nödvändigt att införa en enhetlig etiket för samtliga produkter av samma slag, att förse eventuella köpare med kompletterande standardiserad information om dessa produkters energikostnader och användning av andra väsentliga resurser och att vidta åtgärder för att säkerställa att också eventuella slutanvändare som inte har möjlighet att se produkten utställd, och därigenom inte heller etiketten, förses med denna information. För att etiketten ska vara effektiv och framgångsrik bör den vara lätt att känna igen för slutanvändare samt enkel och kortfattad. För detta ändamål bör etikettens nuvarande utformning behållas som informationsunderlag för att ge slutanvändare information om produkters energieffektivitet. Energianvändningen och annan information om produkterna bör mätas enligt harmoniserade standarder och metoder.
- (9) Såsom det påpekas i kommissionens konsekvensbedömning som åtföljer dess förslag till detta direktiv har märkningssystemet tagits som modell i olika länder världen över.
- (10) Medlemsstaterna bör regelbundet övervaka efterlevnaden av detta direktiv och inkludera all relevant information i den rapport som de enligt detta direktiv är skyldiga att lämna till kommissionen vart fjärde år, särskilt med avseende på leverantörernas och återförsäljarnas ansvar.
- (11) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter⁽¹⁾ innehåller allmänna bestämmelser om marknadskontroll som rör saluföring av produkter. För att uppfylla syftet med detta direktiv, anger det mer detaljerade bestämmelser i detta hänsedde. Dessa bestämmelser överensstämmer med förordning (EG) nr 765/2008.
- (12) Ett helt frivilligt system skulle leda till att bara några produkter blir märkta eller försedda med standardiserad produktinformation, vilket kan vara förvirrande eller till och med missvisande för vissa slutanvändare. Därför måste det system som nu införs säkerställa att samtliga berörda produkter förses med information om användningen av energi och andra väsentliga resurser genom märkning och enhetliga informationsblad om produkten.
- (13) Under användning påverkar energirelaterade produkter direkt eller indirekt användningen av många olika former av energi, varav elektricitet och gas är de viktigaste. Detta direktiv bör därför omfatta energirelaterade produkter som under användning direkt eller indirekt påverkar användningen av alla former av energi.
- (14) Energirelaterade produkter som under användning har en betydande direkt eller indirekt inverkan på användningen av energi eller, när det är relevant, väsentliga resurser och som erbjuder tillräckliga möjligheter att förbättra energieffektiviteten bör omfattas av en delegerad akt, när tillhandahållande av information genom märkning kan stimulera slutanvändare att köpa mer effektiva produkter.
- (15) För att uppfylla unionens mål i fråga om klimatförändringar och energitrygghet, och med tanke på att den totala energi som används av produkter förväntas fortsätta att öka på längre sikt, kan det i de delegerade akterna enligt detta direktiv, när så är lämpligt, även föreskrivas att produktens totala energianvändning särskilt anges på etiketten.
- (16) En rad medlemsstater har regler för offentlig upphandling som kräver att upphandlande myndigheter ska köpa energieffektiva produkter. En rad medlemsstater har också infört incitament för energieffektiva produkter. Kriterierna för att produkter ska kunna komma i fråga för offentliga upphandlingar eller incitament kan skilja sig kraftigt från en medlemsstat till en annan. Att hänvisa till prestandaklasser som nivåer för vissa produkter, i enlighet med de delegerade akterna enligt detta direktiv, kan minska skillnaderna när det gäller offentliga upphandlingar och incitament och främja utnyttjandet av effektiva produkter.

⁽¹⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

- (17) Incitament som medlemsstaterna tillhandahåller för att främja effektiva produkter kan utgöra statligt stöd. Detta direktiv föregriper inte utgången av eventuella förfaranden för statligt stöd som kan inledas enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt (EUF-fördraget) avseende sådana incitament och bör inte omfatta beskattning och skattefrågor. Det står medlemsstaterna fritt att besluta om utformningen av sådana incitament.
- (18) Främjandet av energieffektiva produkter genom märkning, offentlig upphandling och incitament bör inte vara till skada för sådana produkters miljöprestanda totalt sett eller deras funktion.
- (19) Kommissionen bör ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget i fråga om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra väsentliga resurser under användning. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå.
- (20) Kommissionen bör regelbundet förelägga Europaparlamentet och rådet en sammanfattning, omfattande EU och varje enskild medlemsstat, av de av medlemsstaterna enligt detta direktiv framlagda rapporterna om efterlevnadsåtgärder och graden av efterlevnad.
- (21) Kommissionen bör ansvara för anpassningen av märkningsklassificeringarna i syfte att säkerställa förutsägbarhet för branschen och begriplighet för konsumenterna.
- (22) Den tekniska utvecklingen och potentialen för ytterligare betydande energibesparingar kan, i olika utsträckning alltefter produkt, nödvändiggöra fortsatt produktindifferen-tiering och motivera en översyn av klassificeringen. Denna översyn bör framför allt innefatta en möjlighet till omskalning. Översynen bör ske så snabbt som möjligt i fråga om produkter som på grund av sin mycket innovativa karaktär i väsentlig mån kan bidra till energieffek-tivitet.
- (23) När kommissionen 2012 granskar de framsteg som gjorts och rapporterar om genomförandet av handlings-planen för hållbar konsumtion och produktion, kommer den särskilt att granska om det behövs ytterligare åtgär-der för att förbättra produkters energi- och miljöpre-standa, inbegripet bland annat möjligheten att informera konsumenterna om produkternas koldioxidavtryck eller om deras miljöpåverkan under livsryckeln.
- (24) Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell lagstiftning bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till direktiv 92/75/EEG. Skyldigheten att införliva de oförändrade be-stämmelserna följer av direktiv 92/75/EEG.
- (25) När medlemsstaterna tillämpar detta direktivs bestämmelser bör de sträva efter att avstå från att anta åtgärder som skulle kunna medföra onödigt byråkratiska och tunga krav på de berörda marknadsaktörerna, i synnerhet små och medelstora företag.
- (26) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldig-heter vad gäller tidsfristerna för införlivande med natio-nell lagstiftning och tillämpningen av direktiv 92/75/EEG.
- (27) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽¹⁾ uppmuntras medlemsstaterna att för egen del och i unionens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstäm-melsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

- Genom detta direktiv inrättas en ram för harmoniseringen av nationella åtgärder när det gäller information till slutanvändaren, särskilt genom märkning och standardiserad produktinformation, om användning av energi och, där så är relevant, andra väsentliga resurser under användning samt kompletterande uppgifter om energirelaterade produkter, för att därigenom ge slutanvändarna möjlighet att välja mer effektiva produkter.
- Detta direktiv ska tillämpas på energirelaterade produkter som under användning har en betydande direkt eller indirekt inverkan på användningen av energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser.
- Detta direktiv ska inte tillämpas på
 - begagnade produkter,
 - transportmedel för personer eller varor,
 - märkplåtar eller motsvarande som fästs på produkter av säkerhetsskäl.

⁽¹⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

- a) *energirelaterad produkt eller produkt*: en vara som påverkar energianvändningen när den används och som släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk i unionen, inklusive delar avsedda att ingå i energirelaterade produkter som omfattas av detta direktiv, vilka släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk som enskilda delar för slutanvändare och vilkas miljöprestanda kan bedömas separat,
- b) *informationsblad*: en standardiserad uppställning av information om en produkt,
- c) *andra väsentliga resurser*: vatten, kemikalier eller varje annat ämne som en produkt använder vid normal användning,
- d) *kompletterande information*: övriga upplysningar om en produkts prestanda och egenskaper som gäller, eller bidrar till att bedöma, dess användning av energi eller andra väsentliga resurser, baserade på mätbara uppgifter,
- e) *direkt påverkan*: påverkan av produkter som under användning faktiskt använder energi,
- f) *indirekt påverkan*: påverkan av produkter som inte använder energi men som under användning bidrar till energisparande,
- g) *återförsäljare*: detaljist eller annan person som säljer, hyr ut, erbjuder för avbetalning eller ställer ut produkter som är avsedda för slutanvändare,
- h) *leverantör*: tillverkaren eller dennes auktoriserade representant inom unionen eller den importör som släpper ut produkten eller tar denna i bruk på unionsmarknaden. Om det inte finns någon sådan ska varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkter som omfattas av detta direktiv, eller tar dem i bruk, anses vara leverantör,
- i) *utsläppande på marknaden*: tillgängliggörande av en produkt för första gången på unionsmarknaden i syfte att den ska spridas eller användas inom unionen, i vinstsyfte eller gratis och oavsett försäljningsteknik,
- j) *ibruktagande*: den första användningen av en produkt för avsett ändamål inom unionen,
- k) *obehörig användning av etiketten*: användning av etiketten av andra än medlemsstaternas myndigheter eller EU:s institu-

tioner på ett sätt som inte föreskrivs i detta direktiv eller i en delegerad akt.

Artikel 3

Medlemsstaternas ansvar

1. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa följande:
 - a) Alla leverantörer och återförsäljare, som är etablerade inom deras territorier, ska fullgöra de skyldigheter som anges i artiklarna 5 och 6.
 - b) För produkter som omfattas av detta direktiv ska det vara förbjudet att anbringa andra etiketter, märken, symboler eller påskrifter som inte uppfyller kraven i detta direktiv eller de relevanta delegerade akterna, om anbringandet kan leda till missförstånd eller förväxling hos slutanvändarna beträffande användning av energi eller, där det är relevant, andra väsentliga resurser under användning.
 - c) I samband med införandet av systemet med etiketter och informationsblad avseende energianvändning eller energisparande ska upplysnings- och reklamkampanjer genomföras i syfte att främja energieffektivitet och mer ansvarsfull energianvändning av slutanvändare.
 - d) Lämpliga åtgärder ska vidtas för att uppmuntra de relevanta nationella eller regionala myndigheter som är ansvariga för genomförandet av detta direktiv att samarbeta och förse varandra och kommissionen med information för att bidra till tillämpningen av detta direktiv. I det administrativa samarbetet och informationsutbytet ska elektroniska kommunikationsmedel utnyttjas i största möjliga mån och vara kostnadseffektiva, varvid relevanta EU-program får ge stöd. Sådant samarbete ska garantera säkerheten och sekretessen vid behandlingen samt, där det är nödvändigt, skyddet av känslig information som tillhandahållits i samband med införandet. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder för att uppmuntra och bidra till samarbete mellan medlemsstaterna enligt detta led.
2. Om en medlemsstat konstaterar att en produkt inte överensstämmer med alla relevanta krav som fastställs i detta direktiv och dess delegerade akter för etiketten och informationsbladet, ska leverantören vara skyldig att säkerställa att produkten är i överensstämmelse med dessa krav genom att medlemsstaterna fastställer effektiva och proportionerliga villkor för detta.

Om det finns tillräckliga bevis för att en produkt brister i överensstämmelse, ska den berörda medlemsstaten vidta erforderliga förebyggande åtgärder samt åtgärder som syftar till att säkerställa överensstämmelse inom en bestämd tidsram, med beaktande av den skada som vållats.

Om den bristande överensstämmelsen fortsätter ska den berörda medlemsstaten fatta beslut om att begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden och/eller bruktagande av produkten i fråga eller se till att den dras tillbaka från marknaden. Om produkten dras tillbaka från marknaden eller om utsläppande på marknaden förbjuds, ska kommissionen och övriga medlemsstater informeras omedelbart.

3. Vart fjärde år ska medlemsstaterna lämna en rapport till kommissionen med en närmare redogörelse för de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att säkerställa efterlevnad och graden av efterlevnad på deras territorier.

Kommissionen får genom att fastställa riktlinjer fastställa närmare föreskrifter om det allmänna innehållet i dessa rapporter.

4. Kommissionen ska för kännedom regelbundet tillhandahålla Europaparlamentet och rådet en sammanfattning av dessa rapporter.

Artikel 4

Informationskrav

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

- a) Information om hushållsapparaters användning av elektrisk energi, andra former av energi och, där så är relevant, andra väsentliga resurser under användning samt ytterligare upplysningar ska lämnas, i enlighet med delegerade akter enligt detta direktiv, till slutanvändarna genom ett informationsblad och en etikett, när sådana produkter ställs ut för eller bjuds ut till försäljning, hyra eller kreditköp till slutanvändare direkt eller indirekt genom någon form av distansförsäljning, inbegripet via Internet.
- b) Den information som avses i led a ska tillhandahållas för inbyggda eller installerade produkter endast när det krävs i den tillämpliga delegerade akten.
- c) All reklam för en särskild typ av energirelaterade produkter som omfattas av en delegerad akt enligt detta direktiv ska, när energirelaterad information eller prisinformation utlämnas, innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.
- d) Allt tekniskt reklammaterial om energirelaterade produkter som beskriver de specifika tekniska parametrarna för en produkt, nämligen tekniska manualer och broschyrer från tillverkare, i pappersform eller på Internet, ska ge slutanvändare den information som behövs om energianvändningen eller innehålla en hänvisning till produktens energieffektivitetsklass.

Artikel 5

Leverantörernas ansvar

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

- a) Leverantörer som släpper ut på marknaden eller tar i bruk sådana produkter som omfattas av en delegerad akt ska tillhandahålla en etikett och ett informationsblad i enlighet med detta direktiv och den delegerade akten.
- b) Leverantörerna ska upprätta teknisk dokumentation i den utsträckning som behövs för att kunna bedöma riktigheten av den information som finns på etiketten och i informationsbladet. Den tekniska dokumentationen ska innehålla
 - i) en allmän beskrivning av produkten,
 - ii) resultatet av konstruktionsberäkningar, om det är relevant,
 - iii) tillgängliga provningsrapporter, även sådana som utarbetats av anmälda organ som är behöriga enligt annan unionslagstiftning,
 - iv) när värdena används för liknande modeller, de hänvisningar som möjliggör identifiering av dessa modeller.

För detta ändamål får leverantörerna använda dokumentation som är upprättad i enlighet med krav som fastställs i relevant unionslagstiftning.

- c) Leverantörerna ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för kontroll intill utgången av femte året efter det att den sista berörda produkten har tillverkats.

Leverantörerna ska på begäran göra en elektronisk version av den tekniska dokumentationen tillgänglig för medlemsstatens marknadsövervakningsmyndigheter och för kommissionens inom tio arbetsdagar efter det att den behöriga myndigheten i en medlemsstat eller kommissionen har mottagit begäran.

- d) Leverantörerna ska kostnadsfritt förse återförsäljare med erforderliga etiketter för märkning och produktinformation.

Utan att det påverkar leverantörernas val av system för leverans av etiketter, ska leverantörer skyndsamt leverera etiketter efter beställning från återförsäljare.

e) Förutom etiketter ska leverantörerna tillhandahålla ett informationsblad.

f) Leverantörerna ska inkludera ett informationsblad i alla broschyrer om produkten. Om leverantören inte tillhandahåller broschyrer om produkten, ska leverantören tillhandahålla informationsblad tillsammans med andra handlingar som åtföljer produkten.

g) Leverantörerna ansvarar för att uppgifterna på de etiketter och informationsblad som de tillhandahåller är korrekta.

h) Leverantörerna ska anses ha givit sitt samtycke till att uppgifterna på etiketten eller i informationsbladet offentliggörs.

Artikel 6

Återförsäljarnas ansvar

Medlemsstaterna ska säkerställa följande:

a) Återförsäljare ska på ett synligt och läsbart sätt anbringa etiketter på korrekt sätt och sörga för att informationsbladet finns med i produktbroschyren eller i andra handlingar som åtföljer produkterna när de säljs till slutanvändare.

b) När en produkt som omfattas av en delegerad akt ställs ut ska återförsäljare fästa en lämplig etikett i den relevanta språkversionen på den väl synliga plats som anges i den tillämpliga delegerade akten.

Artikel 7

Distansförsäljning och andra försäljningsformer

När produkter bjuds ut till försäljning, hyra eller kreditköp genom postorder, via katalog, via Internet, telefonförsäljning eller på något annat sätt som innebär att man inte kan vänta sig att en eventuell slutanvändare ser produkten utställd, ska delegerade akter innehålla bestämmelser som säkerställer att eventuella slutanvändare före köpet får den information som lämnas på etiketten för produkten i fråga och i informationsbladet. I delegerade akter ska det, när det är lämpligt, specificeras på vilket sätt etiketten eller informationsbladet, eller den information som anges på etiketten eller informationsbladet, ska anbringas eller lämnas till en eventuell slutanvändare.

Artikel 8

Fri rörlighet

1. Medlemsstaterna får inte förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppandet på marknaden eller ibruktagnad, inom sina territorier, av produkter som omfattas av och är förenliga med detta direktiv och den tillämpliga delegerade akten.

2. Medlemsstaterna ska anse att etiketter och informationsblad uppfyller kraven i detta direktiv och i de delegerade akterna, om de inte har bevis om motsatsen. Medlemsstaterna ska kräva att leverantörerna tillhandahåller bevis i den mening som avses i artikel 5 för att styrka riktigheten av den information som lämnats på deras etiketter och informationsblad, om de har anledning att misstänka att informationen inte är korrekt.

Artikel 9

Offentliga upphandlingar och incitament

1. Om en produkt omfattas av en delegerad akt ska upphandlande myndigheter som ingår offentliga byggentreprenadkontrakt, varukontrakt eller tjänstekontrakt som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster⁽¹⁾ och som inte är undantagna med stöd av artiklarna 12–18 i det direktivet sträva efter att enbart upphandla produkter som uppfyller kriterierna för de högsta prestandanivåerna och som tillhör den högsta energieffektivitetsklassen. Medlemsstaterna får också kräva att de upphandlande myndigheterna endast upphandlar produkter som uppfyller kriterierna. Medlemsstaterna får besluta att dessa kriterier endast ska tillämpas om detta är kostnadseffektivt, ekonomiskt genomförbart och tekniskt lämpligt samt om tillräcklig konkurrens råder.

2. Punkt 1 ska tillämpas på kontrakt vars värde uppgår till eller överstiger de tröskelvärden som fastställs i artikel 7 i direktiv 2004/18/EG.

3. Om medlemsstaterna tillhandahåller ett incitament för en produkt som omfattas av en delegerad akt ska de sträva efter de högsta prestandanivåer och den högsta energieffektivitetsklass som anges i den tillämpliga delegerade akten. Beskatning och skattefrågor utgör inte incitament i den mening som avses i detta direktiv.

4. Om medlemsstaterna tillhandahåller incitament för produkter, både för slutanvändare av produkter med hög energieffektivitet och för industrier som marknadsför och producerar sådana produkter, ska de uttrycka prestandanivåerna i form av klasser som de är definierade i den tillämpliga delegerade akten, utom när de föreskriver högre prestandanivåer än tröskelvärdet för den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten. Medlemsstaterna får föreskriva högre prestandanivåer än tröskelvärdet för den högsta energieffektivitetsklass som anges i den delegerade akten.

Artikel 10

Delegerade akter

1. Kommissionen ska fastställa närmare föreskrifter om etiketten och informationsbladet genom delegerade akter i enlighet med artiklarna 11, 12 och 13, för varje produkttyp i överensstämmelse med denna artikel.

⁽¹⁾ EUT L 134, 30.4.2004, s. 114.

Om en produkt uppfyller kriterierna i punkt 2 ska den omfattas av en delegerad akt i enlighet med punkt 4.

De delegerade akterna ska innehålla bestämmelser om information som tillhandahålls på etiketten och i informationsbladet om användning av energi och andra väsentliga resurser under användning som gör det möjligt för slutanvändare att fatta inköpsbeslut på bättre grunder och för marknadsövervakningsmyndigheter att kontrollera huruvida produkter överensstämmer med den information som tillhandahålls.

Om en delegerad akt innehåller bestämmelser om både energieffektivitet och användning av väsentliga resurser för en produkt, ska etikettens utformning och innehåll framhäva produktens energieffektivitet.

2. De kriterier som avses i punkt 1 är följande:

- a) Enligt senast tillgängliga uppgifter och med beaktande av de kvantiteter som släpps ut på unionsmarknaden, ska produkterna ge betydande möjligheter att spara energi och, när det är relevant, andra väsentliga resurser.
- b) Det ska finnas stora skillnader i fråga om relevanta prestandanivåer för produkter som har likvärdig funktionalitet och som är tillgängliga på marknaden.
- c) Kommissionen ska ta hänsyn till relevant unionslagstiftning och självreglering, exempelvis frivilliga avtal, som förväntas uppnå de politiska målen snabbare eller till lägre kostnad än obligatoriska krav.

3. När kommissionen utarbetar ett utkast till en delegerad akt ska den

- a) ta hänsyn till de miljöparametrar som anges i del 1 i bilaga I till direktiv 2009/125/EG som betecknas som betydande i den relevanta genomförandegård som antagits i enlighet med direktiv 2009/125/EG och som är relevanta för slutanvändaren under användning.
- b) göra en bedömning av aktens effekter på miljö, slutanvändare och tillverkare, inbegripet små och medelstora företag, i fråga om konkurrenskraft, även på marknader utanför unionen, innovation, marknadstillräde samt kostnader och nytta.
- c) hålla lämpliga samråd med berörda aktörer.
- d) fastställa genomförandedatum, eventuella stegvisa åtgärder eller övergångsåtgärder eller övergångsperioder, särskilt med beaktande av eventuella konsekvenser för små och medelstora företag eller för särskilda produktgrupper som främst tillverkas av små och medelstora företag.

4. De delegerade akterna ska i synnerhet ange följande:

- a) En exakt definition av det produktslag som avses.
- b) De mätstandarder och mätmetoder som ska tillämpas för att ta fram den information som avses i artikel 1.1.
- c) Närmare uppgifter om den tekniska dokumentation som krävs enligt artikel 5.
- d) Utformningen av och innehållet på den etikett som avses i artikel 4; den ska i största möjliga utsträckning ha ett enhetligt utseende för de olika produktgrupperna och ska under alla omständigheter vara klart synlig och läsbar. Klassificeringen med bokstäver från A–G ska bibehållas som utgångspunkt för etikettens utformning; stegen i klassificeringen ska motsvara betydande energi- och kostnadsbesparingar ur slutanvändarens perspektiv.

Ytterligare tre klasser kan läggas till i klassificeringen om de tekniska framstegen kräver detta. Dessa ytterligare klasser ska vara A+, A++ och A+++ för den effektivaste klassen. I princip kommer det totala antalet klasser att begränsas till sju, såvida inte fler klasser fortfarande utnyttjas.

Färgskalan ska bestå av högst sju olika färger från mörkgrön till röd. Färgkoden för den högsta klassen ska alltid vara mörkgrön och denna färg får inte användas för någon annan klass. Om det finns fler än sju klasser kan endast den röda färgen dupliceras.

Klassificeringen ska särskilt ses över när en betydande andel produkter på den inre marknaden uppnår de två högsta energiklasserna och när ytterligare besparingar kan åstadkommas genom ytterligare differentiering av produkter.

Detaljerade kriterier för en eventuell omklassificering av produkter ska när så är lämpligt fastställas i varje enskilt fall i den relevanta delegerade akten.

- e) Den plats på den utställda produkten där etiketten ska anbringas och det sätt på vilket etiketten och/eller informationen ska tillhandahållas när produkten bjuds ut till försäljning enligt artikel 7. Om det är lämpligt, kan det i de delegerade akterna föreskrivas att etiketten ska fästas på produkten eller tryckas på förpackningen, eller fastställas närmare föreskrifter om märkningskraven för kataloger, distansförsäljning och Internetförsäljning.
- f) Innehållet i det informationsblad eller den kompletterande information som avses i artiklarna 4 och 5 c, och, om det behövs, formatet och andra närmare uppgifter. Den information som lämnas på etiketten ska även ingå i informationsbladet.

g) Etikettens specifika innehåll för annonsering av, bland annat och beroende på vad som är lämpligt, energiklassen och andra relevanta prestandanivåer för den aktuella produkten i läsbar och synlig form.

h) Varaktigheten av de klassificeringar som anges på etiketten, när så är lämpligt, i enlighet med led d.

i) Noggrannheten i deklARATIONERNA på etiketten och i informationsbladen.

j) Datum för utvärdering och eventuell revidering av den delegerade akten, med hänsyn till takten i den tekniska utvecklingen.

Artikel 11

Utövande av delegering

1. Befogenhet att anta de delegerade akter som avses i artikel 10 ska ges till kommissionen för en period på fem år från den 19 juni 2010. Kommissionen ska utarbeta en rapport om de delegerade befogenheterna senast sex månader innan perioden på fem år löpt ut. Delegeringen av befogenhet ska automatiskt förlängas med perioder av samma längd, om den inte återkallas av Europaparlamentet eller rådet i enlighet med artikel 12.

2. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska kommissionen samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

3. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i artiklarna 12 och 13.

Artikel 12

Återkallande av delegering

1. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 10 får återkallas av Europaparlamentet eller rådet.

2. Den institution som har inlett ett internt förfarande för att besluta huruvida en delegering av befogenhet ska återkallas ska sträva efter att informera den andra institutionen och kommissionen i rimlig tid innan det slutliga beslutet fattas, och ange vilka delegerade befogenheter som kan komma att återkallas samt de eventuella skälen för detta.

3. Beslutet om återkallande innebär att delegeringen av de befogenheter som anges i beslutet upphör att gälla. Det får verka omedelbart eller vid ett senare, i beslutet angivet, datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan trätt i kraft. Det ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 13

Invändning mot delegerade akter

1. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt inom en period på två månader från delgivningsdagen.

På Europaparlamentets eller rådets initiativ får denna period förlängas med två månader.

2. Om varken Europaparlamentet eller rådet vid utgången av denna period har invänt mot den delegerade akten ska den offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft den dag som anges i den.

Den delegerade akten får offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och träda i kraft före utgången av denna period om både Europaparlamentet och rådet har underrättat kommissionen om att de har beslutat att inte göra invändningar.

3. Om Europaparlamentet eller rådet invänder mot en delegerad akt ska den inte träda i kraft. Den institution som invänder mot den delegerade akten ska ange skälen för detta.

Artikel 14

Utvärdering

Kommissionen ska senast den 31 december 2014 se över detta direktivs och dess delegerade akters ändamålsenlighet och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet.

Vid detta tillfälle ska kommissionen också bedöma

a) det sätt på vilket artikel 4 c bidrar till detta direktivs syfte,

b) effektiviteten hos artikel 9.1,

c) behovet av att ändra artikel 10.4 d mot bakgrund av den tekniska utvecklingen och i vilken mån konsumenterna förstår etikettens utformning.

Artikel 15

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler om de sanktioner som ska tillämpas vid överträdelse av de nationella bestämmelser som har antagits enligt detta direktiv och dess delegerade akter, inklusive otillåten användning av etiketten, och ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast den 20 juni 2011 och ska utan dröjsmål meddela kommissionen eventuella ändringar som påverkar bestämmelserna.

18.6.2010

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 153/9

Artikel 16

Införivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 20 juni 2011 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 20 juli 2011.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 17

Upphävande

Direktiv 92/75/EEG, ändrat genom den förordning som anges i del A i bilaga I, ska upphöra att gälla med verkan från och med den 21 juli 2011, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller de tidsfrister för införande med natio-

nell lagstiftning och tillämpning av direktivet som anges i del B i bilaga I.

Hänvisningar till direktiv 92/75/EEG ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga II.

Artikel 18

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5 d, g och h ska tillämpas från och med den 31 juli 2011.

Artikel 19

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 19 maj 2010.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

D. LÓPEZ GARRIDO

Ordförande

L 153/10

SV

Europeiska unionens officiella tidning

18.6.2010

BILAGA I

DEL A

**Upphävt direktiv och ändring av det
(som avses i artikel 17)**

Rådets direktiv 92/75/EEG
(EGT L 297, 13.10.1992, s. 16)

Förordning (EG) nr 1882/2003
(EUT L 284, 31.10.2003, s. 1)

Endast punkt 32 i bilaga III

DEL B

**Tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning
(som avses i artikel 16)**

Direktiv	Sista datum för införlivande
92/75/EEG	1 januari 1994

BILAGA II

Jämförelsetabell

Direktiv 92/75/EEG	Detta direktiv
Artikel 1.1 inledningen, första meningen	Artikel 1.1
Artikel 1.1 inledningen, andra meningen	Artikel 1.2
Artikel 1.1 första till sjunde strecksatserna	—
Artikel 1.2	—
—	Artikel 1.3 a och b
Artikel 1.3	Artikel 1.3 c
—	Artikel 2 a och b
Artikel 1.4 första och andra strecksatserna	Artikel 2 g och h
Artikel 1.4 tredje strecksatsen	—
Artikel 1.4 fjärde strecksatsen	Artikel 2 c
Artikel 1.4 femte strecksatsen	Artikel 2 d
—	Artikel 2 e, f, i, j och k
Artikel 1.5	—
Artikel 2.1	Artikel 4 a
—	Artikel 4 b, c och d
Artikel 2.2	—
Artikel 2.3	Artikel 5 b
Artikel 2.4	Artikel 5 b och c
Artikel 3.1	Artikel 5 a
Artikel 3.2	Artikel 5 e och f
Artikel 3.3	Artikel 5 g
Artikel 3.4	Artikel 5 h
—	Artikel 6 a
Artikel 4 a	Artikel 6 b
Artikel 4 b	Artikel 5 d
Artikel 5	Artikel 7
Artikel 6	—
Artikel 7 a	Artikel 3.1 a
Artikel 7 b	Artikel 3.1 b
Artikel 7 c	Artikel 3.1 c
—	Artikel 3.1 d
—	Artikel 3.2, 3.3 och 3.4
Artikel 8.1	Artikel 8.1
Artikel 8.2	Artikel 8.2
Artikel 9	—

Direktiv 92/75/EEG	Detta direktiv
—	Artikel 9
Artikel 10	—
—	Artikel 10.1, 10.2 och 10.3
Artikel 11	—
Artikel 12 a	Artikel 10.4 a
Artikel 12 b	Artikel 10.4 b
Artikel 12 c	Artikel 10.4 c
Artikel 12 d	Artikel 10.4 d
Artikel 12 e	Artikel 10.4 e
Artikel 12 f	Artikel 10.4 f
Artikel 12 g	—
—	Artikel 10.4 g, h, i och j
—	Artiklarna 11, 12, 13, 14 och 15
Artikel 13	Artikel 17
Artikel 14	Artikel 16
—	Artikel 18
Artikel 15	Artikel 19
—	Bilaga I
—	Bilaga II

Däckmärkningsförordningen

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING EG nr 1222/2009

av den 25 november 2009

om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
tens yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Hållbara transporter är en av gemenskapens stora utma-
ningar mot bakgrund av klimatförändringarna och beho-
vet av att främja Europas konkurrenskraft, såsom betonas
i kommissionens meddelande av den 8 juli 2008 om grö-
nare transporter.

(2) I kommissionens meddelande av den 19 oktober 2006
med titeln *Handlingsplan för energieffektivitet: Att förverkliga
möjligheterna* framhölls att det är möjligt att minska den
totala energiförbrukningen med 20 % fram till 2020
genom ett antal målinriktade åtgärder, inbegripet märk-
ning av däck.

(3) I kommissionens meddelande av den 7 februari 2007 med
titeln *Resultat av översynen av gemenskapens strategi för att
minska koldioxidutsläppen från personbilar och lätta nyttofor-
don*, framhölls att det är möjligt att minska koldioxidut-
släppen genom kompletterande åtgärder för de
komponenter i bilarna som har störst inverkan på drivme-
delsförbrukningen, som exempelvis däcken.

(4) Däcken står för 20–30 % av fordonens drivmedelsförbruk-
ning, framför allt på grund av deras rullmotstånd. Detta
betyder att minskat rullmotstånd kan bidra avsevärt till
energieffektivare vägtransporter och därmed till minskade
utsläpp.

⁽¹⁾ EUT C 288, 22.9.2009, s. 81.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 22 april 2009 (ännu ej offentlig-
gjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 20 november
2009 (ännu ej offentliggjord i EUT) och Europaparlamentets stånd-
punkt av den 24 november 2009 (ännu ej offentliggjord i EUT).

(5) Däck kännetecknas av ett antal parametrar som hör ihop
med varandra. Om en enskild parameter som rullmotståndet
förbättras, kan det ha en negativ inverkan på andra
parametrar som väggreppet på vått underlag och ett för-
bättrande av väggreppet på vått underlag ha en negativ
inverkan på det externa däck- och vägbanebulletret. Däck-
tillverkarna bör uppmuntras att optimera alla parametrar,
utöver redan uppnådda standarder.

(6) Drivmedelseffektiva däck är kostnadseffektiva eftersom
den minskade drivmedelsförbrukningen mer än väl kompen-
serar dessa däckers högre inköpspris på grund av högre
produktionskostnader.

(7) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG)
nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkän-
nande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släp-
vagnar samt av de system, komponenter och separata
tekniska enheter som är avsedda för dem ^(*) fastställs mini-
mikrav för rullmotstånd för däck. Den tekniska utveck-
lingen gör det möjligt att minska energiförbrukningen på
grund av däckens rullmotstånd betydligt mer än dessa
minimikrav. För att minska vägtrafikens miljöeffekter bör
det därför fastställas bestämmelser som uppmuntrar slut-
användarna att köpa mer drivmedelseffektiva däck genom
att ge harmoniserad information om den parametern.

(8) Trafikbuller är en betydande olägenhet som även har skad-
lig inverkan på hälsan. I förordning (EG) nr 661/2009 fast-
ställs minimikrav för externt däck- och vägbanebulletret. Den
tekniska utvecklingen gör det möjligt att minska det
externa däck- och vägbanebulletret betydligt mer än enligt
dessa minimikrav. För att minska trafikbullret från väg-
transporter bör det därför fastställas bestämmelser som
uppmuntrar slutanvändarna att köpa däck som ger upp-
hov till mindre externt däck- och vägbanebulletret genom att
ge harmoniserad information om den parametern.

(9) Tillhandahållandet av harmoniserad information om
externt däck- och vägbanebulletret skulle också främja
genomförandet av åtgärder mot trafikbuller och bidra till
ökad medvetenhet om vilken effekt däck har på trafikbull-
ret inom ramen för Europaparlamentets och rådets direktiv
2002/49/EG av den 25 juni 2002 om bedömning och
hantering av omgivningsbuller ^(*).

^(*) EUT L 200, 31.7.2009, s. 1.

^(*) EGT L 189, 18.7.2002, s. 12.

22.12.2009

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 342/47

- (10) I förordning (EG) nr 661/2009 fastställs minimikrav för däck vad gäller väggrepp på vått underlag. Den tekniska utvecklingen gör det möjligt att förbättra det externa väggreppet på vått underlag betydligt mer än minimikraven, och därmed att förkorta bromssträckorna på vått underlag. För att förbättra trafiksäkerheten bör det därför fastställas bestämmelser som uppmanar slutanvändarna att köpa däck med bättre väggrepp på vått underlag genom att ge harmoniserad information om den parametern.
- (11) Det är möjligt att information om väggrepp på vått underlag inte avspeglar den primära prestandan hos däck som är utformade speciellt för is- och snöunderlag. Eftersom det ännu inte finns harmoniserade testmetoder för sådana däck, bör det finnas möjlighet att i ett senare stadium anpassa klassificeringen av deras väggrepp.
- (12) Det faktum att information om däckparametrar tillhandahålls i form av en standardiserad märkning kommer sannolikt att påverka slutanvändarnas inköpsbeslut på ett sätt som gynnar säkrare, tytare och mer drivmedelseffektiva däck. Detta kommer i sin tur förmodligen att stimulera däcktillverkarna att optimera dessa däckparametrar, vilket skulle bana vägen för mer hållbar konsumtion och produktion.
- (13) Förekomsten av en mångfald olika bestämmelser om märkning av däck i olika medlemsstater skulle upprätta hinder för handel inom gemenskapen och öka den administrativa bördan och testkostnaderna för däcktillverkarna.
- (14) Ersättningsdäck utgör 78 % av däckmarknaden. Det är därför lämpligt att informera slutanvändarna om parametrarna för både ersättningsdäck och däck monterade på nya fordon.
- (15) Behovet av mer information om däckens drivmedelseffektivitet och andra parametrar är relevant för konsumenterna, inklusive ansvariga för fordonsparken och transportföretag, som inte kan jämföra parametrarna för olika däckmärken på ett enkelt sätt i avsaknad av märkning och ett harmoniserat testsystem. Därför bör C1-, C2- och C3-däck omfattas av denna förordning.
- (16) En energimärkning som klassificerar produkter på en skala från "A" till "G", som märkningen av hushållsapparater enligt rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser⁽¹⁾, är välbekant för konsumenterna och har visat sig framgångsrik när det gäller att främja effektivare apparater. Märkningen avseende däckens drivmedelseffektivitet bör utformas på samma sätt.
- (17) En märkning av däck som visas på försäljningsstället och i tekniskt reklammaterial bör säkerställa att både distributörer och potentiella slutanvändare vid den tidpunkten
- och på den plats där beslut om inköpet fattas får harmoniserad information om däckens drivmedelseffektivitet, väggrepp på vått underlag och externa däck- och vägbanebuller.
- (18) En del slutanvändare väljer däck innan de kommer till försäljningsstället eller köper däck via postorder. I syfte att säkerställa att även dessa slutanvändare kan göra ett väl underbyggt val på grundval av harmoniserad information om däckens drivmedelseffektivitet, väggrepp på vått underlag och externa däck- och vägbanebuller bör märkningen ingå i allt tekniskt reklammaterial, inbegripet sådant material som tillhandahålls via Internet. I tekniskt reklammaterial ingår inte annonsering på affischtavlor eller i tidningar, tidskrifter, radio, television och motsvarande nätutgåvor.
- (19) Potentiella slutanvändare bör få information som förklarar märkningens samtliga delar och deras betydelse. Denna information bör finnas i tekniskt reklammaterial, exempelvis på leverantörernas webbplatser.
- (20) Information bör tillhandahållas i enlighet med harmoniserade testmetoder som bör vara tillförlitliga, noggranna och reproducerbara för att slutanvändarna ska kunna jämföra olika däck och för att begränsa tillverkarnas testkostnader.
- (21) För att minska utsläppen av växthusgaser och förbättra vägtransporternas säkerhet kan medlemsstaterna införa incitament som främjar drivmedelseffektiva och säkrare däck med lägre externt däck- och vägbanebuller. Det är lämpligt att klassificeringar för drivmedelseffektivitet och väggrepp på vått underlag fastställs på en miniminivå under vilken sådana incitament inte kan beviljas, för att undvika fragmentering av den inre marknaden. Sådana incitament kan utgöra statligt stöd. Denna förordning bör inte påverka utgången av framtida förfaranden beträffande statligt stöd vilka genomförs med stöd av artiklarna 87 och 88 i fördraget angående sådana incitament och bör inte omfatta beskattning och skattefrågor.
- (22) En förutsättning för att syftet med dessa bestämmelser ska kunna uppnås och jämlika villkor säkerställas inom gemenskapen, är att leverantörer och distributörer uppfyller märkningskraven. Medlemsstaterna bör därför övervaka efterlevnaden genom marknadsövervakning och regelbundna efterhandskontroller i överensstämmelse med framför allt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter⁽²⁾.
- (23) När medlemsstaterna tillämpar de relevanta bestämmelserna i denna förordning bör de avstå från att införa genomförandetagärder som medför omotiverade, byråkratiska och invecklade krav på små och medelstora företag.

⁽¹⁾ EGT L 297, 13.10.1992, s. 16.⁽²⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

L 342/48

SV

Europeiska unionens officiella tidning

22.12.2009

- (24) Leverantörer och distributörer av däck bör uppmuntras att före 2012 följa bestämmelserna i denna förordning för att öka medvetenheten om märkningen och se till att fördelarna kan förverkligas så snabbt som möjligt.
- (25) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽¹⁾.
- (26) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att införa klassificeringskrav för C2- och C3-däck när det gäller väggrepp på vått underlag, att anpassa klassificeringen av väggreppet för däck som är särskilt utformade för is- och snöunderlag och att anpassa bilagorna, inbegripet testmetoderna och därtill relaterade tillåtna avvikelser, till den tekniska utvecklingen. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning genom att komplettera den, bland annat genom att komplettera den med nya icke-väsentliga delar, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (27) En översyn av denna förordning bör göras för att fastställa slutanvändarnas förståelse av märkningen och förordningens förmåga att förändra marknaden.

- c) däck som är konstruerade endast för montering på fordon som registrerats för första gången före den 1 oktober 1990,
- d) reservdäck för temporärt bruk (T-typ),
- e) däck avsedda för hastigheter under 80 km/tim,
- f) däck vars nominella fälgdiameter inte överstiger 254 mm eller som är 635 mm eller större,
- g) däck som försetts med tilläggsutrustning för att förbättra friktionsegenskaperna, som t.ex. dubbdäck,
- h) däck som är konstruerade endast för montering på fordon som uteslutande är avsedda för hastighetsstävlingar.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning avses med

1. *C1-, C2- och C3-däck*: de däckklasser som definieras i artikel 8 i förordning (EG) nr 661/2009,
2. *reservdäck för temporärt bruk (T-typ)*: reservdäck för temporärt bruk avsedda att användas med högre tryck än vad som används i standarddäck och förstärkta däck,
3. *försäljningsställe*: en plats där däck ställs ut eller lagras och bjuds ut för försäljning till slutanvändare, inklusive bilförsäljningslokaler när däck som inte är monterade på fordon bjuds ut till försäljning till slutanvändare,
4. *tekniskt reklamaterial*: tekniska manualer, broschyurer, foldrar och kataloger (vare sig dessa är i tryckt eller elektronisk form eller tillgängliga på Internet) samt webbplatser, vilka har till syfte att marknadsföra däck för slutanvändare eller distributörer och som anger däckens specifika tekniska parametrar,
5. *teknisk dokumentation*: information om däck (inklusive tillverkare och däckmärke), beskrivning av den däcktyp eller däckkategori som fastställs för deklaration av klassificering för drivmedelseffektivitet, klassificering för väggrepp på vått underlag och klassificering och det uppmätta värdet för extern däck och vägbanebuller, samt testrapporter och testernas tillförlitlighet,
6. *tillverkare*: varje fysisk eller juridisk person som tillverkar en produkt eller som låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför den produkten, i eget namn eller under eget varumärke,
7. *importör*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad i gemenskapen och som släpper ut en produkt från ett tredje land på gemenskapsmarknaden,
8. *tillverkarens representant*: varje fysisk eller juridisk person som är etablerad inom gemenskapen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter avseende dennes skyldigheter enligt denna förordning,

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

1. Denna förordning syftar till att göra vägtransporterna säkrare och ekonomiskt och miljömässigt effektivare genom att främja drivmedelseffektiva, säkra däck med lågt externt däck- och vägbanebuller.
2. Genom denna förordning fastställs en ram för tillhandahållande av harmoniserad information om däckparametrar genom märkning, så att slutanvändarna kan göra välgrundade val vid köp av däck.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på C1-, C2- och C3-däck.
2. Denna förordning ska inte tillämpas på
 - a) regummerade däck,
 - b) terränggående däck för yrkesmässigt bruk,

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

22.12.2009

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 342/49

9. *leverantör*: tillverkaren, tillverkarens representant i gemenskapen eller importören,
10. *distributör*: varje fysisk eller juridisk person i leveranskedjan utom tillverkaren eller importören som tillhandahåller ett däck på marknaden,
11. *tillhandahållande på marknaden*: varje leverans av en produkt för distribution eller användning på gemenskapsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, antingen mot betalning eller kostnadsfritt,
12. *slutanvändare*: en konsument, även ansvariga för fordonsparken eller vägtransportföretag, som köper eller förväntas köpa ett däck,
13. *väsentlig parameter*: en däckparameter som t.ex. rullmotstånd, väggrepp på vått underlag eller extert däck- och vägbanebuller som har en betydande påverkan på miljö, trafiksäkerhet eller hälsa vid användning.

Artikel 4

Däckleverantörernas ansvarsområden

1. Leverantörerna ska se till att C1- och C2-däck som levereras till distributörer eller slutanvändare
- a) förses med en dekal på slitbanan som visar däckets klassificering för drivmedelseffektivitet enligt bilaga I, del A, klassificering och det uppmätta värdet för däck- och vägbanebuller enligt bilaga I, del C, och, i tillämpliga fall, däckets klassificering för väggrepp på vått underlag enligt bilaga I, del B, eller
- b) att varje parti av ett eller flera likadana däck som levereras åtföljs av ett tryckt märke som visar däckets klassificering när det gäller drivmedelseffektivitet enligt bilaga I, del A, klassificering och det uppmätta värdet för däck- och vägbanebuller enligt bilaga I, del C och, i tillämpliga fall, däckets klassificering när det gäller väggrepp på vått underlag enligt bilaga I, del B.
2. Dekal och märke enligt punkt 1 ska utformas enligt föreskrifterna i bilaga II.
3. Leverantörerna ska ange däckets klassificering för drivmedelseffektivitet, klassificering och det uppmätta värdet för extert däck- och vägbanebuller och, i tillämpliga fall, väggrepp på vått underlag för C1-, C2- och C3-däck i tekniskt reklammaterial, inbegripet på deras webbplatser, enligt bilaga I, i den ordning som fastställs i bilaga III.
4. Leverantörerna ska göra den tekniska dokumentationen tillgänglig för medlemsstaternas myndigheter på begäran, för en period som löper ut fem år efter det att det sista däckets av en viss däcktyp har kommit ut på marknaden. Den tekniska dokumentationen ska vara så detaljerad att myndigheterna kan kontrollera tillförligheten för informationen på märkningarna när det gäller drivmedelseffektivitet, väggrepp på vått underlag och extert däck- och vägbanebuller.

Artikel 5

Däckdistributörernas ansvarsområden

1. Distributörerna ska se till att
- a) däckena på försäljningsstället är försedda med den dekal som tillhandahålls av leverantörerna i enlighet med artikel 4.1 a och att dekalen är fäst på väl synlig plats, eller att
- b) det märke som anges i artikel 4.1 b är tydligt utställt och kan ses av slutanvändaren på försäljningsstället, i omedelbar närhet av däckets, före försäljningen av däckets.
2. I de fall då däck som bjuds ut till försäljning inte förvaras så att slutanvändarna kan se dem, ska distributörerna ge slutanvändaren information om dessa däckas klassificering vad gäller drivmedelseffektivitet och väggrepp på vått underlag samt klassificering och det uppmätta värdet för extert däck- och vägbanebuller.
3. För C1-, C2- och C3-däck ska distributörerna ange klassificering för drivmedelseffektivitet, det uppmätta värdet för extert däck- och vägbanebuller och, i tillämpliga fall, klassificering för väggrepp vid vått väglag enligt bilaga I på eller tillsammans med de fakturor som slutanvändarna får vid inköp av däck.

Artikel 6

Fordonsleverantörernas och fordonsdistributörernas ansvarsområden

När slutanvändare på försäljningsstället erbjuds att välja mellan olika däck för montering på ett nytt fordon som fordonsleverantörer och -distributörer säljer, ska dessa före försäljningen tillhandahålla slutanvändarna information, för vart och ett av de däck som erbjuds, om klassificeringen för drivmedelseffektivitet, klassificering och det uppmätta värdet för extert däck- och vägbanebuller samt, i tillämpliga fall däckets klassificering för väggrepp på vått underlag i fråga om C1-däck, C2- och C3-däck i enlighet med bilaga I och i den ordning som fastställs i bilaga III. Denna information ska åtminstone ingå i åtminstone det elektroniska tekniska reklamaterialet.

Artikel 7

Harmoniserade testmetoder

Den information som ska tillhandahållas enligt artiklarna 4, 5 och 6 om däckens klassificering för drivmedelseffektivitet, klassificering och det uppmätta värdet för extert däck- och vägbanebuller och klassificering för väggrepp vid vått väglag ska tas fram genom tillämpning av de harmoniserade testmetoder som anges i bilaga I.

Artikel 8

Kontrollförfarande

Medlemsstaterna ska bedöma överensstämmelsen för de deklarerade klassificeringarna när det gäller drivmedelseffektivitet och väggrepp på vått underlag, i den mening som avses i bilaga I delarna A och B, och deklarerad klassificering och det uppmätta värdet för extert däck- och vägbanebuller i den mening som avses i bilaga I del C i enlighet med förfarandet i bilaga IV.

Artikel 9

Inre marknaden

1. När kraven i denna förordning uppfylls ska medlemsstaterna varken förbjuda eller begränsa tillhandahållandet av däck som avses i artikel 2 på marknaden på grundval av produktinformation.
2. Medlemsstaterna ska anses inte märkning och produktinformation uppfyller denna förordning om det inte finns bevis på motsatsen. De får kräva att leverantörer tillhandahåller teknisk dokumentation i enlighet med artikel 4.4, så att de kan bedöma tillförlitligheten hos deklarerade värden och klasser.

Artikel 10

Incitament

Medlemsstaterna ska inte tillhandahålla några incitament som omfattar däck med en lägre klassificering än klass C avseende drivmedelseffektivitet eller väggrepp på vått underlag, i den mening som avses i bilaga I, del A respektive del B. Beskattning och skatteåtgärder utgör inte incitament i den mening som avses i denna förordning.

Artikel 11

Ändringar och anpassning till den tekniska utvecklingen

Följande åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av denna förordning, bland annat genom att komplettera den, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 13.2:

- a) Införande av informationskrav som avser kategorisering avseende väggrepp på vått underlag för C2- och C3-däck, under förutsättning att lämpliga harmoniserade testmetoder finns tillgängliga.
- b) Anpassning, i tillämpliga fall, av väggreppsklassen till de tekniska egenskaperna hos däck som i huvudsak är utformade för att ge bättre prestanda på is- och/eller snöunderlag än ett normalt däck i fråga om förmågan att starta, behålla eller hejda fordonsrörelse.
- c) Anpassning av bilagorna I–IV till den tekniska utvecklingen.

Artikel 12

Efterlevnad

I enlighet med förordning (EG) nr 765/2008 ska medlemsstaterna säkerställa att de myndigheter som ansvarar för marknadsövervakning kontrollerar överensstämmelsen med artiklarna 4, 5 och 6 i den här förordningen.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 25 november 2009.

På Europaparlamentets vägnar
J. BUZEK
Ordförande

Artikel 13

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Artikel 14

Översyn

1. Kommissionen ska bedöma om det behövs en översyn av denna förordning, med beaktande av bland annat
 - a) hur effektiv märkningen är när det gäller slutanvändarnas medvetenhet, särskilt om bestämmelserna i artikel 4.1 b är lika effektiva som bestämmelserna i artikel 4.1 a när det gäller att bidra till syftena med denna förordning,
 - b) huruvida märkningssystemet bör utökas till att omfatta regummerade däck,
 - c) huruvida nya däckparametrar, som körsträcka, bör införas, och
 - d) den information om däckparametrar som fordonsleverantörerna och fordonsdistributörerna tillhandahåller slutanvändare.
2. Kommission ska lägga fram resultatet av bedömningen för Europaparlamentet och rådet senast den 1 mars 2016 och, i lämpliga fall, lägga fram förslag för Europaparlamentet och rådet.

Artikel 15

Övergångsbestämmelse

Artiklarna 4 och 5 ska inte tillämpas på däck som tillverkas före den 1 juli 2012.

Artikel 16

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning ska tillämpas från och med den 1 november 2012.

På rådets vägnar
Å. TORSTENSSON
Ordförande

BILAGA I

KLASSIFICERING AV DÄCKPARAMETRAR

Del A: Drivmedelseffektivitet, klassificering

Drivmedelseffektiviteten ska fastställas på grundval av rullmotståndskoefficienten (RRC) enligt den skala från "A" till "G" som anges nedan, och mätas i enlighet med Föreskrifter nr 117 från Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (FN/ECE) och dess efterföljande ändringar.

Om däcktypen är godkänd för mer än en däckklass (t.ex. C1 och C2) ska man för att fastställa drivmedelseffektiviteten för denna däcktyp använda den klassificeringsskala som tillämpas på den högsta däckklassen (t.ex. C2, inte C1).

C1-däck		C2-däck		C3-däck	
RRC i kg/t	Energieffektivitetsklass	RRC i kg/t	Energieffektivitetsklass	RRC i kg/t	Energieffektivitetsklass
$RRC \leq 6,5$	A	$RRC \leq 5,5$	A	$RRC \leq 4,0$	A
$6,6 \leq RRC \leq 7,7$	B	$5,6 \leq RRC \leq 6,7$	B	$4,1 \leq RRC \leq 5,0$	B
$7,8 \leq RRC \leq 9,0$	C	$6,8 \leq RRC \leq 8,0$	C	$5,1 \leq RRC \leq 6,0$	C
Tomt	D	Tomt	D	$6,1 \leq RRC \leq 7,0$	D
$9,1 \leq RRC \leq 10,5$	E	$8,1 \leq RRC \leq 9,2$	E	$7,1 \leq RRC \leq 8,0$	E
$10,6 \leq RRC \leq 12,0$	F	$9,3 \leq RRC \leq 10,5$	F	$RRC \geq 8,1$	F
$RRC \geq 12,1$	G	$RRC \geq 10,6$	G	Tomt	G

Del B: Klasser avseende väggrepp i vått väglag

Klassen avseende väggrepp på vått underlag för C1-däck ska fastställas på grundval av indexet för väggrepp på vått underlag (G) enligt den skala från "A" till "G" som anges nedan och mätas i enlighet med Föreskrifter nr 117 från FN/ECE och dess efterföljande ändringar.

G	Klass – väggrepp på vått underlag
$1,55 \leq G$	A
$1,40 \leq G \leq 1,54$	B
$1,25 \leq G \leq 1,39$	C
Tomt	D
$1,10 \leq G \leq 1,24$	E
$G \leq 1,09$	F
Tomt	G

Del C: Klass och det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller

Det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller (N) ska beräknas i decibel och mätas i enlighet med Föreskrifter nr 117 från FN/ECE och dess efterföljande ändringar.

Klass i fråga om externt däck- och vägbanebuller ska fastställas med utgångspunkt i de gränsvärden (L_V) som anges i bilaga II, del C, till förordning (EG) nr 661/2009 i enlighet med följande.

N uttryckt i dB

Klass i fråga om externt däck- och vägbanebuller

$N \leq L_V - 3$

$L_V - 3 < N \leq L_V$

$N > L_V$

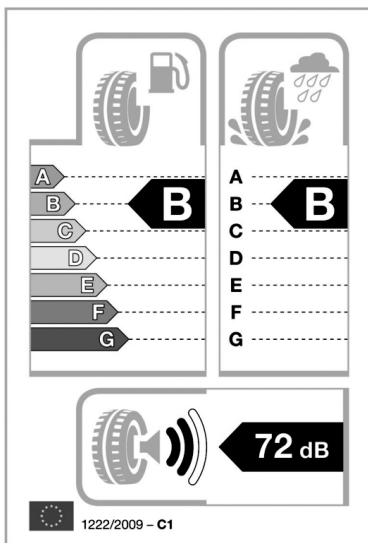

BILAGA II

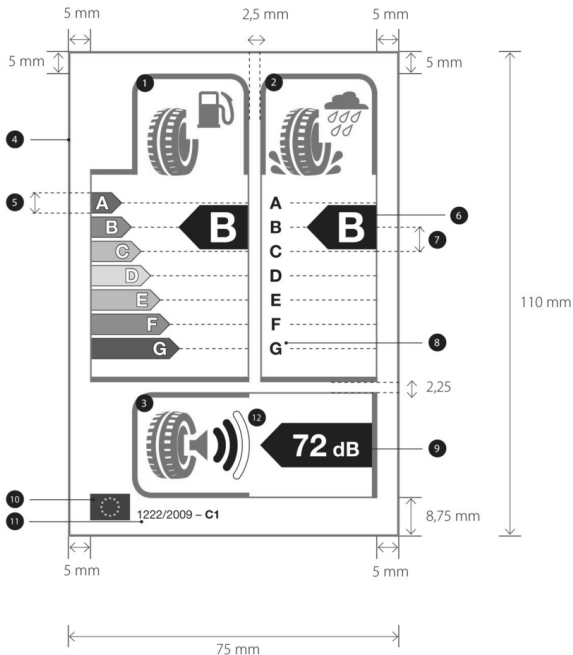
MÄRKNINGENS UTFORMNING

1. Märkets format

1.1 Det märke som avses i artiklarna 4.1 och 5.1 ska vara utformat i enlighet med illustrationen nedan:

1.2 Nedan tillhandahålls specifikationer för märket:

1.3 Märket ska vara minst 75 mm brett och 110 mm högt. Om märket trycks upp i ett större format måste det ha samma proportioner som specifikationerna ovan.

1.4 Märket ska uppfylla följande krav:

- Färgerna ska vara CMYK – cyan, magenta, gult och svart – och anges i följande exempel: 00–70-X-00: 0 % cyan, 70 % magenta, 100 % gul, 0 % svart.
- De nummer som anges nedan avser siffrorna i punkt 1.2:

1 Drivmedelseffektivitet

Piktogram enligt förlaga: bredd: 19,5 mm, höjd: 18,5 mm – Linjen i piktogrammet: ram: 3,5 pt, bredd: 26 mm, höjd: 23 mm – Ram runt klassificeringen: linje: 1 pt – Ramens ändrar: linje: 3,5 pt, bredd: 36 mm – Färg: X-10-00-05.

2 Väggrepp på vått underlag

Piktogram enligt förlaga: bredd: 19 mm, höjd: 19 mm – Piktogrammet: ram: linje: 3,5 pt, bredd: 26 mm, höjd: 23 mm – Ram runt klassificeringen: linje: 1 pt – Ramens ändrar: linje: 3,5 pt, bredd: 26 mm – Färg: X-10-00-05.

3 Extern däck- och vägbanebuller

Piktogram enligt förlaga: bredd: 14 mm, höjd: 15 mm – Piktogrammets ram: linje: 3,5 pt, bredd: 26 mm, höjd: 24 mm – Ram runt värdet: linje: 1 pt – Ramens ändar: linje: 3,5 pt, höjd: 24 mm – Färg: X-10-00-05.

4 Kant runt märkningen: linje: 1,5 pt – Färg: X-10-00-05.

5 Skala från "A" till "G"

Pilar: höjd: 4,75 mm, mellanrum: 0,75 mm, svart streck: 0,5 pt – färg:

— A: X-00-X-00.

— B: 70-00-X-00.

— C: 30-00-X-00.

— D: 00-00-X-00.

— E: 00-30-X-00.

— F: 00-70-X-00.

— G: 00-X-X-00.

Text: Helvetica fetstil 12 pt, 100 % vit, svart kontur: 0,5 pt.

6 Klassificering

Pil: bredd: 16 mm, höjd: 10 mm, 100 % svart.

Text: Helvetica fetstil 27 pt, 100 % vit.

7 Skala – rader: linje: 0,5 pt, streckad linje: 5,5 mm, 100 % svart.

8 Skala – text: Helvetica fetstil 11 pt, 100 % svart.

9 Uppmått värde för extern däck- och vägbanebuller

Pil: bredd: 25,25 mm, höjd: 10 mm, 100 % svart.

Text: Helvetica fetstil 20 pt, 100 % vit.

Enhetstext: Helvetica fetstil 13 pt, 100 % vit.

10 EU:s logotyp: bredd: 9 mm, höjd: 6 mm.

11 Hänvisning till förordning: Helvetica normal 7,5 pt, 100 % svart.

Hänvisning till däckklass: Helvetica fetstil 7,5 pt, 100 % svart.

12 Klass för extern däck- och vägbanebuller enligt bilaga I, del C: bredd: 8,25 mm, höjd: 15,5 mm – 100 % svart.

c) Bakgrunden ska vara vit.

1.5 Däckklassen (C1 eller C2) ska anges på märkningen i det format som föreskrivs i illustrationen i punkt 1.2.

2. Dekal

- 2.1 Den dekal som avses i artiklarna 4.1 och 5.1 ska bestå av två delar: i) ett märke upptryckt i det format som beskrivs i punkt 1 i denna bilaga och ii) ett utrymme för ett varumärke tryckt i enlighet med specifikationerna i punkt 2.2 i denna bilaga.
 - 2.2 Utrymme för ett varumärke: Leverantörerna ska lägga till sitt handelsnamn eller varumärke, däckgruppen, däckens dimension, belastningsindex, hastighetskategori och andra tekniska specifikationer på dekalen i valfri färg, utformning och design, under förutsättning att detta inte avleder uppmärksamheten från eller stör det innehåll som återfinns på det märke som anges i punkt 1 i denna bilaga. Dekalens totala yta får inte vara större än 250 cm² och dess totala höjd får inte överstiga 220 mm.
-

BILAGA III

Information som tillhandahålls i tekniskt reklamaterial

1. Information om däck ska tillhandahållas i följande ordning:
 - i) Drivmedelseffektivitet, klassificering (bokstav "A" till "G").
 - ii) Klass för väggrepp på vått underlag (bokstav "A" till "G").
 - iii) Klass för externt däck- och vägbanebuller och det uppmätta värdet (dB).
2. Informationen i punkt 1 ska uppfylla följande krav:
 - i) Vara lätt att läsa.
 - ii) Vara lättbegriplig.
 - iii) Om en viss typ av däck kan ha olika klassificeringar beroende på dimensionen eller andra parametrar, bör spännvidden mellan de däck som har bästa och sämsta prestanda anges.
3. Leverantörerna ska på sin webbplats också
 - i) tillhandahålla en länk till kommissionens relevanta webbplats för denna förordning.
 - ii) förklara piktogrammen på märket, och
 - iii) lägga ut ett meddelande som lyfter fram att de faktiska drivmedelsbesparingarna och trafiksäkerheten i hög grad beror på förarnas beteende, särskilt följande:
 - Miljövänlig körning kan minska drivmedelsförbrukningen avsevärt.
 - Däcktrycket bör kontrolleras regelbundet för att optimera väggreppet på vått underlag och drivmedelseffektiviteten.
 - Säkerhetsavstånden bör alltid följas strikt.

BILAGA IV

Kontrollförfarande

Överensstämmelsen för de deklarerade klasserna vad gäller drivmedelseffektivitet och väghållning på vått underlag samt det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller, ska bedömas för varje däcktyp eller varje grupp av däck som leverantören har fastställt; detta ska göras i enlighet med ett av följande förfaranden:

- a) i) Först ska ett enda däck testas; om det uppmätta värdet uppfyller kraven för den deklarerade klassen eller för det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller godkänns testet, och
- ii) om det uppmätta värdet inte uppfyller kraven för den deklarerade klassen eller för det uppmätta värdet för externt däck- och vägbanebuller, ska ytterligare tre däck testas; genomsnittsvärdet för de fyra däck som testats ska då användas som underlag för bedömningen av om den deklarerade informationen är korrekt, eller
- b) om de angivna klasserna och värdena härrör från resultat av prov för typgodkännande enligt direktiv 2001/43/EG, förordning (EG) nr 661/2009 eller Föreskrifter nr 117 från FN/ECE och dess efterföljande ändringar, får medlemsstaterna använda uppgifterna om överensstämmelse i fråga om däck vad gäller produktionen från dessa typgodkännanden.

Vid bedömning av produktionsuppgifternas överensstämmelse ska man beakta tillåtna avvikelser i avsnitt 8 i Föreskrifter nr 117 från FN/ECE och dess efterföljande ändringar.

Det reviderade ekodesigndirektivet

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/125/EG

av den 21 oktober 2009

om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter

(omarbetning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

den fungerar. Endast genom att harmonisera nationella lagar kan sådana handelshinder och den illojala konkurrensen förebyggas. Genom en utvidgning av tillämpningsområdet till alla energirelaterade produkter kan kraven på ekodesign för alla viktiga energirelaterade produkter harmoniseras på gemenskapsnivå.

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

- (3) Energirelaterade produkter står för en stor del av användningen av naturresurser och energi i gemenskapen. De medför också en rad andra viktiga miljöpåverkningar. De allra flesta produktkategorier som finns på gemenskapsmarknaden påverkar miljön i mycket olika grad, även om de fungerar på i stort sett samma sätt. För att gynna en hållbar utveckling bör ständiga minskningar av dessa produkters övergripande miljöpåverkan uppmuntras, i synnerhet genom att de främsta källorna till negativ miljöpåverkan kartläggs och genom att överföring av förorening undviks, när förbättringen inte medför orimligt höga kostnader.

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG av den 6 juli 2005 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter^(*) har ändrats väsentligt. Eftersom nya ändringar som endast gäller utvidgning av tillämpningsområdet så att alla energirelaterade produkter omfattas ska göras, bör det direktivet av tydlighetsskäl omarbetas.

- (4) Många energirelaterade produkter har stora möjligheter att förbättras, för att minska påverkan på miljön och spara energi med hjälp av bättre formgivning, vilket också leder till ekonomiska besparingar för näringslivet och för slutanvändarna. Förutom produkter som förbrukar, genererar, överför och mäter energi kan vissa energirelaterade produkter, inbegripet byggprodukter såsom fönster och isolermaterial eller produkter för vattenförbrukning som duschmunstycken och kranar i hög grad bidra till stora energibesparingar.

- (2) Skillnaderna mellan medlemsstaternas lagar och administrativa bestämmelser om ekodesign för energirelaterade produkter kan skapa handelshinder och snedvriden konkurrens i gemenskapen och följaktligen ha en direkt inverkan på upprättandet av den inre marknaden och hur

- (5) Ekodesign för produkter intar en central plats i gemenskapsstrategin för en integrerad produktpolicy. Detta är en förebyggande strategi som syftar till att optimera produkternas miljöprestanda och samtidigt bevara deras användningskvalitet, och den erbjuder därför nya och konkreta möjligheter för tillverkarna, konsumenterna och samhället.

⁽¹⁾ EUT C 100, 30.4.2009, s. 120.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 24 april 2009 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 24 september 2009.

^(*) EUT L 191, 22.7.2005, s. 29.

31.10.2009

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 285/11

- (6) Ökad energieffektivitet - bland annat genom en effektivare slutanvändning av elektriciteten - anses vara en avgörande förutsättning för att utsläppsmålen för växthusgaser i gemenskapen ska uppnås. Efterfrågan på elektricitet är den kategori av slutanvändning av energi som växer snabbast, och om inga politiska åtgärder vidtas beräknas efterfrågan öka under de kommande 20-30 åren. En avsevärd minskning av energianvändningen anses vara möjlig enligt kommissionens förslag i Europeiska klimatförändringsprogrammet (ECCP). Klimatförändringen är ett av de prioriterade områdena i gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram, fastställt i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG⁽¹⁾. Energibesparing är den mest kostnadseffektiva metoden för att öka försörjningstryggheten och minska importberoendet. Därför bör omfattande åtgärder vidtas och omfattande mål fastställas på efterfrågesidan.
- (7) Åtgärder bör vidtas redan under den energirelaterade produktens designfas, eftersom det är då den förorenning som produkten vållar under sin livscykel bestäms och större delen av kostnaderna uppstår.
- (8) En sammanhängande ram för tillämpningen av gemenskapskrav på ekodesign för energirelaterade produkter bör fastställas i syfte att säkra fri rörlighet för de produkter som uppfyller sådana krav samt minska deras övergripande miljöpåverkan. Sådana gemenskapskrav bör följa principerna för sund konkurrens och internationell handel.
- (9) Kraven på ekodesign bör fastställas med hänsyn till målen och prioriteringarna i gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram, varvid - när så är lämpligt - de tillämpliga målen för de relevanta temainriktade strategierna för det programmet ska beaktas.
- (10) Syftet med detta direktiv är att uppnå en hög skyddsnivå för miljön genom att minska de energirelaterade produkternas potentiella miljöpåverkan, vilket i slutändan kommer att gynna konsumenterna och andra slutanvändare. En hållbar utveckling kräver också att vederbörlig hänsyn tas till de föreslagna åtgärdernas effekter på hälso- och sjukvårdsområdet samt deras sociala och ekonomiska konsekvenser. Att förbättra produkternas energi- och resurseffektivitet bidrar till att trygga energiförsörjningen och minska efterfrågan på naturresurser, vilket är en förutsättning för sund ekonomisk verksamhet och följaktligen för hållbar utveckling.
- (11) En medlemsstat som anser det nödvändigt att behålla nationella bestämmelser som grundar sig på tvingande behov avseende miljöskydd, eller att införa nya bestämmelser grundade på nya vetenskapliga belegg med anknytning till miljöskydd för att lösa ett problem som är specifikt för den medlemsstaten och som uppkommer efter beslutet om den tillämpliga genomförandeåtgärden, får göra det i enlighet med de villkor som fastställs i artikel 95.4, 95.5 och 95.6 i fördraget, i vilket föreskrivs en anmälningsskyldighet till och godkännande av kommissionen.
- (12) För att maximera miljövinsterna av förbättrad design kan det komma att visa sig nödvändigt att konsumenterna informeras om energirelaterade produkters miljömessiga egenskaper och miljöprestanda och får råd om hur de ska använda produkten på ett miljövänligt sätt.
- (13) Strategin i kommissionens meddelande av den 18 juni 2003 "Integrerad produktpolitik - Miljöpåverkan ur livs-cykelperspektiv", som är ett viktigt innovativt inslag i gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram, syftar till att minska produkternas miljöpåverkan under hela deras livscykel, inbegripet urval och användning av råvaror, tillverkning, emballage, transport och distribution, installation och underhåll, användning och omhändertagande av uttjänta produkter. Om det redan i designfasen tas hänsyn till en produkts miljöpåverkan under hela dess livscykel, finns det stora möjligheter att främja miljöförbättringar på ett kostnadseffektivt sätt, inbegripet när det gäller resurs- och materialeffektivitet för att därigenom bidra till att uppnå målen i den temainriktade strategin för hållbar användning av naturresurser. Flexibiliteten bör vara tillräcklig för att göra det möjligt att integrera denna faktor i produktdesignen och samtidigt ta hänsyn till tekniska, funktionella och ekonomiska faktorer.
- (14) Även om det är önskvärt med en samlad strategi avseende miljöprestanda, bör en minskning av utsläppen av växthusgaser genom ökad energieffektivitet anses vara ett prioriterat miljömål i avvaktan på att en arbetsplan antas.

⁽¹⁾ EGT L 242, 10.9.2002, s. 1.

- (15) Det kan vara nödvändigt och berättigat att upprätta specifika kvantifierade krav på ekodesign för vissa produkter eller miljöaspekter hos dessa, för att kunna garantera att deras påverkan på miljön blir så liten som möjligt. Med beaktande av hur viktigt det är att bidra till att uppnå målen enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring och utan att det påverkar den samordnade strategi som främjas i detta direktiv, bör de åtgärder som erbjuder stora möjligheter att till en låg kostnad minska utsläppen av växthusgaser i viss mån prioriteras. Dessa åtgärder kan också bidra till en hållbar resursanvändning och utgöra ett viktigt bidrag till det tioåriga ramprogram om hållbar produktion och konsumtion som antogs på världstoppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg den 26 augusti–4 september 2002.
- (16) Energirelaterade produkters energiförbrukning i standby- eller fränläge bör som en allmän princip och när det är lämpligt minskas till den miniminivå som krävs för att produkterna ska fungera.
- (17) Samtidigt som de produkter som har bäst prestanda och bästa tillgängliga teknik på marknaden, även på den internationella marknaden, bör vara utgångspunkten, bör nivån på kraven på ekodesign fastställas på grundval av såväl tekniska och ekonomiska som miljömässiga analyser. Flexibla metoder för att fastställa kravnivån kan göra det lättare att uppnå snabba förbättringar av miljöprestandan. De berörda parterna bör rådfrågas och samarbeta aktivt i samband med denna analys. Om obligatoriska åtgärder fastställs krävs samråd med berörda parter. Sådana samråd kan understryka behovet av att åtgärderna införs gradvis eller att övergångsåtgärder tillämpas. Införandet av delmål gör politiken mer förutsägbar, vilket innebär att produktutvecklingscykeln kan beaktas och det blir lättare för berörda parter att planera långsiktigt.
- (18) Alternativa åtgärder, t.ex. självreglering från näringslivets sida, bör prioriteras, om det är troligt att dessa åtgärder kommer att bidra till att de politiska målen nås snabbare eller till lägre kostnad än vid obligatoriska krav. Lagstiftningsåtgärder kan bli nödvändiga om marknadskrafterna inte utvecklas i rätt riktning eller tillräckligt snabbt.
- (19) Självreglering, inklusive frivilliga avtal i form av ensidiga åtaganden från näringslivets sida, kan möjliggöra snabba framsteg genom snabbt och kostnadseffektivt genomförande och ger möjlighet till en flexibel och lämplig anpassning till tekniska möjligheter och tendenser på marknaden.
- (20) Vid bedömningen av frivilliga avtal eller andra åtgärder för självreglering som beskrivs som alternativ till genomförandeåtgärderna bör det finnas information om åtminstone följande: möjligheter till deltagande, mervärde, representativitet, kvantitativt uttryckta och etappvis fördelade mål, det civila samhällets medverkan, övervakning och rapportering, kostnadseffektiv förvaltning av självregleringsinitiativ och hållbarhet.
- (21) Kommissionens meddelande av den 17 februari 2002 om miljöavtal på gemenskapsnivå inom ramen för handlingsplanen för en bättre och enklare lagstiftning kan ge användbar vägledning vid bedömningen av självreglering från näringslivets sida inom ramen för detta direktiv.
- (22) Detta direktiv bör även främja en integrering av ekodesigntänkande i små och medelstora företag och i mycket små företag. Ett sätt att underlätta en sådan integrering skulle kunna vara att se till att det finns gott om lätt-tillgänglig information om huruvida deras produkter bidrar till en hållbar utveckling.
- (23) Energirelaterade produkter som uppfyller de krav på ekodesign som fastställs i genomförandeåtgärder till detta direktiv bör förses med CE-märkning och tillhörande information, så att de kan släppas ut på den inre marknaden och röra sig fritt. Det krävs en strikt övervakning av genomförandeåtgärdernas efterlevnad för att miljöpåverkan av de reglerade energirelaterade produkterna ska kunna minskas och sund konkurrens säkerställas.
- (24) När kommissionen utarbetar genomförandeåtgärderna och arbetsplanen bör den samråda med såväl företrädare för medlemsstaterna som produktgruppens berörda parter, t.ex. industrin, inbegripet små och medelstora företag, hantverksföretag, fackföreningar, återförsäljare, detaljhandlare, importörer, miljöskyddsgrupper och konsumentorganisationer.
- (25) När kommissionen utarbetar genomförandeåtgärder bör den också beakta befintlig nationell miljölagstiftning, särskilt beträffande giftiga ämnen, som bör bevaras enligt vad medlemsstaterna meddelat, utan att befintliga och berättigade skyddsnivåer i medlemsstaterna sänks.
- (26) Hänsyn bör tas till de moduler och regler som är avsedda att användas i direktiven om teknisk harmonisering och som fastställs i Europaparlamentet och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter⁽¹⁾.

(1) EUT L 218, 13.8.2008, s. 82.

31.10.2009

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 285/13

- (27) Tillsynsmyndigheterna bör utbyta information om planerade åtgärder som omfattas av detta direktiv i syfte att förbättra marknadsövervakningen, med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter (¹). I ett sådant samarbete bör elektroniska kommunikationsmöjligheter och relevanta gemenskapsprogram utnyttjas i största möjliga mån. Utbyte av information om miljöprestandan under livscykeln och om resultaten av designlösningarna bör underlättas. Insamling och spridning av den samlade kunskap som genereras genom tillverkarnas insatser på ekodesignområdet är en av de främsta vinsterna med detta direktiv.
- (28) Ett behörigt organ är vanligtvis ett offentligt eller privat organ som utsetts av offentliga myndigheter och som kan erbjuda nödvändiga garantier för opartiskhet och tillgång till teknisk sakkunskap för att utföra en kontroll av produkten med hänsyn till dess överensstämmelse med de tillämpliga genomförandeåtgärderna.
- (29) Eftersom det är viktigt att förhindra bristande överensstämmelse bör medlemsstaterna se till att de nödvändiga åtgärderna finns tillgängliga för en effektiv marknadsövervakning.
- (30) Det kan vara lämpligt att överväga kompletterande verksamhet för utbildning och information om ekodesign till små och medelstora företag.
- (31) Det är av vikt för att den inre marknaden ska kunna fungera att det finns standarder som harmoniserats på gemenskapsnivå. Så snart en hänvisning till en sådan standard offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, bör överensstämmelse med denna innebära att överensstämmelse förutsätts med motsvarande krav i den genomförandeåtgärd som antagits på grundval av detta direktiv, även om också sått att påvisa sådan överensstämmelse bör tillåtas.
- (32) En av de viktigaste avsikterna med harmoniserade standarder bör vara att hjälpa tillverkarna att tillämpa de genomförandeåtgärder som antas enligt detta direktiv. Sådana standarder kan vara väsentliga vid fastställande av metoder för mätning och test. När det gäller allmänna ekodesignkrav kan harmoniserade standarder i hög grad bidra till att ge tillverkarna vägledning om hur en viss produkts ekologiska profil ska fastställas i enlighet med kraven i den tillämpliga genomförandeåtgärden. Dessa standarder bör tydligt ange förhållandet mellan klausulerna och de krav det gäller. Syftet med harmoniserade standarder bör inte vara att fastställa gränser för miljöaspekterna.
- (33) Internationella standarder såsom ISO 14040 utgör användbara referenser för de definitioner som används i detta direktiv.
- (34) Detta direktiv överensstämmer med vissa principer för genomförandet av den nya metoden i enlighet med rådets resolution av den 7 maj 1985 om en ny metod för teknisk harmonisering och standarder (²) och för hänvisningar till harmoniserade europeiska standarder. I rådets resolution av den 28 oktober 1999 om standardiseringsens roll i Europa (³) uppmanas kommissionen att undersöka om principen i den nya metoden kan tillämpas på områden som ännu inte omfattas, som ett sätt att förbättra och förenkla lagstiftningen där så är möjligt.
- (35) Detta direktiv utgör en komplettering till befintliga gemenskapsinstrument, såsom rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser (⁴), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke (⁵), Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG av den 27 januari 2003 om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (WEEE) (⁶), Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/95/EG av den 27 januari 2003 om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter (⁷), Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/121/2006 av den 18 december 2006 om ändring av rådets direktiv 67/548/EEG om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen för att anpassa det till förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) samt om inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet (⁸) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorstrutning (⁹). Synergieffekter mellan detta direktiv och de befintliga gemenskapsinstrumenten bör bidra till att öka deras respektive verkan och ställa upp konsekventa krav för tillverkarna.

⁽¹⁾ EGT C 136, 4.6.1985, s. 1.⁽²⁾ EGT C 141, 19.5.2000, s. 1.⁽³⁾ EGT L 297, 13.10.1992, s. 16.⁽⁴⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.⁽⁵⁾ EUT L 37, 13.2.2003, s. 24.⁽⁶⁾ EUT L 37, 13.2.2003, s. 19.⁽⁷⁾ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.⁽⁸⁾ EUT L 39, 13.2.2008, s. 1.⁽⁹⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

- (36) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽¹⁾.
- (37) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att ändra eller upphäva rådets direktiv 92/42/EEG⁽²⁾ samt Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG⁽³⁾ och 2000/55/EG⁽⁴⁾. Sådana ändringar eller upphävanden måste antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (38) Kommissionen bör dessutom ges befogenhet att anta genomförandeåtgärder som fastställer krav på ekodesign för definierade energirelaterade produkter, inbegripet genomförandeåtgärder under övergångsperioden och, när så är lämpligt, föreskrifter om hur de olika miljöaspekterna ska vägas mot varandra. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det med nya icke väsentliga delar, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (39) Kommissionen bör på grundval av erfarenheterna av tillämpningen av detta direktiv, direktiv 2005/32/EG och genomförandeåtgärderna se över det här direktivets funktion, metoder och effektivitet och bedöma om det är lämpligt att utvidga tillämpningsområdet så att det också omfattar andra produkter än energirelaterade produkter. Vid den översynen bör kommissionen samråda med företrädare för medlemsstaterna och med berörda parter.
- (40) Medlemsstaterna bör fastställa vilka sanktioner som ska tillämpas vid överträdelse av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med det här direktivet. Dessa sanktioner bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (41) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att garantera att den inre marknaden fungerar väl genom att kräva att produkter är tillräckligt miljövänliga, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av dess omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (42) Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell lagstiftning bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till direktiv 2005/32/EG. Skyldigheten att införliva de oförändrade bestämmelserna följer av direktiv 2005/32/EG.
- (43) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning av de direktiv som anges i del B i bilaga IX.
- (44) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽⁵⁾ uppmanas medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan direktivet och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

- I detta direktiv upprättas en ram för fastställande av gemenskapens krav på ekodesign för energirelaterade produkter i syfte att garantera fri rörlighet för sådana produkter inom den inre marknaden.
- Enligt detta direktiv ska det fastställas krav som energirelaterade produkter som omfattas av genomförandeåtgärder ska uppfylla för att få släppas ut på marknaden och/eller tas i bruk. Detta bidrar till en hållbar utveckling genom ökad energieffektivitet och högre miljöskyddsnivå, samtidigt som försörjningstryggheten avseende energi ökar.
- Detta direktiv ska inte tillämpas på transportmedel för personer eller varor.
- Detta direktiv och de genomförandeåtgärder som antas enligt det ska inte påverka gemenskapslagstiftningen om avfallshantering och om kemikalier, inklusive gemenskapslagstiftning om fluorerade växthusgasar.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

⁽¹⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EGT L 167, 22.6.1992, s. 17.

⁽³⁾ EGT L 236, 18.9.1996, s. 36.

⁽⁴⁾ EGT L 279, 1.11.2000, s. 33.

31.10.2009

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 285/15

1. *energirelaterad produkt (en produkt)*: en produkt som påverkar energiförbrukningen när den används och som släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk, inklusive delar avsedda att ingå i energirelaterade produkter som omfattas av detta direktiv, vilka släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk som enskilda delar för slutanvändare och vilkas miljöprestanda kan bedömas separat.
2. *komponenter och underenheter*: delar som är avsedda att ingå i produkter och som inte släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk som enskilda delar för slutanvändare eller vilkas miljöprestanda inte kan bedömas separat.
3. *genomförandtgärder*: åtgärder som antagits i enlighet med detta direktiv och som fastställer krav på ekodesign för angivna produkter eller för miljöaspekter av dessa.
4. *utsläppande på marknaden*: första gången en produkt blir tillgänglig på gemenskapsmarknaden för distribution eller användning inom gemenskapen, antingen mot betalning eller gratis och oberoende av försäljningsmetod.
5. *ibruktagande*: första gången en produkt används i avsett syfte av en slutanvändare i gemenskapen.
6. *tillverkare*: fysisk eller juridisk person som tillverkar produkter som omfattas av detta direktiv och som är ansvarig för att den produkten överensstämmer med detta direktiv i samband med dess utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande, under eget namn eller varumärke eller för eget bruk. Om tillverkare enligt definitionen i den första meningen i denna punkt eller importör enligt definitionen i punkt 8 saknas, ska varje fysisk eller juridisk person som släpper ut produkter på marknaden och/eller tar produkter som omfattas av detta direktiv i bruk anses vara tillverkare.
7. *representant*: fysisk eller juridisk person som är etablerad i gemenskapen och som erhållit skriftlig fullmakt från tillverkaren att handla på dennes vägnar när det gäller samtliga eller en del av förpliktelserna och formaliteterna i samband med detta direktiv.
8. *importör*: fysisk eller juridisk person etablerad inom gemenskapen som inom sin näringsverksamhet släpper ut en produkt från tredjeland på gemenskapens marknad.
9. *material*: allt material som används under en produkts livscykel.
10. *produktdesign*: de olika processer som omvandlar de juridiska, tekniska, säkerhetsmässiga, funktionella, marknads-mässiga eller andra krav som en produkt ska uppfylla till den tekniska specifikationen för produkten.
11. *miljöaspekt*: element eller funktion hos en produkt som kan påverka miljön under produktens livscykel.
12. *miljöpåverkan*: förändring av miljön som helt eller delvis orsakats av produkter under deras livscykel.
13. *livscykel*: de på varandra följande och sammanhängande stadier som en produkt genomgår från och med användning av råvaror till och med slutligt omhändertagande.
14. *återanvändning*: process som innebär att en produkt eller dess komponenter, efter att ha nått slutet av sin första användningsperiod, används på nytt i samma syfte som den/de utformades för, inklusive fortsatt användning av en produkt som lämnats till en insamlingsanläggning, en distributör, ett materialåtervinningsföretag eller en tillverkare, samt återanvändning av en produkt efter rekonditionering.
15. *materialåtervinning*: uppberedning i en produktionsprocess av avfallsmaterial till deras ursprungliga ändamål eller till andra ändamål, undantaget energiåtervinning.
16. *energiåtervinning*: användning av brännbart avfall som ett sätt att generera energi genom direkt förbränning, med eller utan annat avfall men med återvinning av värmen.
17. *återvinning*: sådan tillämplig åtgärd som avses i bilaga II B till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/12/EG av den 5 april 2006 om avfall ⁽¹⁾.
18. *avfall*: ämne eller föremål i de kategorier som anges i bilaga I till direktiv 2006/12/EG och som innehavaren gör sig av med eller har för avsikt eller är skyldig att göra sig av med.
19. *farligt avfall*: allt avfall som omfattas av artikel 1.4 i rådets direktiv 91/689/EEG av den 12 december 1991 om farligt avfall ⁽²⁾.
20. *ekologisk profil*: beskrivning, i enlighet med den genomförandeåtgärd som gäller för produkten, av den input och output (såsom material, utsläpp och avfall) som följer en produkt under hela dess livscykel, vilka är av betydelse för dess miljöpåverkan och uttrycks i fysiska, mätbara kvantiteter.

⁽¹⁾ EUT L 114, 27.4.2006, s. 9.⁽²⁾ EGT L 377, 31.12.1991, s. 20.

L 285/16

SV

Europeiska unionens officiella tidning

31.10.2009

21. *en produkts miljöprestanda*: resultatet av tillverkarens hantering av produktens miljöaspekter, så som det avspeglas i dess tekniska dokumentation.
22. *förbättring av miljöprestanda*: förfarandet att förbättra en produkts miljöprestanda under flera generationer, men inte nödvändigtvis alla produktens miljöaspekter samtidigt.
23. *ekodesign*: integrering av miljöaspekter i produktdesignen i syfte att förbättra produktens miljöprestanda under hela dess livscykel.
24. *krav på ekodesign*: krav med anknytning till en produkt eller designen av en produkt, vilket syftar till att förbättra dess miljöprestanda, eller krav på tillhandahållande av uppgifter om en produkts miljöaspekter.
25. *allmänna krav på ekodesign*: krav på ekodesign på grundval av den ekologiska profilen i sin helhet beträffande en produkt, utan några fastställda gränsvärden för enskilda miljöaspekter.
26. *specifika krav på ekodesign*: kvantifierbart och mätbart krav på ekodesign vilket gäller en bestämd miljöaspekt av en produkt, t.ex. energianvändning under drift, beräknat för en bestämd effekt.
27. *harmoniserad standard*: teknisk specifikation som antagits av ett erkänt standardiseringsorgan genom ett mandat från kommissionen enligt det förfarande som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (⁽¹⁾), i syfte att fastställa europeiska krav, som inte är bindande.

Artikel 3

Utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande

- Medlemsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att produkter som omfattas av genomförandeåtgärder endast får släppas ut på marknaden och/eller tas i bruk om de överensstämmer med dessa åtgärder och är försedda med CE-märkning i enlighet med artikel 5.
- Medlemsstaterna ska utse myndigheter med ansvar för marknadsövervakning. De ska ordna så att dessa myndigheter har och använder sig av nödvändiga befogenheter för att kunna vidta lämpliga åtgärder i enlighet med sina skyldigheter enligt detta direktiv. Medlemsstaterna ska fastställa de behöriga myndigheternas arbetsuppgifter, befogenheter och organisationsstruktur, och de behöriga myndigheterna ska ha rätt att

(¹) EGT L 204, 21.7.1998, s. 37.

- adekvat omfattning utföra lämpliga kontroller av produktens överensstämmelse samt ålägga tillverkaren eller dess representant att dra tillbaka icke överensstämmande produkter från marknaden i enlighet med artikel 7,
 - begära in alla nödvändiga upplysningar från de berörda parterna enligt vad som föreskrivs i genomförandeåtgärderna,
 - ta stickprov på produkterna och kontrollera deras överensstämmelse.
- Medlemsstaterna ska hålla kommissionen informerad om resultatet av marknadsövervakningen och kommissionen ska i lämpliga fall vidarebefordra denna information till de andra medlemsstaterna.
 - Medlemsstaterna ska se till att konsumenter och andra berörda parter kan lämna kommentarer till de behöriga myndigheterna om produkternas överensstämmelse.

Artikel 4

Importörens ansvar

Om tillverkaren inte är etablerad inom gemenskapen och inte har någon representant ska importören ha följande samtliga skyldigheter:

- Se till att den produkt som släppts ut på marknaden och/eller tagits i bruk överensstämmer med detta direktiv och med den tillämpliga genomförandeåtgärden.
- Hålla EG-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängligt.

Artikel 5

Märkning och EG-försäkran om överensstämmelse

- Innan en produkt som omfattas av genomförandeåtgärder släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk, ska den förses med CE-märkning och en EG-försäkran om överensstämmelse ska utfärdas, varigenom tillverkaren eller dennes representant förklarar och försäkrar att produkten överensstämmer med alla relevanta bestämmelser i den tillämpliga genomförandeåtgärden.
- CE-märkningen består av bokstäverna "CE", enligt vad som anges i bilaga III.
- EG-försäkran om överensstämmelse ska innehålla de upplysningar som anges i bilaga VI och hänvisa till den tillämpliga genomförandeåtgärden.

31.10.2009

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 285/17

4. Det ska vara förbjudet att förse produkter med märken som kan vilseleda användarna när det gäller CE-märkningens innebörd eller utformning.

5. Varje medlemsstat får kräva att den information som ska lämnas enligt del 2 i bilaga I ska föreligga på dess officiella språk, när produkten når slutanvändaren.

Medlemsstaterna ska också tillåta att informationen lämnas på ett eller flera andra av de officiella språken i Europeiska unionens institutioner.

När första stycket tillämpas, ska medlemsstaterna ta särskild hänsyn till

- a) om informationen kan ges med hjälp av harmoniserade symboler, erkända koder eller andra åtgärder, och
- b) vilken typ av användare produkten vänder sig till och vilken typ av information som ska lämnas.

Artikel 6

Fri rörlighet

1. Medlemsstaterna får inte förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande inom sitt territorium av en produkt som överensstämmer med alla relevanta bestämmelser i den tillämpliga genomförandeåtgärden och som är försedd med CE-märkning i enlighet med artikel 5, på grundval av krav på ekodesign avseende de parametrar för ekodesign i del 1 i bilaga I som omfattas av den tillämpliga genomförandeåtgärden.

2. Medlemsstaterna får inte förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande inom sitt territorium av en produkt som är försedd med CE-märkning i enlighet med artikel 5, på grundval av krav på ekodesign avseende de parametrar för ekodesign i del 1 i bilaga I för vilka det i den tillämpliga genomförandeåtgärden föreskrivs att inga krav på ekodesign är nödvändiga.

3. Medlemsstaterna får inte förhindra att produkter som inte överensstämmer med bestämmelserna i den tillämpliga genomförandeåtgärden demonstreras på t.ex. handelsmässor, utställningar och demonstrationer, under förutsättning att det synligt anges att produkterna inte kommer att släppas ut på marknaden och/eller tas i bruk förrän överensstämmelse uppnåtts.

Artikel 7

Skydds klausul

1. Om en medlemsstat konstaterar att en produkt som är försedd med CE-märkning enligt artikel 5 och använd på det sätt som avses inte överensstämmer med alla de relevanta bestämmelserna i den tillämpliga genomförandeåtgärden, ska tillverkaren eller dennes representant vara skyldig att bringa pro-

dukten i överensstämmelse med bestämmelserna i den tillämpliga genomförandeåtgärden och/eller med CE-märkningen och se till att överträdelserna upphör enligt de villkor som medlemsstaten fastställer.

Om det finns tillräckliga bevis för att produkten eventuellt brister i överensstämmelse ska medlemsstaten vidta de nödvändiga åtgärderna vilka, beroende på hur allvarlig den bristande överensstämmelsen är, kan innebära förbud att släppa ut produkten på marknaden tills överensstämmelse uppnåtts.

Om den bristande överensstämmelsen fortsätter, ska medlemsstaten fatta beslut om att begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande av produkten i fråga eller se till att den dras tillbaka från marknaden.

Om produkten förbjuds eller dras tillbaka från marknaden ska kommissionen och de andra medlemsstaterna genast informeras om detta.

2. I varje beslut som en medlemsstat fattar med stöd av detta direktiv vilket begränsar eller förbjuder utsläppandet på marknaden och/eller ibruktagande av en produkt ska grunderna för beslutet anges.

Ett sådant beslut ska genast delges den berörda parten, som samtidigt ska underrättas om vilka rättsmedel denne har enligt gällande lag i den berörda medlemsstaten samt vilka tidsfrister som gäller för dessa.

3. Medlemsstaten ska omedelbart underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om varje beslut som fattats i enlighet med punkt 1, med angivande av skälen för beslutet och särskilt med uppgift om huruvida den bristande överensstämmelsen beror på

- a) underlåtenhet att uppfylla kraven i den tillämpliga genomförandeåtgärden,
- b) felaktig tillämpning av de harmoniserade standarder som avses i artikel 10.2,
- c) brister i de harmoniserade standarder som avses i artikel 10.2.

4. Kommissionen ska utan dröjsmål inleda samråd med de berörda parterna och får inhämta tekniska utlåtanden från oberoende externa experter.

Efter samrådet ska kommissionen omedelbart underrätta den medlemsstat som har fattat beslutet samt de övriga medlemsstaterna om sin uppfattning.

Om kommissionen anser att beslutet inte är välgrundat, ska den omedelbart underrätta medlemsstaterna om detta.

5. Om det beslut som avses i punkt 1 i denna artikel baseras på brister i en harmoniserad standard, ska kommissionen omedelbart inleda det förfarande som avses i artikel 10.2, 10.3 och 10.4. Kommissionen ska samtidigt underrätta den kommitté som avses i artikel 19.1.

6. Medlemsstaterna och kommissionen ska, när så är motiverat, vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa sekretess för de uppgifter som lämnats under förfarandet.

7. De beslut som medlemsstaterna fattar i enlighet med denna artikel ska offentliggöras på ett klart och öppet sätt.

8. Kommissionens yttrande om dessa beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 8

Bedömning av överensstämmelse

1. Innan en produkt som omfattas av genomförandeåtgärder släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk, ska tillverkaren eller dennes representant se till att en bedömning görs av produktens överensstämmelse med alla de relevanta kraven i den tillämpliga genomförandeåtgärden.

2. Förfarandena för bedömningen av överensstämmelse ska anges i genomförandeåtgärdena och ge tillverkarna möjlighet att välja mellan intern designkontroll enligt bilaga IV till detta direktiv och ledningssystemet enligt bilaga V till detta direktiv. När det är motiverat och står i proportion till riskerna, ska förfarandet för bedömning av överensstämmelse anges bland tillämpliga moduler i enlighet med bilaga II till beslut nr 768/2008/EG.

Om en medlemsstat har starka indikationer på att en produkt troligen bryter i överensstämmelse ska den medlemsstaten så fort som möjligt offentliggöra en grundlig bedömning av produktens överensstämmelse, vilken får utföras av ett behörigt organ för att, om det är lämpligt, korrigerande åtgärder ska kunna vidtas i god tid.

Om en produkt som omfattas av genomförandeåtgärder utformas av en organisation som är registrerad i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 761/2001 av den 19 mars 2001 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljöredovisningsordning (EMAS) (*) och designfunktionen omfattas av denna registrering, ska denna organisations ledningssystem förutsättas överensstämma med kraven i bilaga V till detta direktiv.

(*) EGT L 114, 24.4.2001, s. 1.

Om en produkt som omfattas av genomförandeåtgärder utformas av en organisation vars ledningssystem omfattar produkt-designen och som genomförts i enlighet med harmoniserade standarder vars referensnummer har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, ska detta ledningssystem förutsättas överensstämma med motsvarande krav i bilaga V.

3. När en produkt som omfattas av genomförandeåtgärder har släppts ut på marknaden och/eller tagits i bruk, ska tillverkaren eller dennes representant bevara relevanta handlingar om den genomförda bedömningen av överensstämmelse och de försäkringar om överensstämmelse som utfärdats samt hålla dem tillgängliga för inspektion av medlemsstaterna under tio år efter det att den sista produkten har tillverkats.

De relevanta handlingarna ska ställas till förfogande senast tio dagar efter mottagandet av en begäran från den behöriga myndigheten i en medlemsstat.

4. De handlingar om bedömningen av överensstämmelse och EG-försäkran om överensstämmelse som avses i artikel 5 ska utarbetas på något av de officiella språken i Europeiska unionens institutioner.

Artikel 9

Försatt överensstämmelse

1. Medlemsstaterna ska betrakta produkter som är CE-märkta enligt artikel 5 som överensstämmande med de relevanta bestämmelserna i den tillämpliga genomförandeåtgärden.

2. Medlemsstaterna ska betrakta produkter för vilka harmoniserade standarder har tillämpats och vilkas referensnummer har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* som överensstämmande med alla de relevanta kraven i den tillämpliga genomförandeåtgärd som dessa standarder rör.

3. En produkt som tilldelats gemenskapens miljömärke i enlighet med förordning (EG) nr 1980/2000 ska förutsättas överensstämma med kraven på ekodesign i den tillämpliga genomförandeåtgärden, om miljömärkningen uppfyller dessa krav.

4. För försatt överensstämmelse inom ramen för detta direktiv får kommissionen i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2 besluta att andra miljömärken uppfyller villkor motsvarande villkoren för gemenskapens miljömärke i enlighet med förordning (EG) nr 1980/2000. De produkter som har tilldelats sådana andra miljömärken ska förutsättas överensstämma med kraven på ekodesign i den tillämpliga genomförandeåtgärden, om miljömärkningen uppfyller dessa krav.

Artikel 10

Harmoniserade standarder

1. Medlemsstaterna ska i möjligaste mån se till att lämpliga åtgärder vidtas för att göra det möjligt att samråda med berörda parter på nationell nivå i samband med utarbetandet och övervakningen av de harmoniserade standarderna.

2. Om en medlemsstat eller kommissionen anser att de harmoniserade standarder vilkas tillämpning förutsätts uppfylla specifika bestämmelser i en tillämplig genomförandeåtgärd inte helt uppfyller dessa bestämmelser, ska den berörda medlemsstaten eller kommissionen informera den ständiga kommitté som inrättats genom artikel 5 i direktiv 98/34/EG om detta och ange skälen till detta. Kommittén ska så snabbt som möjligt avge ett yttrande.

3. Mot bakgrund av kommitténs yttrande ska kommissionen besluta att offentliggöra, inte offentliggöra, delvis offentliggöra, behålla eller dra tillbaka hänvisningarna till de berörda harmoniserade standarderna i *Europeiska unionens officiella tidning*.

4. Kommissionen ska underrätta det berörda europeiska standardiseringsorganet och om nödvändigt utfärda ett nytt mandat för att revidera de berörda harmoniserade standarderna.

Artikel 11

Krav på komponenter och underenheter

Det får i genomförandeåtgärderna krävas att en tillverkare eller en representant för denna som släpper ut komponenter och underenheter på marknaden och/eller tar dem i bruk ska lämna tillverkaren av en produkt som omfattas av genomförandeåtgärderna relevanta uppgifter om komponenternas eller underenheternas materialsammansättning samt energi-, material- och/eller resursanvändning.

Artikel 12

Administrativt samarbete och informationsutbyte

1. Medlemsstaterna ska se till att lämpliga åtgärder vidtas för att uppmuntra myndigheter med ansvar för genomförandet av detta direktiv att samarbeta med varandra samt att informera varandra och kommissionen för att bidra till ett väl fungerande direktiv, särskilt genomförandet av artikel 7.

I det administrativa samarbetet och informationsutbytet ska elektroniska kommunikationsmedel utnyttjas i största möjliga mån, varvid relevanta gemenskapsprogram kan ge stöd.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om vilka myndigheter som är ansvariga för tillämpningen av detta direktiv.

2. De närmare detaljerna kring och strukturen för informationsutbytet mellan kommissionen och medlemsstaterna ska fastställas i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2.

3. Kommissionen ska vidta lämpliga åtgärder för att uppmuntra och bidra till det samarbete mellan medlemsstaterna som avses i denna artikel.

Artikel 13

Små och medelstora företag

1. När det gäller program som små och medelstora företag och mycket små företag kan gynnas av ska kommissionen beakta initiativ som hjälper små och medelstora företag och mycket små företag att integrera miljöaspekter, energieffektivitet inkluderat, i designen av sina produkter.

2. Riktlinjer som omfattar särskilda egenskaper hos de små och medelstora företag som är verksamma inom berörd produktsektor får åtfölja en genomförandeåtgärd. Vid behov, och i enlighet med punkt 1, får kommissionen ta fram ytterligare material för att underlätta tillämpningen av detta direktiv för små och medelstora företag.

3. Medlemsstaterna ska se till, särskilt genom att stärka nätverk och strukturer för stöd, att små och medelstora företag och mycket små företag uppmuntras att tillämpa en miljövänlig strategi redan i samband med produktdesignen, och att anpassa sig till kommande europeisk lagstiftning.

Artikel 14

Konsumentinformation

I enlighet med tillämplig genomförandeåtgärd ska tillverkare, på det sätt de anser lämpligt, se till att konsumenter av produkter får

a) nödvändig information om den roll de kan fylla för en hållbar användning av produkten, och

b) produktens ekologiska profil och fördelarna med ekodesign, om genomförandeåtgärderna kräver det.

Artikel 15

Genomförandeåtgärder

1. När en produkt uppfyller kriterierna i punkt 2 i denna artikel ska den omfattas av en genomförandeåtgärd eller en självreglering i enlighet med punkt 3 b i denna artikel. Dessa genomförandeåtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 19.3.
2. De kriterier som avses i punkt 1 är följande, nämligen
- a) produkten ska stå för en betydande försäljnings- och handelsvolym inom gemenskapen, normalt mer än 200 000 enheter under ett år enligt senast tillgängliga uppgifter,
 - b) produkten ska, med beaktande av de kvantiteter som släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk, ha betydande miljöpåverkan inom gemenskapen, i enlighet med gemenskapens strategiska prioriteringar i beslut nr 1600/2002/EG, och
 - c) produkten ska ha en betydande potential för förbättring när det gäller miljöpåverkan utan att det medför orimliga kostnader, och särskilt ta hänsyn till
 - i) avsaknad av annan relevant gemenskapslagstiftning eller oförmåga hos marknadsaktörerna att ta itu med problemet på lämpligt sätt, och
 - ii) stor skillnad i miljöprestanda mellan produkter på marknaden med likvärdig funktion.
3. När kommissionen utarbetar ett utkast till genomförandeåtgärd ska den beakta eventuella synpunkter från den kommitté som avses i artikel 19.1 samt
- a) gemenskapens prioriteringar på miljöområdet, t.ex. dem som fastställs i beslut nr 1600/2002/EG eller i Europeiska klimatförändringsprogrammet från kommissionen, och
 - b) relevant gemenskapslagstiftning och självreglering, t.ex. frivilliga avtal, som efter en bedömning i enlighet med artikel 17 förväntas uppnå de politiska målen snabbare eller till lägre kostnad än vid obligatoriska krav.
4. När kommissionen utarbetar ett utkast till genomförandeåtgärd ska den
- a) beakta produktens livscykel och alla väsentliga miljöaspekter, bland annat energieffektiviteten; omfattningen på analysen av miljöaspekterna och förbättringarnas genomförbarhet ska stå i proportion till deras betydelse; antagandet av kraven på ekodesign vad gäller en produkts väsentliga miljöaspekter ska inte försenas i onödan på grund av osäkerheter beträffande andra aspekter,
 - b) genomföra en analys vilken ska beakta effekterna på miljön, konsumenter och tillverkare, inbegripet små och medelstora företag, i fråga om konkurrenskraft (även på marknader utanför gemenskapen), innovation, marknadsutveckling samt kostnader och nytta,
 - c) beakta befintlig nationell miljölagstiftning som medlemsstaterna anser relevant,
 - d) hålla lämpliga samråd med berörda aktörer,
 - e) förbereda en motivering till utkastet till genomförandeåtgärd på grundval av den bedömning som avses i led b, och
 - f) fastställa genomförandedatum, eventuella stegvisa åtgärder eller övergångsåtgärder eller övergångsperioder, med beaktande av i synnerhet eventuella konsekvenser för små och medelstora företag eller för särskilda produktgrupper som främst tillverkas av små och medelstora företag.
5. Genomförandeåtgärder ska uppfylla samtliga följande kriterier:
- a) Det får inte bli betydande negativa konsekvenser när det gäller produktens sätt att fungera, sett ur användarens synvinkel.
 - b) Hälsa, säkerhet och miljö får inte påverkas negativt.
 - c) Det får inte bli betydande negativa konsekvenser för konsumenterna, i synnerhet i fråga om produktens prisnivå och livscykelkostnader.
 - d) Det får inte bli betydande negativa konsekvenser för industrins konkurrenskraft.
 - e) I princip får fastställandet av ett krav på ekodesign inte få till följd att tillverkarna måste använda patentskyddad teknik.
 - f) Åtgärderna får inte medföra en orimlig administrativ börda för tillverkarna.
6. Genomförandeåtgärderna ska innehålla krav på ekodesign i enlighet med bilaga I och/eller bilaga II.

Specifika krav på ekodesign ska införas för bestämda miljöaspekter som har betydande påverkan på miljön.

I genomförandegårderna får det också föreskrivas att det inte är nödvändigt med några krav på ekodesign när det gäller de i del 1 i bilaga I angivna specifika parametrarna för ekodesign.

7. Kraven ska vara så formulerade att det säkerställs att marknadsövervakningsmyndigheterna kan kontrollera produkternas överensstämmelse med kraven i genomförandegården. I genomförandegården ska specificeras huruvida kontrollförandet kan utföras antingen direkt på produkten eller med stöd av den tekniska dokumentationen.

8. Genomförandegårderna ska omfatta punkterna i förteckningen i bilaga VII.

9. Kommissionens relevanta undersökningar och analyser under utarbetandet av genomförandegårderna bör göras tillgängliga för allmänheten, med särskild hänsyn till tillgänglighet och användning för intresserade små och medelstora företag.

10. I förekommande fall ska en genomförandegård som fastställer kraven för ekodesign innehålla föreskrifter om hur de olika miljöaspekterna ska vägas mot varandra. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 19.3.

Artikel 16

Arbetsplan

1. I enlighet med kriterierna i artikel 15 och efter att ha hört det samrådsforum som avses i artikel 18 ska kommissionen senast den 21 oktober 2011 upprätta en arbetsplan, som ska göras tillgänglig för allmänheten.

I arbetsplanen ska det för de tre påföljande åren fastställas en vägledande förteckning över produktgrupper som betraktas som prioriterade för antagande av genomförandegårder.

Arbetsplanen ska ändras regelbundet av kommissionen efter det att den har hört samrådsforumet.

2. Under en övergångsperiod, medan den första arbetsplanen enligt punkt 1 i denna artikel utarbetas, ska kommissionen dock i enlighet med kriterierna i artikel 15 och efter att ha hört samrådsforumet, och om lämpligt, på förhand införa

a) genomförandegårder och därvid börja med de produkter som i enlighet med Europeiska klimatförändringsprogrammet har konstaterats erbjuda stora möjligheter till en kostnadseffektiv minskning av utsläppen av växthusgaser, till

exempel utrustning för uppvärmning av byggnader och vatten, elektriska motorsystem, belysning i hushålls- och tjänstesektorn, hushållsapparater, kontorsutrustning i hushålls- och tjänstesektorn, konsumentelektronik samt värme-, ventilations- och klimatanläggningar, och

b) en separat genomförandegård för att minska en produktgrupps stand-by-förluster.

Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 19.3.

Artikel 17

Självreglering

Frivilliga avtal eller andra åtgärder för självreglering som beskrivs som alternativ till genomförandegårderna i detta direktiv ska minst bedömas utifrån bilaga VIII.

Artikel 18

Samrådsforum

Kommissionen ska se till att den vid genomförandet av sina uppgifter, när det gäller varje genomförandegård, eftersträvar ett väl avvägt deltagande av företrädare för medlemstaterna och alla produktens eller produktgruppens relevanta intressenter, t.ex. industrin, inbegripet små och medelstora företag, hantverksföretag, fackföreningar, återförsäljare, detaljhandlare, importörer, miljöskyddsgrupper och konsumentorganisationer. Dessa parter ska i synnerhet bidra till att definiera och se över genomförandegårderna, undersöka effektiviteten hos de etablerade systemen för marknadsövervakning och bedöma frivilliga avtal och andra åtgärder för självreglering. Dessa parter ska sammanträda i ett samrådsforum. Arbetsordningen för forumet ska fastställas av kommissionen.

Artikel 19

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG ska vara tre månader.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Artikel 20

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser för överträdelse av de nationella bestämmelser som antas enligt detta direktiv och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de genomförs. Sanktionerna som fastställs ska vara effektiva, proportionella och avskräckande, med hänsyn till graden av bristande överensstämmelse och antalet enheter med produkter med bristande överensstämmelse som släpps ut på gemenskapsmarknaden. Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast den 20 november 2010 och därefter utan dröjsmål alla ändringar som gäller dem.

Artikel 21

Översyn

Kommissionen ska senast 2012 se över detta direktivs effektivitet, inklusive genomförandeåtgärder, vilket bland annat omfattar

- a) de metoder som används för att fastställa och täcka väsentliga miljöparametrar, såsom resurseffektivitet, med hänsyn till produkternas hela livscykel,
- b) tröskeln för genomförandeåtgärder,
- c) mekanismer för marknadsövervakning, och
- d) eventuella relevanta incitament till självreglering.

Efter denna översyn och med beaktande särskilt av erfarenheterna i samband med detta direktivs utvidgade tillämpningsområde ska kommissionen i synerhet bedöma lämpligheten av att utvidga direktivets tillämpningsområde till produkter som inte är energirelaterade, i syfte att väsentligt minska miljöpåverkan under sådana produkters hela livscykel, efter det att den här hört det samrådsforum som avses i artikel 18, samt när så är lämpligt förelägga Europaparlamentet och rådet förslag om ändring av direktivet

Artikel 22

Sekretess

Krav på tillverkarens och/eller dennes representants tillhandahållande av den information som avses i artikel 11 och i del 2 i bilaga I ska vara proportionella, och hänsyn ska tas till legitim sekretess för kommersiellt känslig information.

Artikel 23

Införande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 1–9, 11,

14, 15 och 20 och bilagorna I–V, VII och VIII senast den 20 november 2010. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska också innehålla ett uttalande om att hänvisningar i lagar och andra författningar till direktiv som upphävs genom detta direktiv ska tolkas som hänvisningar till det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uttalandet ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 24

Upphävande

Direktiv 2005/32/EG, ändrat genom de direktiv som anges i del A i bilaga IX, ska upphöra att gälla dock utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter när det gäller tidsfristerna för införlivande med nationell lagstiftning av de direktiv som anges i del B i bilaga IX.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga X.

Artikel 25

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 26

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 21 oktober 2009

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

C. MALMSTRÖM

Ordförande

BILAGA I

Metod för att upprätta allmänna krav på ekodesign

(som det hänvisas till i artikel 15.6)

De allmänna kraven på ekodesign syftar till att förbättra produktens miljöprestanda och inriktas på produktens betydande miljöaspekter, utan att några gränsvärden fastställs. Metoden som avses i denna bilaga ska tillämpas när det är olämpligt att fastställa gränsvärden för den produktgrupp som utvärderas. Kommissionen ska fastställa de betydande miljöaspekterna när den utarbetar det utkast till genomförandegård som ska överlämnas till den kommitté som avses i artikel 19.1, varvid dessa särskilt ska anges i genomförandegården.

När kommissionen utarbetar genomförandegårderna som innehåller allmänna krav på ekodesign enligt artikel 15 ska den för den produkt som omfattas av genomförandegården fastställa de relevanta parametrarna för ekodesign bland dem som anges i förteckningen i del 1, kraven på tillhandahållande av information bland dem som anges i förteckningen i del 2 och de krav på tillverkaren som förtecknas i del 3.

Del 1. Parametrar för ekodesign av produkter

- 1.1 De betydande miljöaspekterna ska fastställas med beaktande av följande faser i produktens livscykel i den mån de rör produktdesignen:
- a) Urval och användning av råvaror.
 - b) Tillverkning.
 - c) Emballage, transport och distribution.
 - d) Installation och underhåll.
 - e) Användning.
 - f) Utjämt produkt, vilket innebär en produkt i det tillstånd den är vid slutet av sin första användningsperiod och fram till det slutliga omhändertagandet.
- 1.2 För varje fas ska följande miljöaspekter bedömas, när det är relevant:
- a) Förväntad användning av material, energi och andra resurser, t.ex. färskvatten.
 - b) Förväntade utsläpp i luft, vatten och mark.
 - c) Förväntade föroreningar på grund av fysiska effekter, t.ex. buller, vibrationer, strålning och elektromagnetiska fält.
 - d) Förväntad mängd avfall.
 - e) Möjligheter till återanvändning och återvinning av material och/eller energi med hänsyn till direktiv 2002/96/EG.
- 1.3 När det är lämpligt ska följande parametrar särskilt användas och vid behov kompletteras med andra för att utvärdera möjligheten att förbättra de miljöaspekter som avses i punkt 1.2:
- a) Produktens vikt och volym.
 - b) Användning av återvunnet material.
 - c) Användning av energi, vatten och andra resurser under hela livsrymden.

- d) Användning av ämnen som är klassificerade som farliga för hälsan och/eller miljön enligt rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen ⁽¹⁾, och med hänsyn till lagstiftningen om utsläppande på marknaden och användning av särskilda ämnen, t.ex. rådets direktiv 76/769/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (beredningar) ⁽²⁾ eller direktiv 2002/95/EG.
- e) Mängd och art av de konsumtionsvaror som behövs för att korrekt använda och underhålla produkten.
- f) Möjlighet till återanvändning och materialåtervinning uttryckt i antal använda material och komponenter, användning av standardkomponenter, tidsåtgång vid demontering, eventuella specialverktyg som behövs för demontering, användning av kodningsstandarder för komponenter och material för att kartlägga komponenter och material som kan återanvändas eller materialåtervinnas (även ISO-märkning av plastdelar), användning av material som är lätta att återvinna, enkel åtkomst till värdefulla och andra återvinningsbara komponenter och material, enkel åtkomst till komponenter och material som innehåller farliga ämnen.
- g) Införlivande av använda komponenter.
- h) Undvikande av tekniska lösningar som gör det svårare att återanvända och återvinna komponenter och hela apparater.
- i) Förlängning av livstiden uttryckt i: garanterad minimilivstid, garanterad minimileveranstid för reservdelar, modularitet, uppgraderingsmöjligheter, reparationsmöjligheter.
- j) Avfallsmängd och mängd farligt avfall.
- k) Utsläpp i luften (växthusgaser, försvand ämnen, flyktiga organiska föreningar, ozonnedbrytande ämnen, långlivade organiska föreningar, tungmetaller, små partiklar och svävande partiklar) utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/68/EG av den 16 december 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föreningar från förbränningsmotorer som ska monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg ⁽³⁾.
- l) Utsläpp i vatten (tungmetaller, ämnen som är skadliga för syrebilansen, långlivade organiska föreningar).
- m) Utsläpp i mark (särskilt läckage och utsläpp av farliga ämnen under produktens användning och risken för urläkning vid dess deponering som avfall).

Del 2. Krav på tillhandahållande av information

I genomförandegårderna får det krävas att tillverkaren ska tillhandahålla information, vilket kan påverka hur produkten hanteras, används eller återvinns av andra parter än tillverkaren. Den informationen kan vara t.ex. följande:

- a) Information från produktdesignern om tillverkningsprocessen.
- b) Konsumentinformation om en produkts viktigaste miljömässiga egenskaper och miljöprestanda som medföljer produkten när den släpps ut på marknaden för att göra det möjligt för konsumenterna att jämföra dessa aspekter av produkterna.
- c) Konsumentinformation om hur produkten ska installeras, användas och underhållas för att minimera dess miljöpåverkan och för att säkra så lång livstid som möjligt, samt information om hur produkten ska lämnas tillbaka när den är uttjänt och i tillämpliga fall information om den period när reservdelar finns tillgängliga och om möjligheterna till uppgradering av produkter.
- d) Uppgifter om behandlingsanläggningar för demontering, materialåtervinning eller omhändertagande av uttjänta produkter.

Informationen bör om möjligt finnas på själva produkten.

I informationen ska hänsyn tas till förpliktelser i samband med annan gemenskapslagstiftning, t.ex. direktiv 2002/96/EG.

⁽¹⁾ EGT 196, 16.8.1967, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 262, 27.9.1976, s. 201.

⁽³⁾ EGT L 59, 27.2.1998, s. 1.

Del 3. Krav på tillverkaren

1. Tillverkare av en produkt ska göra en bedömning av den produktmodellen under hela dess livscykel, genom att arbeta med de miljöaspekter som i genomförandegården fastställs som sådana aspekter som kan ändras väsentligt genom produktdesignen och baserat på realistiska antaganden om normala förhållanden och syftet med användningen. Andra miljöaspekter kan utvärderas på frivillig basis.

På grundval av denna bedömning ska tillverkarna sedan fastställa produktens ekologiska profil. Den ska baseras på de egenskaper hos produkten som är relevanta ur miljösynpunkt och resursanvändning och utsläpp/restprodukter under hela produktens livscykel uttryckt i fysiska, mätbara kvantiteter.

2. Tillverkaren ska använda bedömningen för att utvärdera alternativa designlösningar och produktens uppnådda miljöprestanda i förhållande till riktmärken.

Riktmärken ska fastställas av kommissionen i genomförandegården på grundval av den information som samlats in när åtgärden utarbetades.

Vid valet av en särskild designlösning ska en lämplig balans uppnås mellan de olika miljöaspekterna och mellan miljöaspekter och andra relevanta faktorer, t.ex. hälsa och säkerhet, tekniska funktionskrav, krav på kvalitet och prestanda samt ekonomiska aspekter, även tillverkningskostnader och säljbarhet, samtidigt som all tillämplig lagstiftning ska följas.

BILAGA II

Metod för att fastställa specifika krav på ekodesign

(som det hänvisas till i artikel 15.6)

Specifika krav på ekodesign syftar till att förbättra en viss miljöaspekt hos en produkt. De kan i tillämpliga fall vara utformade som krav på minskad förbrukning av en särskild resurs, t.ex. begränsningar av resursanvändningen i olika faser i produktens livscykel (t.ex. gränser för vattenförbrukning under produktens användningsfas, gränser för mängden av ett bestämt material som får ingå i produkten eller krav på att en viss mängd återvunnet material används).

När kommissionen utarbetar genomförandegärder som innehåller specifika krav på ekodesign enligt artikel 15 ska den för den produkt som omfattas av genomförandegärden fastställa de relevanta parametrarna för ekodesign bland dem som anges i förteckningen i del 1 i bilaga I, och fastställa nivåerna på dessa krav i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 19.2, enligt följande:

1. Vid en teknisk, miljömässig och ekonomisk analys ska en rad representativa modeller av produkten på marknaden väljas ut och tekniska möjligheter för att förbättra produktens miljöprestanda identifieras, samtidigt som dessa alternativs ekonomiska bärkraft ska beaktas och märkbara försämringar för konsumenterna undvikas när det gäller prestanda eller användbarhet.

Den tekniska, miljömässiga och ekonomiska analysen ska också, för de miljöaspekter som beaktas, identifiera produkterna med bäst prestanda och bästa tillgängliga teknik på marknaden.

Prestandan hos de produkter som finns tillgängliga på internationella marknader och riktmärken i andra länders lagstiftning ska beaktas både i samband med analysen och när kraven fastställs.

På grundval av denna analys och med beaktande av den tekniska och ekonomiska genomförbarheten samt förbättringspotentialen, ska konkreta åtgärder vidtas i syfte att minimera produktens miljöpåverkan.

När det gäller de representativa modellernas energianvändning i drift ska nivån för energieffektivitet eller energianvändning fastställas i syfte att uppnå minsta möjliga kostnad för slutanvändarna under produktens hela livscykel och hänsyn ska tas till konsekvenserna för andra miljöaspekter. Vid analysen av livscykelkostnaderna används en realitetsbaserad på uppgifter från Europeiska centralbanken och en realistisk livstid för produkten. Den är baserad på summan av ändringarna i inköpsprisen (som följer av ändringar i industrikostnaderna) och i driftsutgifter, som följer av de olika möjligheterna till tekniska förbättringar, som diskonteras under de representativa produkternas livstid. Driftsutgifterna täcker i första hand energianvändning och ytterligare utgifter för andra resurser, t.ex. vatten eller rengöringsmedel.

Det ska genomföras en känslighetsanalys som omfattar de relevanta faktorerna (t.ex. prisst på energi och andra resurser, kostnaden för råvaror eller produktionskostnader, diskonter) och i förekommande fall även de externa miljökostnaderna, inklusive uteblivna utsläpp av växthusgaser, i syfte att kontrollera om det skett väsentliga ändringar och om de övergripande slutsatserna håller. Kraven ska anpassas i överensstämmelse med detta.

En liknande metod får tillämpas på andra resurser, t.ex. vatten.

2. För att utveckla de tekniska, miljömässiga och ekonomiska analyserna får uppgifter som är tillgängliga inom ramen för annan gemenskapsverksamhet användas.

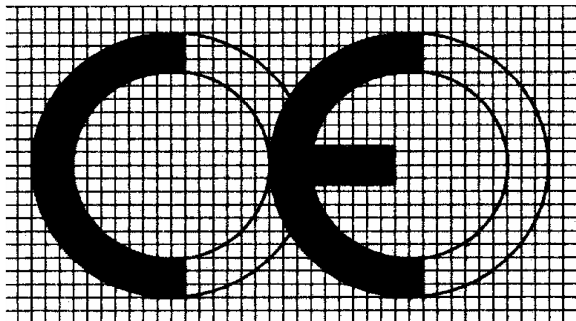
Detsamma gäller uppgifter från befintliga program i andra delar av världen för fastställande av specifika krav på ekodesign för produkter som förekommer vid handel med Europeiska unionens ekonomiska partner.

3. Vid fastställande av datumen för kravets ikraftträdande ska hänsyn tas till hur lång tid det kommer att ta att ge produkten en ny design.

BILAGA III

CE-märkning

(som det hänvisas till i artikel 5.2)

CE-märkningen ska vara minst 5 mm hög. Om CE-märkningen förminskas eller förstoras ska proportionerna i ovanstående modell bibehållas.

CE-märkningen ska anbringas på produkten. Om detta inte är möjligt ska märkningen anbringas på förpackningen och på de medföljande dokumenten.

BILAGA IV

Intern designkontroll

(som det hänvisas till i artikel 8.2)

1. I denna bilaga beskrivs det förfarande genom vilket tillverkaren eller dennes representant, som uppfyller de förpliktelser som fastställs i punkt 2, förklarar och försäkrar att produkten överensstämmer med relevanta krav i den tillämpliga genomförandegården. EG-försäkringen om överensstämmelse kan omfatta en eller flera produkter och ska bevaras av tillverkaren.
2. Tillverkaren ska sammanställa teknisk dokumentation som gör det möjligt att bedöma produktens överensstämmelse med kraven i den tillämpliga genomförandegården.
Denna dokumentation ska i synnerhet innehålla:
 - a) En allmän beskrivning av produkten och dess avsedda användning.
 - b) Resultaten av relevanta miljöbedömningsstudier som utförts av tillverkaren och/eller hänvisningar till litteratur om miljöbedömningar eller fallstudier som används av tillverkaren vid utvärdering, dokumentation och fastställande av olika lösningar för produktdesignen.
 - c) Produktens ekologiska profil om det krävs enligt genomförandegården.
 - d) Element i produktdesignspecifikationen som rör produktens miljömässiga designaspekter.
 - e) En förteckning över de standarder som avses i artikel 10 och som helt eller delvis har använts samt en beskrivning av de lösningar som har valts för att uppfylla kraven i den tillämpliga genomförandegården, om de standarder som avses i artikel 10 inte har använts eller om dessa standarder inte fullt ut täcker kraven i den tillämpliga genomförandegården.
 - f) En kopia av de uppgifter som rör produktens miljömässiga designaspekter som ska lämnas i enlighet med kraven i del 2 i bilaga I.
 - g) Resultaten av mätningarna av de krav på ekodesign som utförts, även detaljer om dessa mätningars överensstämmelse med de krav på ekodesign som fastställs i den tillämpliga genomförandegården.
3. Tillverkaren ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera att produkten tillverkas i enlighet med de designspecifikationer som avses i punkt 2 och i enlighet med kraven i den tillämpliga åtgärden.

BILAGA V

Ledningssystem för bedömning av överensstämmelse

(som det hänvisas till i artikel 8.2)

1. I denna bilaga beskrivs det förfarande genom vilket den tillverkare som uppfyller förpliktelserna i punkt 2, förklarar och försäkrar att produkten uppfyller kraven i den tillämpliga genomförandegården. EG-försäkran om överensstämmelse kan omfatta en eller flera produkter och ska bevaras av tillverkaren.
2. Ett ledningssystem kan användas för bedömning av produktens överensstämmelse förutsatt att tillverkaren inför de miljörelaterade delar av ledningssystemet som avses i punkt 3.
3. Miljödelar i ledningssystemet
I denna punkt anges de delar i ett ledningssystem och de förfaranden genom vilka tillverkaren kan påvisa att produkten uppfyller kraven i den tillämpliga genomförandegården.
- 3.1 Policy beträffande produktens miljöprestanda

Tillverkaren ska kunna påvisa överensstämmelse med kraven i den tillämpliga genomförandegården. Tillverkaren ska också kunna tillhandahålla ramar för att fastställa och revidera målsättningar och indikatorer för produktens miljöprestanda, för att förbättra produktens övergripande miljöprestanda.

Alla de åtgärder som antagits av tillverkaren för att förbättra produktens övergripande miljöprestanda och fastställa produktens ekologiska profil, genom design och tillverkning, om det krävs enligt genomförandegården, ska dokumenteras systematiskt och grundligt i form av skriftliga förfaranden och instruktioner.

Dessa förfaranden och instruktioner ska särskilt omfatta en adekvat beskrivning av

- a) förteckningen över dokument som ska upprättas för att påvisa produktens överensstämmelse, och som - om det är relevant - ska göras tillgängliga,
 - b) målsättningarna och indikatorerna för produktens miljöprestanda samt organisationsstruktur, ansvarsområden och ledningens befogenheter liksom resursfördelningen när det gäller genomförande och uppdatering,
 - c) de kontroller och tester som ska utföras efter tillverkningen för att kontrollera produktens prestanda i förhållande till indikatorerna för miljöprestanda,
 - d) förfaranden för kontroll av den krävda dokumentationen och garantier för att den uppdateras, och
 - e) metoden för att kontrollera miljöinslagens genomförande och effektivitet i ledningssystemet.
- 3.2 Planering
Tillverkaren ska fastställa och uppdatera
 - a) förfaranden för fastställandet av produktens ekologiska profil,
 - b) målsättningar och indikatorer för produktens miljöprestanda, i vilka hänsyn tas till tekniska alternativ för att uppfylla de tekniska och ekonomiska kraven, och
 - c) ett program för att uppnå dessa målsättningar.
 - 3.3 Genomförande och dokumentation

- 3.3.1 Dokumentationen av ledningssystemet ska särskilt uppfylla följande:
- a) Ansvarsområden och befogenheter ska definieras och dokumenteras i syfte att säkra produktens miljöprestanda, samtidigt som det rapporteras om hur översyn och förbättringar genomförs.
 - b) Det ska utarbetas dokument med beskrivningar av den metod för designkontroll och verifikation som införts och de förfaranden och systematiska åtgärder som används vid produktdesignen.
 - c) Tillverkaren ska upprätta och uppdatera information för att beskriva de viktigaste miljörelaterade delarna i ledningssystemet och förfarandena för att kontrollera alla dokument som krävs.
- 3.3.2 Dokumentationen av produkten ska särskilt innehålla följande:
- a) En allmän beskrivning av produkten och dess avsedda användning.
 - b) Resultaten av relevanta miljöbedömningsstudier som utförts av tillverkaren och/eller hänvisningar till litteratur om miljöbedömningar eller fallstudier som används av tillverkaren vid utvärdering, dokumentation och fastställande av olika lösningar för produktdesignen.
 - c) Produktens ekologiska profil om det krävs enligt genomförandeåtgärden.
 - d) Dokument som innehåller en redogörelse för resultaten av mätningarna av de krav på ekodesign som genomförs, även detaljerade uppgifter om dessa mätningars överensstämmelse med de krav på ekodesign som fastställs i den tillämpliga genomförandeåtgärden.
 - e) Tillverkaren ska fastställa specifikationer, i vilka det särskilt framgår vilka standarder som tillämpats. Om standarderna i artikel 10 inte tillämpats eller om de inte fullt ut omfattar kraven i den tillämpliga genomförandeåtgärden, ska specifikationerna innehålla en beskrivning av de medel som använts för att uppnå överensstämmelse.
 - f) En kopia av den information som rör produktens miljömässiga designaspekter som ska lämnas i enlighet med kraven i del 2 i bilaga I.
- 3.4 Kontroll och korrigerande åtgärder
- 3.4.1 Tillverkaren ska
- a) vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera att produkten kommer att tillverkas i enlighet med designspecifikationerna och med kraven i den tillämpliga genomförandeåtgärden,
 - b) fastställa och uppdatera förfaranden för att undersöka och hantera bristande överensstämmelse samt genomföra de ändringar i de dokumenterade förfarandena som följer av de korrigerande åtgärderna, och
 - c) minst vart tredje år utföra en fullständig intern revision av ledningssystemet med avseende på dess miljödelar.

BILAGA VI

EG-försäkran om överensstämmelse

(som det hänvisas till i artikel 5.3)

EG-försäkran om överensstämmelse ska innehålla följande upplysningar:

1. Tillverkarens eller dennes representants namn och adress.
2. En beskrivning av modellen så att den kan identifieras entydigt.
3. I förekommande fall, hänvisningar till de harmoniserade standarder som använts.
4. I förekommande fall, övriga tekniska standarder och specifikationer som använts.
5. I förekommande fall, hänvisningar till annan gemenskapslagstiftning som innehåller bestämmelser om anbringande av CE-märkningen.
6. Namnet på den person som är bemyndigad att underteckna bindande dokument på tillverkarens eller dennes representants vägnar, samt personens underskrift.

—

BILAGA VII

Genomförandeåtgärdernas innehåll

(som det hänvisas till i artikel 15.8)

Genomförandeåtgärden ska särskilt innehålla följande:

1. En exakt definition av den eller de typer av produkter som omfattas.
 2. Kraven på ekodesign för de produkter som omfattas, genomförandedatum, stegvisa åtgärder eller övergångsåtgärder eller övergångsperioder:
 - a) Om det rör sig om allmänna krav på ekodesign, ska de relevanta faserna och aspekterna bland dem som nämns i punkt 1.1 och 1.2 i bilaga I, åtföljda av exempel på parametrar bland dem som nämns i punkt 1.3 i bilaga I, anges som riktlinjer för att utvärdera förbättringarna i fråga om fastställda miljöaspekter.
 - b) Om det rör sig om specifika krav på ekodesign ska nivån anges.
 3. De parametrar för ekodesign som avses i del 1 i bilaga I för vilka inga krav på ekodesign är nödvändiga.
 4. Kraven rörande installationen av produkten, om det är direkt relevant för miljöprestandan.
 5. De mätningstandarder och/eller mätmetoder som ska användas. Om möjligt ska harmoniserade standarder vilkas referensnummer offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* användas.
 6. Närmare upplysningar om bedömningen av överensstämmelse enligt beslut 93/465/EEG:
 - a) Om de moduler som ska användas skiljer sig från modul A, ska de faktorer som leder till att ett särskilt förfarande väljs anges.
 - b) Om det är relevant, ska kriterierna för godkännande och/eller certifiering av tredje part anges.
- Om andra moduler fastställs i andra EG-krav för samma produkt, ska modulen som fastställs i genomförandeåtgärden gälla för det berörda kravet.
7. Krav på att tillverkarna ska överlämna uppgifter, framför allt om de faktorer i den tekniska dokumentationen som behövs för att underlätta kontrollen av huruvida produkten överensstämmer med genomförandeåtgärden.
 8. Längden på den övergångsperiod under vilken medlemsstaterna ska tillåta utsläppande på marknaden och/eller ibruktagande av produkter som uppfyller gällande bestämmelser inom deras territorium vid den tidpunkt då genomförandeåtgärden antas.
 9. Datum för utvärderingen och en eventuell revidering av genomförandeåtgärden, med hänsyn till takten i den tekniska utvecklingen.

BILAGA VIII

Självreglering

(som det hänvisas till i artikel 17)

Förutom det grundläggande rättsliga kravet på att självregleringsinitiativ ska vara förenliga med alla bestämmelser i fördraget (framför allt om den inre marknaden och konkurrens) samt med gemenskapens internationella åtaganden, bland dem också bestämmelserna för multilateral handel, kan följande icke uttömmande förteckning över vägledande kriterier användas för att bedöma möjligheten att godkänna självregleringsinitiativ som alternativ till en genomförande-åtgärd enligt detta direktiv:

1. Möjligheter till deltagande

Aktörer från tredjeländer ska ha möjlighet att delta i både självregleringsinitiativets förberedande fas och genomförandefas.

2. Mervärde

Självregleringsinitiativen ska skapa ett mervärde (jämfört med den vanliga näringsverksamheten) i form av bättre miljöprestanda som helhet hos de produkter som berörs av dem.

3. Representativitet

Näringslivet och dess sammanslutningar som medverkar i en självreglerande åtgärd ska företräda en bred majoritet av den relevanta ekonomiska sektorn, med så få undantag som möjligt. Man ska se till att konkurrensbestämmelserna respekteras.

4. Kvantitativt uttryckta och etappvis fördelade mål

De mål som uppställs av de berörda parterna ska vara klara och entydiga och ha en väldefinierad utgångspunkt. Om ett självregleringsinitiativ omfattar en längre tidsrymd ska även etappmål ingå. Övervakningen av att målen och etappmålen nås ska kunna ske på ett trovärdigt sätt och till ett överkomligt pris med hjälp av klara och tillförlitliga indikatorer. Utvecklingen av dessa indikatorer ska underlättas med hjälp av information från forskning samt vetenskapliga och tekniska bakgrundsuppgifter.

5. Det civila samhällets medverkan

För att tillförsäkra insyn ska självregleringsinitiativen offentliggöras, även med hjälp av Internet och andra elektroniska informationsmedel.

Samma ska gälla för etappvisa och slutliga övervakningsrapporter. De berörda parterna, däribland medlemsstater, näringslivet, frivilligorganisationer på miljöområdet och konsumentföreningar, ska få möjlighet att yttra sig om självregleringsinitiativen.

6. Övervakning och rapportering

Varje självregleringsinitiativ ska ha ett väl utformat system för övervakning med en tydlig ansvarsfördelning mellan näringslivet och oberoende kontrollörer. Kommissionens avdelningar ska inbjudas att tillsammans med parterna i självregleringsinitiativet övervaka att målen nås.

Planen för övervakning och rapportering ska vara ingående, medge insyn och präglas av objektivitet. Det ska även försämringsvis tillkomma kommissionens avdelningar att med bistånd av den kommitté som avses i artikel 19.1 bedöma om målen i de frivilliga avtalen eller andra åtgärder för självreglering har uppnåtts.

7. Kostnadseffektiv förvaltning av självregleringsinitiativ

Förvaltningskostnaderna för självregleringsinitiativ, framför allt för övervakningen, får inte vara oskäligt betungande i förhållande till initiativets mål samt jämfört med andra tillgängliga politiska styrmedel.

8. Hållbarhet

Självregleringsinitiativen ska utgöra ett svar på de politiska målen för detta direktiv, bland dem dess helhetsperspektiv, och vara förenliga med de ekonomiska och sociala dimensionerna av en hållbar utveckling. Skyddet av konsumenternas intressen, dvs. hälsa, livskvalitet och ekonomiska intressen, ska också ingå i målen.

9. Förenlighet med andra incitament

Självregleringsinitiativen kommer knappast att leda till de resultat som förväntas om andra faktorer och incitament, såsom marknadens krav, skatter eller nationell lagstiftning, ger motstridiga signaler till dem som medverkar i självregleringsinitiativet. Politisk konsekvens är viktig i detta sammanhang och ska beaktas vid bedömningen av effekten hos ett självregleringsinitiativ.

BILAGA IX**DEL A****Upphävt direktiv och ändringar av det**

(som det hänvisas till i artikel 24)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG
(EUT L 191, 22.7.2005, s. 29)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/28/EG
(EUT L 81, 20.3.2008, s. 48)

Endast artikel 1

DEL B**Förteckning över tidsfrister för införlivande med nationell lagstiftning**

(som det hänvisas till i artikel 24)

Direktiv	Sista datum för införlivande
2005/32/EG	11 augusti 2007
2008/28/EG	—

BILAGA X

Jämförelsetabell

Direktiv 2005/32/EG	Detta direktiv
Artiklarna 1–20	Artiklarna 1–20
Artikel 21	—
Artikel 22	—
Artikel 23	Artikel 21
Artikel 24	Artikel 22
Artikel 25	—
—	Artikel 23
—	Artikel 24
Artikel 26	Artikel 25
Artikel 27	Artikel 26
Bilagorna I–VIII	Bilagorna I–VIII
—	Bilaga IX
—	Bilaga X